

CUPRINS

EDITORIAL

PAGINĂ DESPRE TIMP

VIAȚA ȘCOLII

ÎNCEPUTUL REGALITĂȚII
FERDINAND I - DEVOTAMENT,
ECHILIBRU, JERTFĂ
REGIMUL AUTORITAR AL LUI CAROL AL
II-LEA
DESPRE REGELE MIHAI I SAU NEVOIA
DE A-MI REGĂSI ISTORIA
FILE DIN ISTORIA COLEGIULUI
NAȚIONAL
UN MODEL DE REFACERE MORALĂ ȘI
CULTURALĂ ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC
ARC PESTE TIMP
YOUNG EUROPE DEBATES
TE SALUT, SOFIA!
VIZITĂ LA ȘCOALA ÎN CARE
PERFORMANȚA ÎNSEAMNĂ SĂ REUȘEȘTI
SĂ FACI UN PAS
MISS & MISTER BOBOC

NE PRIVEȘTE

FIZICA LA OXFORD SAU ECUAȚIA
UNUI DESTIN
AVOCATURA - UN RAȚIONAMENT
PENTRU VIITOR
DESPRE VISURI, SUCCES ȘI MEDICINĂ
OBEZITATEA ÎN RÂNDUL COPIILOR
ȘI ADOLESCENȚILOR
TRENUL DE LA ORA 6:00 AM
WHY FASHION CANNOT BE
POLITICALLY CORRECT
OPERA - UN MOD DE VIAȚĂ

ADOLESCENȚIA

2	ARTA TĂCERII	60
	ȘASE LUCRURI DESPRE SUECIA	62
	AMINTIRI DIN LICEU	65
	WALKING ON WATER -	
4	O ADOLESCENȚĂ... MUZICALĂ	69
	CHITARA BASS SAU JOCUL CU	
8	TIMPUL MUZICII	71
	DACĂ NU FACI CEEA CE IUBEȘTI CU	
16	ADEVĂRAT, DOAR ÎȚI RISIPEȘTI TIMPUL	72
	JOCURILE VIRTUALE	75
19	CLUBUL DE ROBOTICĂ - O VIZIUNE	
	A VIITORULUI	76
23		
	RECENZIE ȘI CRONICĂ	
28		
33	RĂMĂȘITELE ZILEI	78
36	DOMNUL IBRAHIM ȘI FLORILE DIN CORAN	80
38	IUBIRE CU I MIC	82
	EXERCIȚII DE ECHILIBRU	84
	FEMEIA ÎN FAȚA OGLINZII	87
	CELE TREI FIICE ALE EVEI	89
40	GALA - DALÍ	90
41	O VARĂ CU ISIDOR	92
	ACCIDENTUL	94
	COLIVIA	95
	IMAGINE ALL THE PEOPLE	97
45	SPĂRGĂTORUL DE NUCI	99
	THE SHAPE OF WATER	100
48		
50	CREAȚIE	
52	MOLII	102
54	NOVEMBER RAIN	110
	*, **	111
55	UMIL CÂNT	112
57	BALADA UNUI POET	113
	NOAPTEA DINTRE ANOTIMPURI	114
	ÎN MIJLOC DE PRIMĂVARĂ	115
	CHITARA ALBASTRĂ DE LÂNGĂ PAT	116
	SACRU SAU PROFAN	117
	EROS	118
	ADOLESCENȚIA	118

Editorial

PAGINĂ DESPRE TIMP

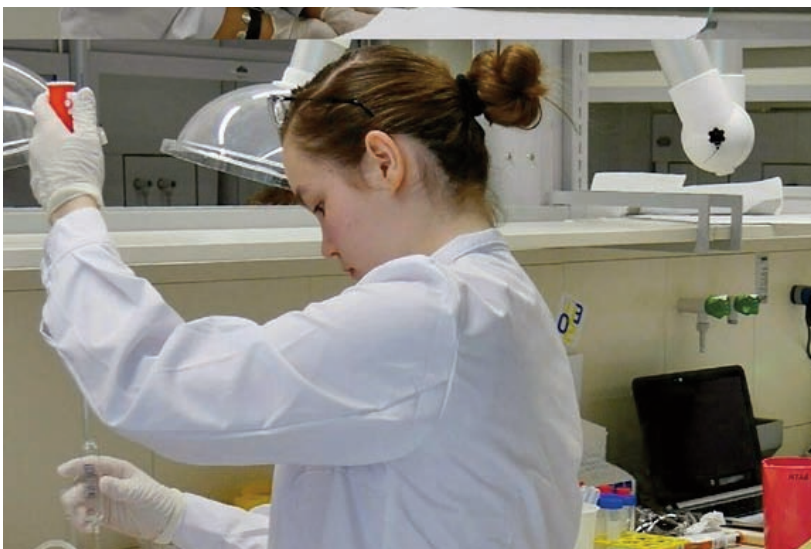
Mălina Strugaru, clasa a XII-a A

Poate că după opt ani petrecuți într-o școală ar trebui să simt că nu mai este nimic de descoperit în ea. Poate că ar fi de așteptat ca după opt ani de olimpiade să nu mă mai intimidez o foaie sigilată în colț. Poate că atât de mult timp petrecut în același loc ne-ar face plictisitori și pentru pereți. Poate ar trebui să scriu acum din perspectiva unui elev-exemplu și poate că nu ar trebui să spun că scrisul e singura activitate pe care o practic mai rar decât obișnuiam, până acum un an, să citesc. Poate că sunt, în felul ăsta, un elev-antiexemplu (a nu se confunda cu anti-elev-exemplu).

Îmi va fi întotdeauna greu în fața unei foi albe, pe care nu-și au locul cifre sau formule. Îmi ia la fel de mult să rezolv zece probleme cât îmi ia să scriu o introducere, și nu pot spune că îmi convine că un text nu se poate încheia cu q.e.d. Mi-am promis, însă, că pagina asta nu va mai fi contra-timp și, cu siguranță, nu va mai fi contra-mine. (E un moment bun să spun că nu voi începe să înșir formule ca să mă simt mai confortabil.) Ar putea fi, în schimb, despre timp și, poate, despre mine.

Despre timp nu pot spune prea multe, poate doar că se măsoară în secunde (dar acum și aici, îl voi măsura în clipe) și că este relativ – și nu numai fiindcă așa a spus Albert, ci pentru că sunt secunde care durează mai mult decât alte secunde, sunt clipe care par să dureze mai mult decât un an întreg. Este fiecare glumă de la orele de fizică, fiecare meci de volei pentru care aștept „liniștită” în clasă câte șase ore, ultima zi dinaintea de vacanța de Crăciun când, chiar dacă suntem în clasa a doisprezecea (sau poate tocmai pentru că suntem în a doisprezecea), ne întâlnim la școală și mâncăm prăjituri. Sunt acele secunde din simulările de bac, în timpul cărora ne privim unii pe alții în ochi, fără a căuta ceva anume și descoperind, mereu la fel de surprinși, că suntem în rezonanță. Este zâmbetul doamnei diriginte – același din clasa a cincea – un zâmbet de profesor de română diriginte la o clasă de mate-info, care dintotdeauna pare să spună: „Nu știu ce mă fac cu voi, dar orice ar fi, sunteți ai mei.”. Este momentul în care, elevă în clasa a cincea, privind în ochii aprigi și totuși atât de înțelegători ai doamnei profesor Vâlcu, îmi fac curaj să îi spun că voi face contestație, este plânsul în telefon înainte de prima națională și nodul din gât când mă gândesc că în mai va fi ultima. Este minutul în care decolez pentru prima dată,

care pare interminabil în comparație cu zborul de 15 ore până în Argentina. Este fracțiunea de secundă în care îmi vine o idee, ce eclipsează cele trei ore în care mi-am supraexcitat neuronii. Este ultimul minut (pe care îl mai am acum) ca elev de clasa a doisprezecea, purtând emoțiile a opt ani întregi – purtând, de fapt, Emoția.

Am crezut că scriu pentru că trebuie. Acum îmi dau seama că scriu pentru că am nevoie. (Probabil că nu îmi voi face un obicei din asta, totuși.) Chiar dacă am mărit fontul ca să se termine mai repede și chiar dacă îmi este încă teamă că nu voi reuși să o închei vreodată, simt că pagina asta este exact ceea ce trebuie să fie. Este despre timp. Poate că este și despre mine. Sper că este și despre alții.

Viața școlii

PERSONALITĂȚI ALE TRECUTULUI...

ÎNCEPUTUL REGALITĂȚII CAROL I AL ROMÂNIEI

Amalia Carciuc, clasa a X-a E

Carol I, primul rege al României, a fost cel care a continuat drumul deschis de către Alexandru Ioan Cuza în direcția modernizării și schimbării pentru statul român. La sfârșitul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, România își dorea un principe străin la putere pentru a face un pas mai departe în direcția modernizării, independenței și unității: „Independența, și în special unirea(...) nu puteau fi luate în considerație decât prin răsturnarea completă a statutului Principatelor și numai un străin putea să aibă îndrăzneala și ajutoarele diplomatice necesare pentru a gândi în mod serios la aceasta”¹. Într-o primă etapă, propunerea s-a îndreptat către Filip de Flandra întrucât Belgia

avea cea mai liberală constituție din Europa și era o monarhie recunoscută pentru respectul său față de valorile democratice, constituind un important punct de referință pentru poporul nostru. Propunerea se va finaliza cu refuzul contelui, iar, în aceste condiții, elita politică românească și casa domnitoare prusacă au început negocierile.

Începuturile

Militar neamț, riguros, atent, calculat, rece, implicat, principele Carol-Ludovic de Hohenzollern, mai târziu Carol I al României primește inițial sarcina de a conduce poporul român în următorul fel: „Prințul răspunse că nu se simțea destoinic pentru o astfel de misiune, deși curajul nu i-ar fi lipsit,

¹ Ioan Scurtu, *Istoria Românilor în timpul celor patru regi (1866-1947)*, vol. I, București, Editura Enciclopedică, 2001, p. 24.

de aceea nu putea să dea acum un răspuns hotărât; afară de aceasta, nu cunoaștea încă deloc intențiile regelui Prusiei, șeful familiei, și fără învoirea lui nu putea să facă un pas atât de important². Însă, tânărul militar, încurajat de cuvintele lui Wilhelm I, șeful Casei de Hohenzollern (*Dumnezeu să te aibă în paza sa*), alege să își însușească conducerea unui stat dominat. Până să ajungă regele cu cea mai lungă domnie din istoria noastră, respectiv 48 de ani, până să impună o Constituție modernă pe modelul celei belgiene, respectând dogmele și regulile impuse, până să aducă ordinea și stabilitatea internă a statului, Carol I a trebuit să își riște viața în călătoria care avea să se definitivezeze cu încoronarea sa. Pornind la 29 aprilie/11 mai 1866 din Elveția (Zürich), obține un pașaport fals cu semnalmente „ochi albaștri, păr negru, nas vulturesc, mustăți și barbă mijind pe obraji, statură zveltă”³. În contextul izbucnirii războiului dintre Austria și Prusia, călătoria acestuia pe teritoriul

Imperiul Habsburgic, el făcând parte din armata prusacă, s-ar fi sfârșit inevitabil cu arestarea sau chiar cu împușcarea lui. Așadar, călătorind în ascuns împreună cu oamenii de rând, „o lumea dubioasă, amestecată” pentru acesta, își încearcă norocul. În memoriile sale, călătoria este descrisă în detaliu și astfel putem vedea cum în fața ofițerului vamal, „în grabă, prințul uitase ce nume adopase (Karl Hettingen). Își scoase însă pașaportul și îl întinse funcționarului nepolitic. Din fericire, era cu ochelarii pe nas”⁴.

Până să ajungă la locul destinației, Carol a fost încercat de un sentiment acut de frică, dat de presimțirea unui eșec înainte ca lupta să înceapă, dacă putem spune așa. Zbuciumul său interior se poate deduce cu ușurință din stările sale meditative în care se adâncea adesea în nopțile răcoroase ale călătoriei care i se părea nesfârșită. Ajunge cu bine la Baziaș, iar, după două zile de așteptare se urcă pe vas, călătorind într-o cabină de clasa a doua, cu Ion C. Brătianu care se afla, de

² *Ibidem*, p. 27.

³ *Ibidem*, p. 34.

⁴ *Ibidem*, p. 35.

asemenea, la bordul vasului. Acesta tocmai venea din Paris, unde se întâlnise cu Napoleon al III-lea pentru a discuta problema aducerii principelui străin în țară, dar pentru a nu ridica niciun semn de întrebare și pentru a nu complica situația - întrucât vasul era unul austriac - cei doi nu au schimbat nicio vorbă. În cele din urmă, ajung pe pământ românesc, la Turnu Severin, și abia „în acel moment, scoțându-și pălăria, Ion C. Brătianu l-a salutat pe cel ce venea în calitate de domnitor al României”⁵.

Urcarea acestuia pe tron a reprezentat un moment de imensă bucurie și satisfacție pentru mulțimea adunată să-l primească deoarece el reprezenta salvarea, șansa unui stat mutilat de dominațiile străine - care nu încetase niciodată să lupte pentru unitatea națională - să înflorească. „Ales principe al României prin votul liber și spontan al națiunii, am răspuns fără ezitare apelului acestui popor, care mi-a făcut onoarea de a-mi încredința destinele sale (...)”⁶.

„Din momentul în care am pășit pe pământul noii mele patrii, am devenit român; viața mea întregă o voi consacra pentru fericirea românilor și pentru prosperitatea lor, care de acum înainte au devenit compatrioții mei.”

Aflat la conducerea unui stat la care trebuia ușor-ușor să își însușească apartenența, Carol I este profund marcat de realitatea românească care i se arăta ca „un amestec de bogăție și sărăcie, de strălucire și de lipsuri ale poporului său. Cetățean azi, mâine, de va fi nevoie, soldat, eu voi împărtăși cu dumneavoastră soarta cea bună ca și cea rea”⁷. Sobrietatea, dar și modul în care alegea să se transpună pe sine în problemele statului l-au transformat într-un factor moderator, venind să calmeze spiritele și să nu îngăduie răfuieli politice: „Am venit să creez un viitor, iar nu ca să fac dintr-un trecut, pe care nu-l cunosc și nici nu voiesc a-l cunoaște, baza activității mele”⁸. Ceea ce a urmat, cele aproape cinci decenii de domnie, vin ca dovadă a devotamentului și a asumării unei noi identități, în concor-

danță cu nevoile și cererile statului. Primii ani de domnie au fost zbuciumați, caracterizați de o viață politică agitată marcată de o mare instabilitate guvernamentală. Din iulie 1866 până în martie 1871, așadar în mai puțin de cinci ani, au avut loc 10 schimbări de guvern, durata medie a unui guvern fiind de șase luni.

Mai întâi de toate, scopul principal al lui Carol a fost cel de a se face agreat în rândul populației, de a câștiga încrederea acesteia pentru a-și putea consolida tronul. A călătorit mult prin țară pentru a avea o imaginea concretă a realității situației. La un

⁵Ibidem, p. 35.

⁶Ibidem, p. 37-38.

⁷Ibidem, p. 39.

⁸Ibidem, p. 64.

an de la încoronarea sa, la 10 mai 1867, a rostit primul său discurs în limba română, învățată cu August Treboniu Laurian (profesor la Universitatea din București), însă și-a păstrat accentul german pronunțat pentru restul vieții. Tânărul conducător de stat a fost, de asemenea, interesat de organizarea, instruirea și dotarea armatei române, fiind conștient că într-o posibilă luptă pentru independența țării, o bună apărare poate fi un factor decisiv pentru o izbândă. În acțiunea sa de modernizare, a pledat, în primul rând, pentru construirea unei ample rețele de cai ferate și amenajarea porturilor dunărene. De asemenea, a dorit cu tărie să modifice constituția statului pentru a pune bazele unui stat modern și a putea stăpâni conflictele dintre partidele politice existente la acea vreme, fapt care l-a determinat, la un moment dat, să își dorească să abdice. Din fericire, pentru evoluția ulterioară a României, acesta și-a schimbat părerea⁹.

„Tânărul ofițer, obișnuit cu viața simplă din Germania, cu exerciții fizice, cu concertele care îi erau dragi, s-a conștrâns să nu iasă luni de zile din grădina Palatului, unde se învârtea ca leul în cușcă, n-a fost decât la petreceri oficiale și nu și-a permis nicio prietenie intimă.”

Carol I, primul rege al României, a fost o figură proeminentă din istoria poporului român. Legat prin sânge de Germania, vedem cum în perioada Primului Război Mondial alege neutralitatea, respectând constituția, însă a rămas cu gustul amar al deznădăjirii dat de încercarea de adaptare la o altă lume, o altă viață. Împreună cu soția sa, Elisabeta, a creat o stare de spirit generală în

interiorul statului, și anume cea de nădejde, dar și aspirație. Imaginea lui Carol are o valoare neprețuită pentru istoria poporului român, care a descoperit în timpul domniei acestuia, curajul și sprijinul necesar pentru a-și îndeplini visurile unității și ale prosperității. S-a stins din viață la 10 octombrie 1914, la Sinaia, lăsând în urma sa o moștenire materială dată de dezvoltarea rapidă a statului, dar și una morală, fiind un exemplu pentru orice cetățean care dorește să își însușească o condiție, în ciuda tuturor obstacolelor.

⁹Ibidem, p. 70.

FERDINAND I – DEVOTAMENT, ECHILIBRU, JERTFĂ

Andrada Strugaru, clasa a X-a E

O prezență rezervată, adesea percepută în limitele unei timidități fie criticată, fie considerată nejustificată, care nu a ezitat niciodată în fața sacrificiului. Un general german, un rene-gat, un excelent patriot al unei țări de care era străin prin sânge, un rege în mâinile căruia a stat soarta poporului român într-unul dintre cele mai critice momente și, în definitiv, un om care i-a poruncit, întâi de toate, inimii sale să își facă neuzită chemarea. Poate că Ferdinand I al României nu a fost întocmai un conducător energetic sau un om de acțiune, însă, fără îndoială, s-a definit ca o personalitate esențială, a cărei necesitate a fost conștientizată târziu: el a fost acel braț sigur, imposibil de intimidat, răbdător și suficient de tenace încât să susțină, să îndure și să aștepte. După un secol de la Marea Unire, din privirea în același timp hotărâtă, totuși de o oarecare blândețe îndurerată, Ferdinand I se conturează ca un exemplu mereu actual al demintății și al loialității, al încrederii și, mai mult decât atât, al credinței în datorie, înțelesă ca menire supraindividuală.

Primele paranteze care se deschid (ori de câte ori google-ul începe să ruleze comanda simplă – „ferdinand i”) încadrează câteva cuvinte de lemn „n. 12/24 august 1865, Sigmaringen - d. 20 iulie 1927, Castelul Peleş, Sinaia”¹. Ochii îmi alunecă din nou înspre titlurile subliniate „Ferdinand I al României”. Într-o astfel de paranteză explicativă, cumva totul devine mai neclar ca la început, o capcană a spațiului și a timpului, prefigurând ceea ce se promite a fi biografia unui rege „al României”. Și o incertitudine, o nesiguranță din ce în ce mai apăsătoare, o întrebare care devine refren (înăuntrul câtorva clipe de tăcere): Ferdinand a murit sau s-a născut pe Pământ Străin?

Aparținând unei vechi familii regale a Germaniei, Hohenzollern și înrudindu-se pe linie maternă cu dinastia domnitoare a Portugaliei, Ferdinand își urmează, totuși, studiile la fel ca ceilalți tineri de vârsta lui, „nu înconjurat de dascăli aduși acasă, ci trimis la gimnaziul public, nu în trăsură, ci fie cât de rea vremea, pe jos, fără mănuși iarna și fără umbrelă de soare vara; supus acasă la disciplină militară; sculat la șase dimineața, băgat într-o baie rece, la aceeași temperatură tot timpul (...)”². Înainte de absolvirea gimnaziului (1885), părea că soarta fusese deja decisă. În 1881 are loc un consiliu, pentru a rezolva „problema succesiunii” în România. De vreme ce Carol I nu avea niciun urmaș, iar atât fra-

tele său, cât și fiul acestuia cel mai în vârstă nu acceptaseră coroana, Ferdinand, pe atunci doar un tânăr prezentabil și extrem de timid, este, în urma unui pact familial, numit în mod oficial moștenitor al tronului României. Astfel, printr-un concurs de evenimente și câteva refuzuri diplomate, viitorul rege este pus față în față pentru prima dată cu datoria, o responsabilitate dincolo, poate, la acel moment, de așteptările și de pregătirea sa, dincolo chiar de hotarele țării sale.

Ferdinand, între timp devenit absolvent al școlii militare și al facultății de științe politice, începe să studieze îndeaproape nu numai limba și literatura română, cât și cultura acestui popor, dorind să aprofundeze și istoria, dar mai ales „mecanismul politic” al țării pe care urma să o conducă, lucru care a fost observat de către toți apropiații săi, în special de regina Maria.

„Soțul meu era cel mai credincios urmaș al unchiului său, cel mai răbdător și cel mai ascultător moștenitor al lui, dar era pentru poporul său ca o carte închisă, nimeni nu știa ce simțea”³.

Cu toate că încă din momentul desemnării sale ca viitor rege al României, Ferdinand asumă această îndatorire integrând-o întru totul devenirii sale, până la momentul încoronării rămâne cumva întotdeauna în umbră. Carol I fusese preocupat de imaginea sa și nu dorea să lase loc vreunei impresii că ar împărți puterea sau că autoritatea i-ar

¹ <https://www.wikipedia.org>

² Prof. Vasile D. Păun

³ Ioan Scurtu, *Istoria Românilor în timpul celor patru regi (1866-1947)*, vol. al II-lea, București, Editura Enciclopedică, 2001, p. 9.

putea fi subminată, chiar fiind vorba despre succesorul său, sânge din sânge cu el.

Ferdinand cel Loial

„Nu se poate începe o domnie în mai grele împrejurări decât a lui Ferdinand I, astăzi rege al României. În interior, problema materială, așa de grea, a eliberării țărănimii dintr-o robie economică fără pereche între popoarele Europei. Alături de dânsa, problema morală a îndreptării unei societăți care n-a trăit până acum decât o viață sufletească aparentă: coborârea celor răi, ridicarea celor buni, înlăturarea leneșilor și neprevăzătorilor, o energie și un adevărat devotament față de rege. Iar la hotare, războiul european, furia militarilor, toate patimile de cuceririle dezlănțuite, brutalitatea serbându-și infernul sabat, pe când noi stăm înaintea întrebării, nespuse de grea ca urmări, a însuși viitorului nostru național, nu numai al României, dar al tuturor românilor”⁴.

Într-adevăr, pare că domnia lui Ferdinand a început sub cele mai potrivnice auspicii. Întreaga Europa se afla în pragul unei conflagrații ce avea să devină atât de distrugătoare, fiind primul război total. România nu putea să rămână indiferentă în fața acestui val care acapara din ce în ce mai mult din suprafața continentului, atât fiindcă era încolțită de puteri beligerante (Germania, Rusia), cât și pentru că tronul acestui popor se afla, totuși, sub sceptrul dinastiei de Hohenzollern (atât Carol, cât și Ferdinand erau înrudiți cu Wilhelm, conducătorul Germaniei). După moartea

subită a lui Carol I, despre care mulți istorici au scris că a fost „de inimă rea”, întrucât conducătorul suferise din cauza opoziției Consiliului de a se alătura Puterilor Centrale în război, la data de 28 septembrie 1914, Ferdinand I își depune jurământul în fața Parlamentului, după ce aduce un elogiu defunctului monarh.

După încoronarea acestuia, pentru clasa politică problema esențială rămâne atitudinea față de război. Atât Alianții, cât și Puterile Centrale încercau să atragă România de partea acestora. Monarhul german considera că este de la sine înțeles ca poporul dunărean să se alătore Puterilor, fiind legat de acesta prin înrudirea conducătorilor. La fel, Ferdinand ar fi dorit și el să lupte împreună sub steag german. Gruparea filoantantistă, însă, a exercitat o adevărată presiune asupra regelui. Antrenat în cursa susținătorilor opoziționali, Ferdinand a reușit să păstreze neutralitatea țării, după cum spunea Maiorescu, „înșelându-i pe toți”, făcându-i pe fiecare să creadă că regele este de partea lor și că va decide în consecință. Spre deosebire de predecesorul său, Carol I, al doilea monarh al României reușește să închidă undeva în străfundurile ființei sale glasul inimii iubitoare de patria natală, urmând un alt glas, acela al voinței poporului, dictând ceea ce este bine pentru țară și pentru oamenii ei. Cedând tuturor presiunilor pro-antantiste, din ce în ce mai dese și mai intense, la data de 14/27 august 1916, România intră în Primul Război Mondial de partea Alianților. Chiar în discursul prin care a anunțat acestea, Ferdinand dezvăluie durerea pe care această hotărâre i-o aduce, însă o pune întotdeauna în balanță cu îndatorirea sa de a urma dorința românilor.

„Cu sufletul torturat am luat hotărârea de a-mi face datoria față de poporul român ale cărui destine le conduc. Cu durere, dar cu con-

⁴ Nicolaie Iorga, *Regele Ferdinand. Cu prilejul încoronării*, Iași, Editura „Porțile Orientului”, 1996, p. 58

vingerea că decizia din aceste zile este singura care concordă cu destinul țării mele, România”⁵.

La scurt timp după aceasta, familia de Hohenzollern îl numește pe regele Ferdinand un trădător de neam, iar împăratul Wilhelm al II-lea îi retrage gradele militare, onorurile și decorațiile. Atât el, cât și copiii lui, sunt șterși de pe lista membrilor acestei case regale.

Însă războiul nu a însemnat, pentru familia regală a României, doar renegarea apartenenței la o dinastie străină, ci și o perioadă care, poate indirect, a fost un moment al individualizării figurilor conducătorilor, regina Maria și regele Ferdinand, în spațiul românesc.

Relația dintre cei doi se păstrează departe de iubirea dintre prinții și prințesele din „povești”. Căsătorindu-se în urma unui aranjament în virtutea căruia Ferdinand a fost nevoit să renunțe la idila sa, în timpul războiului cei doi se înstrăinează poate chiar din cauza opiniei diferite în privința atitudinii față de război. Maria era descendenta familiei regale a Marii Britanii și susținuse, împotriva dorinței soțului ei, filoantantiștii. Acest lucru nu îi împiedică, însă, în ciuda tensiunilor mariajului, să se dedice întru totul binelui poporului.

Mama răniților

Regina Maria trăia în casa lui Barbu Știrbey (se zvonea că natura relației celor doi este mai mult decât o simplă prietenie) din Buftea, lucru care, cu toate că la început îl îngrijorase pe Ferdinand, totuși fusese acceptat treptat de rege, mai ales pentru admirația pe care i-o purta lui Știrbey, care între timp devenise principalul confident și sfătuitor al monarhului. Ea considera că odată ce a renunțat la privilegiile sale nobiliare din Anglia, menirea ei era aceea de a se dedica și a ocroti poporul român.

„N-am venit în România ca, după 20 de ani, să renunț la Coroana României! Eu de țara

asta nu mă despart. Înțeleg aspirațiunile ei și le îmbrățișez. De altminteri, unde să merg? Eu germană nu sunt, la drepturile mele de principesă engleză m-ați obligat să renunț când m-am măritat, altă patrie decât România nu am”⁶.

În război, regina nu rămâne, ca Elisabeta, departe de viața politică. Ea era fascinată de putere și de jocurile acesteia, și urmărește tot timpul să se implice direct, nu numai pe lângă rege, ci chiar luând parte la convorbiri cu diplomați străini și reprezentanți de seamă din România. În timp ce regele se ocupă de rezolvarea problemelor militare, regina se dedică întru totul ope-

⁵Ioan Scurtu, op. cit., vol. al II-lea, p. 18-19.

⁶Ibidem, p. 13.

relor caritabile și familiei regale, care nu era protejată de încordări și neînțelegeri. Nemulțumită de comportamentul principelui Carol, care în loc să fie un model pentru ostași, plimba asistentele cu automobilul, aduce această problemă în fața lui Ferdinand, cerându-i să își trimită fiul pe front. Monarhul nu poate să accepte acest lucru, întrucât moștenitorul tronului nu trebuie să fie pus în pericol.

Când trupele germane ocupă România în 1916 și capitala este mutată la Iași, familia regală, deși se retrage în Moldova, suferă mari umilințe, aduse de afișele și proclamațiile care spuneau astfel: „Am venit să pedepsim România, însă nu pe români. Am venit să pedepsim pe aceia care au trădat țara și și-au vândut țara”⁷. Cu toate acestea, Maria și Ferdinand nu au fost împiedicați și și-au continuat activitatea.

În timp ce poporul trăia o stare de încordare marcată de mari suferințe, cu un curaj hotărât, regina Maria vizita spitale de răniți și bolnavi, împărțea daruri, încuraja, mângâia frunțile suferinșilor. Ea nu a ezitat să își pună viața astfel în pericol, asumându-și aceste îndatoriri, pe care le privea ca făcând parte din menirea ei în aceste momente lipsite de nădejde: poporul avea nevoie de un exemplu viu. Pentru ea, mai ales prin organizarea Crucii Roșii, scopul devenise participarea directă la ajutorarea răniților, procurarea de medicamente.

„Când se întorcea seara târziu, acasă la Iași, partea de jos a rochiei era de culoare gri-cenușie. Toți cei din jur o îndemneau să facă injecții ca să fie protejată, dar mama protesta mereu spunând: eu nu am timp să fiu bolnavă, și atâta timp cât România are nevoie de mine, Dumnezeu o să mă ocrotească. Nu pentru mine, dar pentru țară”⁸.

Întregitorul de țară

În anul 1917 situația din România era tragică. Regele se refugiase umilit de puterile germane, părăsind capitala, în timp ce revolta bolșevică din Rusia se extindea, liderii acesteia încercând să antreneze și poporul român în aceeași

cădere prin care devastaseră și pe țăranii și muncitorii ruși. Cu toate că evenimentele din est au avut urmări negative, pentru Basarabia constituie oportunitatea la care sperase de mult timp: venise, în sfârșit, clipa în care, folosindu-se de faptul că atenția rușilor era distrasă, reușesc să ceară ajutorul reprezentanților de la Iași și să își dobândească independența (24 ianuarie 1918). La scurt timp după aceasta (27 martie/9 aprilie 1918), prin bunăvoința regelui și dorința atât de arzătoare a poporului, Basarabia se unește cu România.

„Spune-mi, Ferdinand, tu, care o viață întreagă ai fost un om modest care te-ai îndoit de tine, înțelegi semnificația de-a-ntrupa visul secular al unui neam de 18 milioane de locuitori?”⁹.

Însă războiul nu afectase doar Rusia: în toamna anului 1918 se prăbușea și monarhia austro-ungară. Bucovinenii văd în aceasta o posibilitate de a se alătura definitiv românilor, la 9 noiembrie, un detașament de 180 de militari români sosind în Bucovina „pentru a ocroti viața, avutul și libertatea locuitorilor de orice neam și credință împotriva bandelor de criminali care au început opera lor de distrugere”¹⁰. La 12 noiembrie Consiliul Național Român adoptă legea fundamentală a Bucovinei, în baza căreia puterea legislativă era exercitată de către Consiliu, iar cea executivă de către un guvern român, constituit în aceeași zi. La 15/28 noiembrie, Consiliul Național Român convoacă Congresul General al Bucovinei în Sala Sinodală (sala de marmură) a Palatului Mitropolitan din Cernăuți, unde este votată în unanimitate, cu sprijinul majorității reprezentanților germani și polonezi, unirea cu România.

Transilvănenii, însă, întârzie deoarece urmăreau să își obțină, înainte de unire, independența totală față de fostul imperiu. Într-un final, la 18 noiembrie/1 decembrie 1918, la Alba Iulia se hotărăște unirea definitivă a Transilvaniei cu România (acum întregită de Basarabia și Bucovina). Aceasta a fost consacrată printr-o slujbă în timpul căreia a fost expus craniul lui Mihai Viteazu, reprezentând un omagiu dedicat aceluia care fusese singurul ce a reușit să mai

⁷Ibidem, 2001, p. 27.

⁸Ibidem, p. 32.

⁹Ibidem, p.71

¹⁰ www.wikipedia.ro

aducă până atunci toate provinciile române laolaltă. Atmosfera acelor clipe a fost copleșitoare pentru regina Maria, care, la fel ca întregul popor, vedea această zi ca pe o adevărată sărbătoare a națiunii, ca pe un vis împlinit.

„Orașul înnebunise complet. Aveam senzația că până și casele și pietrele din caldarâm strigau, ovaționau, se bucurau împreună cu mulțimea. Noi înaintam printr-un nesfârșit tumult de puternice ovații. Peste tot fluturau steaguri, la ferestre și pe acopreșuri era plin de lume, ca să nu mai vorbim de străzi”¹¹.

Astfel, în urma „prăbușirii” a două imperii, o altă națiune renaște, reîntregită. Iar Ferdinand devine primul rege al tuturor românilor.

Urmele Regelui

Domnia lui Ferdinand consolidează statul național și aduce 13 ani dinamici, de prosperitate și progres în plan cultural, economic și politic. Pasionat de cunoaștere (în special de biologie și de limbile străine), unificatorul se dedică și științei, devenind președintele și protectorul Academiei Române. România devine un stat de mărime medie în Europa, spațiu în care aspirațiile vechi devin, în sfârșit realitate (reforma agrară, reforma electorală), prin mijlocirea unui rege care s-a identificat întru totul cu poporul lui¹².

Cu toate că se bucura de dragostea românilor și că devenise monarhul unui vis împlinit, el rămâne neliniștit până la sfârșitul vieții. Cu inima îndurerată de comportamentul urmașului său, Carol al II-lea, se vede nevoit să îl numească moștenitor pe fiul acestuia, Mihai I, pe atunci doar un copil. Ferdinand se stinge din viață în vara anului 1927, suferind de cancer de colon, lăsând în urma sa o țară pe care o crescuse, un popor pe care îl reîntregise, acum în mâinile unui copil și ale unei regențe.

Ferdinand I - un rege echilibrat, ale cărui mișcări calculate au devenit contururile ascensiunii unui popor suspendat în latența imposibilității visului, care abia după mai bine de trei secole de la unirea înfăptuită de Mihai Viteazul are să devină realitate. Rămâne o figură proeminentă în is-

toria României, mai ales prin atitudinea sa rezervată, cerebrală, glacială, însă în același timp sensibilă și empatică, prin curajul de a-și asuma și de a-și purta până la capăt crucea, sacrificând în numele credinței într-un „bine general” nu numai propriile sale interese, cât și sentimentele, chemările și trăirile.

Între timp, la aproape 90 de ani de la stingerea acestui mare conducător, același titlu se luminează ecranul în pagina wikipedia: „Ferdinand I de Hohenzollern-Sigmaringen (n. 12/24 august 1865, Sigmaringen - d. 20 iulie 1927, Castelul Peleş, Sinaia)”. Ochii îmi alunecă iar de la un rând la altul – poate că nu a mai rămas loc pentru incertitudini sau poate că printre rânduri și-au făcut loc noi semne de întrebare. Cuvintele se îndreaptă din ce în ce mai grăbit către ultimul punct, singura siguranță e un ecou în gând: poate că Ferdinand s-a născut (sau nu) pe Pământ Străin, însă, fără îndoială, a murit Rege în patria sa.

¹¹ Ioan Scurtu, op. cit., vol. al II-lea, p. 72

¹² www.historia.ro

REGIMUL AUTORITAR AL LUI CAROL AL II-LEA (1938-1940) ÎNTRE PATRIOTISM ȘI EGOCENTRISM

Tamara Bivol, clasa a X-a E

Născut la Sinaia, la 3 octombrie 1893, Al-teța Sa Regală Principele Carol a fost crescut, spre deosebire de ceilalți regi ai României interbelice, în legile și tradițiile românești. Încă de mic a studiat istoria și geografia țării, fiindu-i implantată pasiunea pentru cărți de către profesorii remarcabili pe care i-a avut, printre care și marele istoric și om politic Nicolae Iorga. Educația militară era un alt domeniu în care viitorul rege trebuia să fie inițiat și care s-a dovedit a fi una din marile pasiuni ale prințului. A și urmat, de altfel, cursurile Academiei Militare de la Potsdam. Regina Maria își amintea despre fiul său cel mare: „Carol era adorat de ofițeri și de trupă și primea în dar un număr nesfârșit de mici uniforme din partea regimentelor. Când le îmbrăca umbla falnic de colo-colo, comandând oști imaginare și imitând nemaipomenit de bine glasurile celor ce comandau (...) într-însul dormea ascuns stăpânul (...) avea într-însul un tainic imbold de a domina, de a subjuga și de a impune restricții”¹.

Intuiția maternă a reginei a fost una cât se poate de corectă, însă instinctul lăuntric de dominare și subjugație a lui Carol s-a manifestat doar

---

¹ Maria, Regina României, *Povestea vieții mele*, vol. I, București, Editura Eminescu, 1991, p. 284.

după ce acesta s-a remarcat ca un tânăr rebel și iresponsabil chiar, nepăsător față de îndatoririle sale regale și patriotice. Discuții nenumărate s-au purtat pe seama controversatelor aventuri amoroase ale tânărului Carol și implicit a încercărilor sale de a renunța la prerogativele regale. Cu toate acestea, după moartea tatălui său, Ferdinand I (1927), în interiorul minții și sufletului prințului se reaprinde dorința de putere, el întorcându-se în țară din Franța (unde trăise împreună cu Elena Lupășcu sub numele de Carol Caraiman). În contextul unor conjuncturi favorabile (ineficiența regentei, șovăielile președintelui PNT - Iuliu Maniu) își impune în scurt timp punctul de vedere și la 8 iunie 1938 e proclamat rege sub numele de Carol al II-lea². Din acel moment începe să își construiască edificiul statal mult visat, în care el a fost nu doar nucleul puterii, dar și punctul general de interes al unei întregi țări. Acest edificiu al său, instituționalizat prin Constituția din 1938, a fost fundamentat în cea mai mare măsură pe o amplă campanie de propagandă inițiată de rege și

susținută la început de funcționarii din jurul lui, apoi de marile mulțimi manipulate.

Fundamentul dinaintea regimului

Dintotdeauna regele Carol al II-lea a urmărit și a reușit să se impună ca un factor politic activ, cu inițiative proprii, în diferite domenii, importanța acțiunilor sale neputând fi contestată. De o atenție deosebită din partea regelui s-a bucurat sectorul public și cel cultural, prin intermediul fundațiilor revigorată sau create la inițiativa lui, precum Fundația Carol I, Fundația Regele Ferdinand, Fundația Carol al II-lea, Fundația de Literatură și Artă Carol al II-lea, acesta urmărind creșterea nivelului de cultură al românilor. Aceste organizații fie se ocupau cu susținerea studiilor și lucrărilor științifice, fie cu traducerea, tipărirea și răspândirea cărților reprezentative atât din literatura universală, cât și din cea românească. Ca un adevărat „părinte al satelor”³, regele a avut grijă și de țaranul român. La inițiativa și cu participarea lui directă s-au realizat deplasări în localitățile ru-

² *România și dictaturile ei - Dictatura lui Carol al II-lea*, din seria documentarelor ANF dedicate regimurilor dictatoriale din România, min. 14.

³ Cezar Petrescu, *Cei trei regi*, ediția a III-a, București, Editura R.A.I., p. 157.

rale românești, urmărindu-se îndeaproape condițiile de trai și nivelul de cultură. Pentru îmbunătățirea acestora au fost înființate cămine culturale care, de regulă, erau dotate și cu o bibliotecă. Aici se țineau conferințe privind educația sanitară, igienică, combaterea bolilor etc. Nici mediul urban nu a fost neglijat, în timpul lui Carol al II-lea realizându-se numeroase îmbunătățiri: extinderea canalizării, pavarea străzilor, construirea unor locuințe și edificii publice moderne, inaugurarea Arcului de Triumf din București (1 decembrie 1936)⁴.

În spatele tuturor acestor inițiative era desigur o motivație extrinsecă, dar mai ales una intrinsecă, regele având dorința de a fi mereu în centrul atenției, de a fi aclamat și aplaudat. Avea o plăcere aparte de a participa la manifestații publice unde să susțină discursuri demagogice în fața a mii de oameni care să îi scandeze numele. Manifestații care se înscriau în linia impresiei de public sunt și cele din cadrul „Lunii Bucureștilor”, unde regele a participat anual din 1935 până în 1940. În cadrul festivităților se inaugurau edificii, monumente sau parcuri, se organizau pavilioane cu expoziții, toate sub numele regalității, omagiindu-i pe predecesori, dar aclamând și pe „gloriosul continuator”, regele Carol al II-lea. El era prezent la toate festivitățile, iar guvernanții și celelalte oficialități țineau să sublinieze contribuția „de excepție” a M. S. Regelui la dezvoltarea țării, prețioasele „îndrumări” pe care le dădea și modul cum erau ele „traduse în practică”⁵.

Majoritatea activităților unde participa regele aveau scopul de a-i promova o imagine bună în rândul oamenilor, fără a face excepție nici evenimentele legate de fiul său – Mihai, de a cărui educație regele se ocupa mai mult în slujba aceluiași interes. Un exemplu elocvent în acest sens îl reprezintă momentul de ridicare a tânărului Vo-

ievod de Alba Iulia la acea vreme, la rangul de sublocotenent în data se 25 septembrie 1937. Discursul regelui este o dovadă de elocință demagogică și patriotardă: „Prin incorporarea ta în acest viteaz batalion al vânătorilor de munte, îndeplinești un act care este strâns legat de tradiția casei noastre domnitoare. Nu de unde ai pornit însemnă ceva, ci unde, prin meritele tale și râvna ta, ai ajuns. Trebuie să înveți că aceasta este datoria ta cea de frunte și să nu uiți niciodată lozinca care de veacuri e în familia noastră – Să fii primul slujitor al țării. Ca rege și ca părinte, dragostea mea și grija mea te vor răsplăti întotdeauna. Arată-te demn de haina ce o porți și să fii pildă de credință prin jurământul ce l-ai depus astăzi în fața lui Dumnezeu pe drapel al patriei”⁶. Grija părintească exacerbată nu poate ascunde,

⁴ Ioan Scurtu, *Istoria românilor în timpul celor patru regi (1866-1947)*, vol. III, București, Editura Enciclopedică, 2001, p.182-184.

⁵ Ibidem, p. 185-186.

⁶ *România și dictaturile ei - Dictatura lui Carol al II-lea*, min 20:00 – 23:30.

însă, scopurile pur propagandistice nu atât în favoarea dinastiei, cât în a sa personală.

Implicarea tot mai activă a regelui în viața publică a atras rezistență din partea altor forțe în stat. Oameni politici importanți precum Iuliu Maniu sau C.I.C. Brătianu erau pe deplin conștienți de tendințele autoritare ale regelui și au căzut în numărate rânduri de acord asupra necesității unei lupte comune pentru menținerea regimului parlamentar constituțional. În ciuda acestor planuri anticarliste și a diverselor alianțe împotriva regelui, acesta și-a continuat politica propagandistică, construind un adevărat cult al personalității. Cel mai important instrument al regelui în acest sens a fost tineretul. Conștient de influența pe care o avea Mișcarea Legionară condusă de Corneliu Zelea Codreanu în cadrul grupurilor de tineret, Carol al II-lea și-a îndreptat atenția asupra educării tinerei generații în direcția credinței nelimitate în rege și în măsurile luate de el. Pentru aceasta a înființat în 1935 organizația Străjeriei, o abilă confiscare a cercetașilor, transformați de la îmbrăcăminte și până la scopurile de bază în instrumente ale puterii personale. La serbările strejărești principalul scop era manifestarea respectului și devotamentului față de rege prin intermediul formațiilor sincron și a cântecelor elogiase. Regele urmărea cu mândrie manifestările de nețărmită dragoste, uralele și ovații. Cântecul devenit imn al străjerilor avea drept vers principal – „Toți străjerii, Maiestate, vă urează sănătate”. Treptat, Mișcarea Legionară devenea din ce în ce mai greu de ținut în frâu de Carol al II-lea, iar raporturile dintre rege și Codreanu deveneau din ce în ce mai tensionate, căci cel dintâi dorea folosirea Mișcării strict în propriile scopuri. Pentru a scoate tineretul de

sub influența legionarilor și a continua educarea eficientă a lui în spiritul monarhic, din inițiativa regelui s-a creat, la 4 aprilie 1936, Oficiul de Educație a Tineretului Român. Acesta se ocupa cu „studiul, îndrumarea și aplicarea educației tinerețului”, precum și cu „coordonarea și controlul activității tuturor instituțiilor de stat și a asociațiilor de inițiativă particulară care au drept scop educarea tinerețului”⁷. Cultul personalității era în plin avânt.

Instaurarea noului regim

Pe fondul unei politici interne instabile determinate de situația economică dificilă ca urmare a Marii Crize (1929-1933), divergențele dintre partidele politice și scindarea din cadrul acestora, la care se adaugă și rezultatele alegerilor parlamentare din 1937, regele Carol al II-lea a început demersurile de schimbare a regimului politic. De asemenea, de pe arena europeană externă venea în România tentația autoritarismului, aproape toate țările europene fiind conduse la acea vreme de regimuri dictatoriale sau autoritare. La rândul lui, Carol al II-lea a profitat de condițiile interne și externe, alegând și el să conducă în mod autoritar în ultimii doi ani de domnie. Prin lovitura de stat din 10 februarie 1938, Carol I-a demis pe Octavian Goga de la președinția Consiliului de miniștri și a constituit un guvern în frunte cu patriarhul Miron Cristea. Regimul

⁷ *Enciclopedia României*, vol. I, București, 1938, p. 486.

avea, însă, nevoie de o nouă Constituție. La 24 februarie 1938 se organizează un plebiscit. Oamenii sunt chemați la urne, dar nu înainte de a studia nenumăratele afișe propagandistice care promiteau viitorul luminat al țării organizate după noua Constituție. Aceasta a fost aprobată de 99,7% dintre votanți. Toate ziarele anunță reușita plebiscitului. Are loc o mare manifestație populară în fața Palatului Regal, străjerii și trompetele lor agrementând carnavalul pro regalist. Iar regele și marele Voievod de Alba Iulia savurează victoria⁸.

Noua Constituție a României, elaborată de Istrate Micescu, a fost promulgată la 27 februarie 1938. Astfel, monarhia își asigură rolul dominant, precumpănitor, în sistemul politic al țării, Parlamentul, Guvernul și chiar puterea Judecătorească fiind subordonate regelui Carol al II-lea. În consecință, se poate aprecia că regimul însuși era dominat de autoritatea regală, care se exercita în temeiul Constituției recent promulgate. Regimul a fost pe deplin instituționalizat la 30 martie 1938, odată cu decretul privind dizolvarea partidelor politice, inclusiv a celor pro regaliste, Carol al II-lea argumentând cu faptul că acestea nu se bucurau de aderență în mase și nu puteau constitui o bază solidă pentru noul regim. În fapt, măsura venea ca una de prevenție, pentru a evita acapararea atenției și încrederii mulțimii de către o altă forță politică în afară de cea monarhică. Mai mult decât atât, statul promovează o politică extrem de dură față de Mișcarea Legionară, împotriva căruia se luptă cu toate mijloacele: justiția, transformată în instrument al puterii, întregul aparat de propagandă care denigra Mișcarea. În noiembrie 1938 liderul Mișcării, Codrescu, a fost condamnat și omorât mișelește.

Consolidarea regimului

De acum înainte Carol al II-lea a urmărit să își întărească din ce în ce mai mult puterea, simțindu-se tensiunea înarmărilor și a presiunii politice determinate de creșterea totalitarismului nazist și sovietic în întreaga Europă. Astfel că toată propaganda oficială era consacrată elogierii

regelui și a regimului său. La 2 iunie 1938 a apărut ziarul „România” sub direcția lui Cezar Petrescu, aflat în slujba regimului, iar festivitățile din cadrul „Lunii Bucureștilor” au pus în evidență rolul regelui. Urmărind să atragă tineretul de partea sa, Carol al II-lea a decis reorganizarea Strajei Țării prin decretul din 15 decembrie 1938, astfel încât toți băieții între 7 și 18 ani și toate fetele între 7 și 21 ani erau în mod obligatoriu încadrați în această organizație. Comandantul suprem era regele – „marele străjer” –, căruia toți străjerii trebuiau să-i jure credință, iar lozinca era: „Credință și muncă pentru țară și rege”. După 15 decembrie nu mai exista nici o altă organizație de tineret în afară de cea a străjerilor, ei devenind supravegheatorii tuturor activităților, precum și una dintre principalele căi de manifestare a cultului personalității regelui Carol⁹.

Carol al II-lea se afla acum în culmea puterii sale, el fiind văzut că omul providențial care vine în salvarea celor nefericiți, dezvoltarea celor puternici și protejarea tuturor. În foarte puțin timp însă s-a demonstrat că această imagine nu e decât rodul unui aparat propagandistic bine conceput și a unei campanii pro regaliste continue și nicidecum rezultatul unui amplu sistem de reforme modernizatoare. Dovada supremă a acestei afirmații este tocmai desfășurarea evenimentelor în imediata perioadă. Odată cu apariția primelor conflicte și turbulențe ale războiului în Europa, se simt în țară carențele din sistemul de guvernare românesc și din complexul strategic al regelui, deopotrivă. Deși inteligent și erudit, la sfârșitul domniei sale rămâne mai mult o umbră a omului politic de altădată, eșuând în demersurile sale de negociere pe plan extern. Chiar dacă a fost un monarh căruia i-a plăcut „meseria de rege” și care avea o bună stăpânire a chestiunilor militare, legislative și administrative nu a știut cum să împiedice marea nedreptate la care a fost supusă România în vara anului 1940 – rapturile teritoriale. Între dorința de a preamări țara, dar și de a fi preamărit, Carol al II-lea rămâne unul dintre cele mai controversate personaje din istoria și spațiul politic românesc.

---

⁸ *România și dictaturile ei - Dictatura lui Carol al II-lea*, min 34.

⁹ Ioan Scurtu, op. cit., vol. III, p. 248-249.

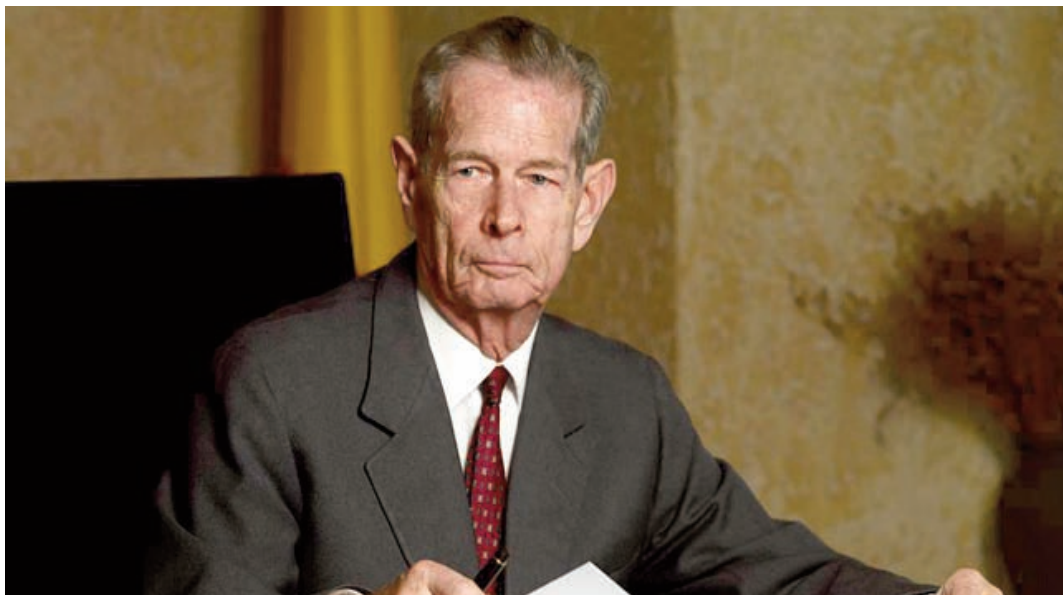
DESPRE REGELE MIHAI I SAU NEVOIA DE A-MI REGĂSI ISTORIA

Anastasia Fuiuagă, Ioana Tătărușanu, clasa a X-a E

Mărturisesc că nu știu cu exactitate cât din următorul articol va fi propriu-zis despre rege și cât despre experiența mea din ultima vreme în ceea ce privește istoria națională. Am crescut într-o familie în care tangențele cu istoria s-au petrecut destul de devreme, în parte și pentru că am o soră mai mare și obișnuiam adesea să mă uit prin atlasele de istorie de pe care mai învăța ea. De când am fost mică și până acum am străbătut în lung și în lat țara, împreună cu familia, vară de vară. Am văzut mai toate cetățile, vestigiile, monumentele istorice. Mi se vorbea, nu de puține ori, când eram mică, despre ce înseamnă să-mi păstrez demnitatea și integritatea, indiferent de circumstanțe. Erau cuvinte mari, pe care nu le înțelegeam pe atunci. Am crescut cu poveștile părinților din liceu și din studenție, toate marcate de amprenta pe care

regimul comunist o lăsase în urmă. De fiecare dată când mergeam la mare, tata ne arăta, pe geamul mașinii, locul unde făcuse el armata când era tânăr, spunându-ne, mie și surorii mele, condițiile în care era nevoit să muncească zi de zi. Comunism și rege au fost două cuvinte pe care le-am auzit de nenumărate ori în copilăria mea, primul pe un ton grav, al doilea pe unul plin de respect, fără să înțeleg cu adevărat ce însemnau.

A fost o perioadă în care interesul meu pentru istorie și pentru ceea ce se întâmpla în țară a scăzut, în detrimentul altor activități care îmi

erau mai accesibile la acea vârstă. Perioada liceului a fost însă cea care m-a readus aproape de moștenirea noastră istorică și de problemele actuale. Iar dacă la început a fost vorba de o nevoie impusă extern, treptat s-a transformat într-o nevoie interioară, adâncă, de a căuta adevărul, de a înțelege ce înseamnă de fapt demnitatea și integritatea. De a nu mă lăsa manipulat. De a lupta, conștient (!), împotriva a ceea ce consider că nu este în regulă. Retrospectiv, cred că perioada protestelor din februarie 2017 a fost un moment declanșator în acest sens. Am vrut și am mers, împreună cu părinții sau cu prietenii, la proteste. Iar de atunci am avut mereu în minte cuvintele dirigintelui meu și cele ale profesoarei de istorie, care decurgeau unele din altele, ghidându-mă și pe mine. Primele au fost acelea că o revoltă nu trebuie să fie niciodată oarbă, că trebuie să știi pentru ce lupti, că rebeliunea nu înseamnă nimic dacă

nu îi dai un sens. Celelalte au fost cele pe care le auzeam, într-o altă formulă, când eram mică: cu cât citesc mai mult, caut mai mult și mă interesez mai mult de realitatea în care trăiesc, cu atât nu voi putea fi manipulată de neadevărurile din jur, iar asta e ceva ce nimeni, niciodată, nu îmi va putea fura.

Am regăsit, astfel, aproape cu o foame interioară, atlasele și cărțile de istorie din bibliotecă. Plăcerea de a învăța. Nevoia de a căuta adevărul. Voința de a înțelege. Animată tot de aceste resorturi m-am întors către perioada regalității din istoria României, cu precădere după moartea regelui Mihai I. Mi-am dat seama că nu știam mare lucru despre acei ani, am devenit conștientă de (încă) un gol din cunoștințele mele, care a devenit rapid un gol din persoana mea și pe care am căutat să îl umplu de atunci. Căci cine fusese, de fapt, regele Mihai I? Câtoro dintre generația mea le mai spune ceva numele acesta, ori noțiunea de rege al României? Și întrebarea pe care o aud, cu durere și indignare, de atât de multe ori: La ce îmi trebuie mie să știu așa ceva? Nu o să îmi folosească la nimic în viață.

Nu. Probabil că nu te va întreba nimeni la interviul de angajare nimic despre regele Mihai I, nici când te vei duce la magazin să îți cumperi mâncare nu te va întreba caserita despre istoria României. Doar că nu așa se pune problema. Când vei merge la vot, când vom merge toți la vot, când vom călători în alte țări sau ne vom muta acolo, poate, toți ar trebui să știm care e istoria noastră. De unde venim. Cine suntem cu adevărat. Căci refuz să cred că noi suntem cei ce ne conduc acum. Vreau să cred că suntem cei care au ieșit în stradă iarna, pe ninsoare, ca să își apere drepturile. Cei care știu că insurecția armată de la 23 august nu a fost meritul comunistilor, ci al regelui Mihai. Cei care știu că regele a luptat pentru a nu lăsa țara să se scufunde în regimul comunist și că toate marile puteri i-au întors, într-o formă sau alta, spatele. Cei care știu în ce condiții a abdicat regele Mihai, în 1947, la 30 de-

cembrie, cu toate liniile telefonice tăiate și cu gărzile schimbate cu soldați ai Armatei Roșii la parterul palatului. Cei care știu că regele a plecat din țară cu un tren cu opt vagoane, în care și-a luat bunurile mobile, nu trei sferturi din bogățiile României, iar apoi comuniștii i-au luat cetățenia română. Cei care știu că, atunci când regele a vrut să își reviziteze țara după căderea regimului comunist, a fost întors din drum și „expediat” din țară în 1990, de frică. Cei care își aduc aminte, sau, ca mine, au citit cuvintele transmise de rege în noaptea de Anul Nou al aceluiași an: *Să jurăm cu toții, pe zbciumata noastră istorie, pe credința și lupta strămoșilor noștri, pe conștiința noastră morală și pe mormintele martirilor noștri din această jumătate de veac, că nu vom mai îngădui niciodată în țara noastră dictaturile și extremismele.* Cei care văd în regele Mihai I un exemplu al demnității și al integrității.

De ce e important să ne știm istoria? Pentru că cetățenia română de pe buletin vine împreună cu o moștenire culturală și istorică, iar datoria noastră ca cetățeni e să ne-o asumăm ca atare și să o prețuim. Prea mulți își bat joc de țara aceasta, țara noastră, țara mea. Prea mulți șterg pe jos cu ea. Prea mulți o calcă în picioare. Noi, noi suntem singurii care putem să îi oprim pe cei ce fac asta, noi suntem singurii care au puterea de a schimba ceva. Ne-am câștigat cu sânge dreptul de ne hotărî singuri soarta și măcar din

respect, dacă nu din iubire, pentru cei ce s-au sacrificat ar trebui să ne apărăm acest drept până în pânzele albe. Așa cum nu lăsăm pe nimeni să își bată joc de familiile noastre, în aceeași măsură nu trebuie să lăsăm pe nimeni să facă ce vrea din țara noastră. Poate că sunt încă mică, poate că încă nu înțeleg în totalitate tot ce s-a întâmplat în istoria acestei țări. Dar un lucru știu sigur, până în măduva oaselor mele de româncă. Străbunii mei n-au fost degeaba la război. Disidenții din munți n-au luptat degeaba. Sângele n-a fost vărsat degeaba. Iar acesta e un lucru pe care niciunul dintre noi nu ar trebui să îl uite niciodată.

Una dintre credințele pe care viața de până acum mi le-a înrădăcinat, mai întâi timid și inconștient, apoi voit și din ce în ce mai abrupt, se bazează pe necesitatea capacității de a ști să admir. Sunt tânără și sigură că acum, probabil mai abundent comparativ cu ceea ce va urma, oamenii își proiectează în mine, unii strecurând, alții hipnotizând, identități pe care simt nevoia să le transform, însușesc și transport din ce în ce mai adânc în mine. Acesta este un drum pe care nu știu și nu vreau să-l pot controla, pentru că e fericirea celui care cunoaște. Și pentru că nici perspectiva, nici proiecția nu ne sunt uneori suficiente în lipsa unor piloni definiți și asumați ai trecutului, este necesar să ne aplecăm mințile și sufletele către istoria românilor și către oamenii

definitorii, care au călăuzit-o spre un făgaș în care doar confluența dintre Bine și Rău, Moral și Imoral, i-a ghidat nefericit soarta. Aportul nostalgiei, pentru cei dintre noi care au trăit acele vremuri, al dragostei de țară, trăire nepărtinitoare și solidară, toate acestea și multe alte resorturi interioare ar trebui să ne orienteze privirile (și) către înapoi. Și, cine știe, gustul amar al prezentului s-ar putea disipa, măcar pe timpul evocării.

Acum ceva timp stăteam pe o bancă în fața Mitropoliei și un bărbat s-a apropiat de mine privindu-mă curios și un pic circumspect și m-a întrebat apoi, pe un ton de bunic prietenos și singur, cu un accent cald, articulat și sincer moldovenesc: *Auzi, mamă, o murit regele Mihai, oare di ci, știi?* Era clar că, pentru omul acela, conceptele de boală și de sfârșit erau insuficiente, inutile și sfidătoare dacă i s-ar fi asociat Regelui. Oameni care încă îi simțeau aproape visceral și palpabil gratitudinea existau și la moartea lui și există încă, în promisiunea continuității, pentru că la rândul ei, gloria acestei figuri istorice s-a construit urmând un curs devreme îmbrățișat, dar nu inoportun. Despre Regele Mihai chiar generalul Antonescu ar fi spus, în circumstanțe mai puțin tulburi, că este un copil speriat de evenimente, uitând de mâna călăuzitoare a mamei, de dragostea de țară, verticalitatea, simțul onoarei și al anticipării primejdiei pe care Regele României le-a adăpostit veșnic, mai întâi

sub forma intuiției, apoi a nevoii și a simțului de răspundere, a aplecării calde, afective. Același Antonescu va afirma, contradictoriu și fățarnic și în încercarea dibace de a se folosi de numele regelui pentru a arunca o perspectivă mai luminoasă asupra regimului său, un adevăr pe care, atribuit unei personalități precum cea antonesciană, am tinde să îl respingem sau cel puțin să ne poziționăm circumspect și sceptic față de el. Privit din exterior, însă, își recapătă valoarea: Familia regală va fi de acum înainte prin exemplul de moralitate, de sobrietate, de nepărtinire, de modestie, de conștiință civică și de ținută patriotică, simbolul din care se va inspira veșnic familia românească. Acest *veșnic* aproape imperativ îl citim poate, acum, cu o anume tristețe retrospectivă, cu o plecare de ochi la conștientizarea faptului că promisiunea cuvintelor contrazice realitatea. Un om cu gândul destul de curajos și de lucid s-ar retrage stânjenit, însă nu laș și nici descurajat din fața acestei ziceri călăuzitoare, la fel cum Regele Mihai părăsise sala în care poruncise ca Antonescu să fie arestat la 23 august 1944, ca gest de retragere demnă și profund asumată din fața unei situații care nu a putut fi evitate, dar către care nu poate privi cu satisfacție sau plăcere. În aceeași zi, regele era ascultat de o țară întregă la radio și un popor întreg vibra odată cu Majestatea Sa, la aflarea hotărârii de armistițiu, a înfăptuirii noului guvern și a noului val de curaj și asumare patriotică spre care regele își conducea țara. Iată un fragment: *Români, de curajul cu care ne vom apăra, cu armele în mână, independența împotriva oricărui atentat la dreptul nostru de a ne hotărî singuri soarta depinde viitorul țării noastre. Cu deplină încredere în viitorul neamului românesc, să pășim hotărâți pe drumul înfăptuirii României de mâine, a unei României libere, puternice și fericite.*

Regele Mihai a murit înainte ca idealurile sale să devină măcar un vis național și conștientizat al poporului și sfera aglomerată a utopiilor îi încadrează încă intențiile ancestrale. Rămâne, însă, un simbol, nu prin faptul că și-a dorit binele pentru țara sa, ci mai mult, pentru că în lungul parcurs al acestor dorințe și idealuri naționale, a fost umilit, uitat, reamintit și din nou prăfuit și totuși până la mine, care m-am născut atât de departe de gloria sa politică, a străbătut mai presus și mai reverberant, calitatea sa umană.

FILE DIN ISTORIA COLEGIULUI NAȚIONAL

Prof. dr. **Adriana Radu**

Prima „școală înaltă”¹ cu predare în limba română din Moldova (Gimnaziul Vasilian), instituție emblematică pentru sistemul educativ românesc din secolele XIX-XX, Colegiul „Național” realizează și astăzi un învățământ de calitate într-o perioadă de transformări permanente. Plasarea sa pe locurile fruntașe în ierarhiile realizate poate fi explicată printr-o multitudine de factori, însă un loc important îl

ocupă faptul că este o instituție cu o lungă tradiție – cel mai vechi liceu din Moldova – și beneficiază, astfel, de un transfer de experiență multiseculară.

Pentru a înțelege evoluția din zilele noastre trebuie să ne întoarcem în timp, la începutul secolului al XIX-lea sau chiar mai devreme deoarece Gimnaziul Vasilian descinde dintr-o instituție de prestigiu din secolul al XVII-lea, Colegiul Vasilian, înființat la 9 mai 1640 de către domni-

torul Vasile Lupu, în cadrul Mănăstirii Trei Ierarhi². Acesta a fost reorganizat de către domnitorul Nicolae Mavrocordat (1714), funcționând până în anul 1821, când a fost înlăturat regimul fanariot (din 1766 sub numele de Academia domnească sau Academia de epistimuri/ științe).

În contextul în care, în 1821 multe dintre instituțiile de învățământ și-au încetat activitatea, Gheorghe Asachi a dus o campanie virulentă în

---

¹ Sintagma „școală înaltă” este folosită în documentele epocii pentru a desemna instituțiile de învățământ care cuprindeau cursurile echivalente sistemului educativ secundar și superior din zilele noastre.

² Petronel Zahariuc, *Actul de întemeiere al Colegiului lui Vasile Lupu de la mănăstirea Trei Ierarhi din Iași*, în „Studii și Materiale de IstorieMedie”, vol. XXVII, 2009, pp. 252-253.

favoarea școlilor naționale, solicitându-le boierilor fonduri pentru redeschiderea acestora și sprijin pentru modernizarea legislației. Deși mulți dintre aceștia erau sceptici în privința realizării unui astfel de proiect, îndemnându-l pe înaltul cărturar să renunțe (Alexandru Beldiman îi scria lui Gheorghe Asachi, la 28 februarie 1823: „În consecință, am judecat că meritați pe deplin un loc la casa de nebuni, unde veți avea ocazia să observați că nebunia celor care sunt închiși nu diferă decât în aparență de nebunia celor care se mișcă liber pe scena lumii. Astfel, renunțați la speranța dumneavoastră și iubiți”³), a continuat demersurile, în 1825 reușind să deschidă o școală începătoare la Trei Ierarhi. Când reorganizarea învățământului din Iași începea să prindă contur, orașul a fost cuprins de focul cel mare (19 iulie 1827), care a mistuit complet clădirile fostei Academii domnești și parțial chiliile de la Trei Ierarhi. Însă, la mai puțin de jumătate de an, școala a fost reorganizată, la 23 ianuarie 1828 deschizându-și porțile prin înființarea clasei elementare (clasa I din zilele noastre), iar la scurt timp a claselor normale și gimnaziale⁴.

După înființarea Gimnaziului Vasilian, au început pregătirile pentru deschiderea unor cur-

suri superioare, care au fost reorganizate ulterior sub numele de Academia Mihăileană. Astfel, la 3 iunie 1830 a fost inaugurat primul curs de legi în limba română, ținut de juristul statului, Christian Flechtenmacher, ulterior adăugându-se cele de limbi străine (greacă, rusă, franceză, germană) și de desen. Pentru a nu mai întârzia deschiderea oficială a academiei până la finalizarea lucrărilor de amenajare a clădirii proprii, începând de la 20 noiembrie 1834 a fost susținut cursul anului I de filosofie, această dată marcând de fapt momentul înființării Academiei Mihăilene. În anul următor, la 16 iunie 1835, a avut loc doar inaugurarea noului local, făcută cu mare solemnitate și deschisă prin Te Deumul oficiat la biserica Talpalari, prilej cu care domnitorul Mihail Sturdza și referendarul școlilor, Gheorghe Asachi, au ținut discursuri în care au evidențiat progresele făcute în acest domeniu, apreciind că „singurul mijloc al fericirii prea iubitei noastre patrii este o dreaptă luminare a fiilor ei”⁵.

Primele demersuri pentru asigurarea spațiului necesar desfășurării cursurilor academice s-au făcut în toamna anului 1834, când i s-a propus domnitorului achiziționarea caselor lui Petrache Cazimir, situate lângă biserica Talpalari. În

³Vasile Alexandrescu Urechia, *Istoria școlilor de la 1800-1864*, vol. IV, București, Imprimeria Statului, 1901, p. 227.

⁴S. J. A. N. I., *Colecția Litere „Gheorghe Asachi”*, Litera O, dos. 0-130, fila 32-33; Theodor Codrescu, *Uricariul*, vol. VII, pp. 171-175, 182-185 și vol. XVI, pp. 383-385.

⁵Gabriel Bădărău, *Academia Mihăileană, în Istoria Universității din Iași*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2010, p. 103-105; V. A. Urechia, op. cit., vol. I, p. 245.

academice. Timp de câteva decenii, Academia și internatul au funcționat în cele două case, până când, în urma intervențiilor repetate ale directorului V. Paladi, s-a hotărât demolarea vechii clădiri și construirea actualului local al Colegiului „Național” (1890)⁷.

Academia Mihaileană, deși a cunoscut o evoluție sinuoasă, de la stadiul în care nu reprezenta decât o completare a Gimnaziului Vasilian, prin câteva cursuri superioare, la etapa în care cuprindea învățământul secundar și superior din Moldova (având sub protecția sa și Școala primară de la Trei Ierarhi), a reprezentat pentru trei decenii o școală emblematică pentru cultura ieșeană, care a făcut trecerea definitivă la un învățământ

primăvara anului următor, conducerea școlii a venit cu ideea achiziționării caselor serdarului Alexandru Anastasie Voinescu, situate peste drum, unde actualmente se află Colegiul „Național”, iar pe atunci era hotelul Petersburg (considerat de contemporani loc în care se adunau „rele tovrășii”)⁶. După cumpărarea și amenajarea acestora, internatul, economatul, bucătăria și administrația funcționau în casele Voinescu, iar cursurile, biblioteca, cabinetul de fizică și matematică, cabinetul de istorie naturală în casele lui Petrache Cazimir. Pentru a înlesni trecerea elevilor dintr-o clădire în alta, în 1845 a fost construit un arc de legătură, iar din anul școlar 1845-1846 în casele Cazimir erau cazați elevii interni, iar în casele Voinescu s-au mutat cursurile gimnaziale și

modern, organizat pe mai multe niveluri prin reforma din 1864.

În perioada cuprinsă între reformele domnitorului Alexandru Ioan Cuza și cele realizate de ministrul Spiru Haret, Liceul „Național” – format prin separarea cursurilor secundare ale Academiei Mihăilene de cele superioare (care, la rândul lor, au stat la baza înființării Universității ieșene), a cunoscut o evoluție constantă. Au fost introduse discipline noi, programele au fost adaptate la schimbările din societate, iar examenele reglementate după modele occidentale, în special cel francez. Progrese importante s-au realizat și în ceea ce privește baza materială prin dotarea laboratoarelor, construirea unei săli de gimnastică și a unui local nou. Între anii 1866-1874 s-au pur-

⁶ Constantin I. Andreescu, *Evoluția învățământului în Moldova și istoricul Liceului Național din Iași (1835-1935)*, Iași, Tipografia Brawo, 1935, p. 60.

⁷ Gabriel Bădărău, op. cit., p. 105-107. Casele Cazimir, cu a lor cunoscută cupolă turco-bizantină, au rezistat până în 1963, când, din motive de utilitate publică, au fost dărâmate.

oamenii de cultură ai vremii și o parte din elita politică⁸. Grație profesorilor mai experimentați, conducerii competente, dar și tradiției de aproape un secol, de câte ori era nevoie de consultarea corpului didactic de către Minister, acesta se grupa în jurul directorului de la „Național”.

În primele decenii ale secolului al XX-lea, directori precum Vasile Teodoreanu și Grigore Bârsan s-au preocupat în mod deosebit de calitatea actului didactic, însă au depus eforturi și pentru asigurarea condițiilor adecvate pentru ținerea cursurilor. Astfel, cel dintâi a făcut demersuri către Minister pentru introducerea luminii electrice în liceu (instalația fiind predată de uzină în anul 1906), repararea sobelor și acoperișului și a obținut bani de la primărie pentru instalarea conductei cu apă în clădire. Tot în perioada conducerii sale, s-a creat postul de director adjunct (1906), s-a

tat lungi dezbateri cu privire la obiectele de studiu și programele învățământului preuniversitar, iar cadrele didactice de la „Național” s-au implicat în definitivarea planului de învățământ, au redactat proiecte de programă, coordonând materiile și stabilind preponderența limbii române între disciplinele predate.

După aplicarea legii lui Spiru Haret (1898) și inaugurarea noului local, instituția a continuat să progreseze ca urmare a faptului că în fruntea școlii s-au aflat directori de seamă, oameni care nu au precupețit niciun efort pentru a menține standardele înalte. Deși această reformă a nivelat diferențele dintre școlile secundare, totuși „Național” a rămas cea mai importantă instituție de profil din Moldova, unde și-au făcut studiile

lucrat cu râvnă la realizarea unei monografii, necesară pentru serbările universitare și s-au introdus exercițiile militare pentru elevi.

După intrarea României în Primul Război Mondial, clădirea a fost ocupată de Crucea Roșie și transformată în spital militar. Conducerea a fost mutată la Școala de Arte Frumoase, apoi la Universitate, iar cursurile, câte s-au ținut, au fost ținute în localurile școlilor primare sau instituțiilor particulare. Deoarece cei mai mulți profesori erau mobilizați, s-a făcut apel la cadre didactice universitare sau pensionare pentru continuarea procesului didactic. În iunie 1918, localul a fost predat directorului, iar, după reparații sumare, cursurile s-au deschis treptat pe parcursul lunilor octombrie și noiembrie⁸.

---

⁸ Constantin I. Andreescu, op. cit., pp. 208-211. Sintagma „școală înaltă” este folosită în documentele epocii pentru a desemna instituțiile de învățământ care cuprindeau cursurile echivalente sistemului educativ secundar și superior din zilele noastre. (1835-1935), Iași, Tipografia Brawo, 1935, p. 60.

În perioada interbelică Comitetul școlii - format din profesori, personal administrativ și părinți - a jucat un rol important în rezolvarea problemelor materiale ale instituției, din fondurile adunate reușind să repara locul, să achiziționeze materiale didactice, să sprijine elevii săraci sau să organizeze excursii, serbări și conferințe. În timpul directorului Gheorghe Manoliu, absolvent al Colegiului „Național”, au fost continuate o serie de proiecte demarate anterior, printre care se numără clădirea internatului, a cărei construcție începuse în 1921 și a fost finalizată la 8 noiembrie 1926 (în 1929 și în 1931 i s-a mai adăugat câte o aripă). De asemenea, s-au dat bani de la buget pentru repararea școlii, s-a asigurat clădirea împotriva incendiilor, s-au amenajat o sală pentru desen și un cinematograf pentru elevi, sala de gimnastică a fost complet refăcută și dotată cu aparatele necesare și a fost introdusă, de la 1 septembrie 1927, uniforma⁹.

În anii celui de-al doilea război mondial, ca urmare a operațiunilor militare, liceul a fost afectat, iar sala de gimnastică a fost complet distrusă. În acest context, liceul a fost mutat la Făget – Lugoj și, din această cauză, s-a pierdut o parte importantă din arhiva și biblioteca liceului. După război instituția și-a reluat activitatea, având atât secție literară, cât și secție științifică și a funcționat sub diferite denumiri printre care s-a impus cea de Liceul „Mihail Sadoveanu”. În anul 1978, în urma demersurilor făcute de directorul Dumitru Ciută și întreg corpul profesoral, s-a revenit la denumirea de Liceul „Național”, iar din 1998 s-a impus numele de Colegiul „Național”¹⁰.

Un moment important în istoria liceului din a doua jumătate a secolului XX a fost amenajarea, în anul 1977, a Muzeului Colegiului „Național”, la inițiativa și stăruința profesorului Dumitru Ciută, director al școlii (acesta era situat la parterul clădirii principale). În 1993, în contextul începerii lucrărilor de consolidare, exponatele au intrat în conservare, în 1998, prin deosebita grijă a profesorului Vasile Buznosu, director adjunct al Colegiului „Național”, acesta fiind reamenajat la subsolul corpului A. În ultimii ani, din cauza înfiltrațiilor, spațiul a fost dezafectat, urmând a se găsi un alt loc potrivit pentru amplasarea acestuia. Cu toate acestea, o parte dintre exponatele adunate cu grijă și migală de dascălii școlii pot fi văzute la biblioteca sau chiar în fostul muzeu, printre acestea numărându-se o hartă a spațiului românesc, pe care sunt marcate unitățile școlare de tradiție.

În concluzie, evoluția Colegiului „Național” este indispensabil legată de evoluția învățământului moldav și, de ce nu, de cel național. Problemele, reușitele, sincopile și exploziile celei mai vechi instituții de învățământ din Moldova sunt în fapt o frescă a modernizării românești din acest domeniu și din această perioadă. Exemplele de creșteri și descreșteri sunt elemente ale unei normalități indisolubil legată de emergența unui stat mic, la porțile Orientului. Beneficiind de aportul unor mari oameni de cultură sau inimoși profesori, Colegiul „Național” a reprezentat pentru Iași ceea ce a fost pentru București Colegiul „Gheorghe Lazăr”: tradiția fără de care nu există evoluție...

---

⁹ Petronel Zahariuc, Actul de întemeiere al Colegiului lui Vasile Lupu de la mănăstirea Trei Ierarhi din Iași, în „Studii și Materiale de IstorieMedie”, vol. XXVII, 2009, pp. 252-253.

⁹ Vasile Alexandrescu Urechia, Istoria școalelor de la 1800-1864, vol. IV, București, Imprimeria Statului, 1901, p. 227.

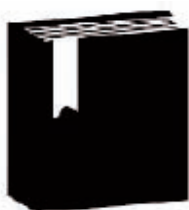
⁹ S. J. A. N. I., Colecția Litere „Gheorghe Asachi”, Litera O, dos. 0-130, fila 32-33; Theodor Codrescu, Uricariul, vol. VII, pp. 171-175, 182-185 și vol. XVI, pp. 383-385.

⁹ Gabriel Bădărău, Academia Mihăileană, în Istoria Universității din Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2010, p. 103-105; V. A. Urechia, op. cit., vol. I, p. 245.

⁹ Constantin I. Andreescu, Evoluția învățământului în Moldova și istoricul Liceului Național din Iași (1835-1935), Iași, Tipografia Brawo, 1935, p. 60.

⁹ Gabriel Bădărău, op. cit., p. 105-107. Casele Cazimir, cu cunoscuta cupolă turco-bizantină, au rezistat până în 1963, când, din motive de utilitate

¹⁰ Ibidem, pp. 211-212.

UN MODEL DE REFACERE MORALĂ ȘI CULTURALĂ ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC

Colegiul Național în oglinzile timpului

Prof. dr. Ștefan Afloroaei

Cuvântul ce urmează aș dori să fie, pe cât posibil, un mic elogiu adus unor generații admirabile de intelectuali care au trăit și au lucrat în folosul acestei țări, în chiar epoca înființării colegiului în care ne aflăm noi acum. Ar trebui să ne amintim mai des de cei care au știut să-și cheltuiască timpul ce le-a fost dat, întreaga lor viață până la urmă, pentru viața comunității din care au făcut parte. Ei merită astăzi nu doar o sinceră admirație, ci și o recunoaștere nesfârșită din partea noastră.

Așa cum bine știm, la 23 ianuarie 1828 este înființat Gimnaziul Vasilian, devenit apoi Colegiul Vasilian, din care, după câțiva ani, se dezvoltă Academia Mihăileană (la 20 noiembrie 1834, inițial în localul de la Mănăstirea Trei Ierarhi), prima instituție de învățământ superior din țară. Au susținut nemijlocit înființarea celor două instituții Mihail Sturdza, domnitorul Moldovei, învățatul și neobositul Gheorghe Asachi și mitropolitul – el însuși om de carte – Veniamin Costache. Ca să înțelegem totuși cum au fost posibile aceste fapte exemplare în cultura și învățământul românesc ar trebui să ne amintim și alte lucruri petrecute în acel interval de timp.

Ce se întâmplă, de fapt, din punct de vedere intelectual și cultural, în primele decenii ale secolului al XIX-lea ?

Un răspuns îl aflăm dacă avem în vedere câteva date relativ comune în biografia intelectuală a unor învățați. Sunt active atunci două generații de intelectuali. Una dintre ele s-a format în ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea (bunăoară, Dinicu Golescu, Iordache Golescu, Ionică Tăutu, Gheorghe Lazăr, Gheorghe Asachi, Veniamin Costache, Eufrosin Poteca). Cealaltă s-a format chiar la începutul noului secol (Eftimie Murgu, Ion Heliade Rădulescu, Mihail Kogălniceanu, Augustin Treboniu Laurian, Simion Bărnuțiu, Ion Ghica, Timotei Cipariu, George Barițiu, Petrache Poenaru). Mulți dintre acești cărturari și-au legat numele de cel al Colegiului Național și al Academiei Mihăilene din Iași. Ce aș dori să menționez înainte de toate ? După ce urmează primii lor ani de școală în țară, astfel de intelectuali își continuă studiile în Occident, în mediul cultural italian, francez, german, dar și în cel polonez (precum Dinicu Golescu). Se întorc în țară și se dedică fără rezerve unor mari proiecte educaționale, culturale sau sociale. Aș remarca, într-o paranteză, că aproape toți au circulat foarte mult, cutreierând toate provinciile românești, fiind activi și ținând lecții în cele mai diferite locuri din țară. Așa au făcut, de pildă, Simion Bărnuțiu, Eftimie Murgu sau Ioan Maiorescu (1811-1864), tatăl lui Titu Maiorescu, teolog prin formație, profesor de istorie

și filosofie, ajuns cu inițiative culturale și politice în cele mai diferite orașe ale țării: Cernăuți, Iași, Brașov, Craiova, București, Sibiu, Blaj; se întoarce de câteva ori la Viena, spre a face cunoscută, prin articole și memorii, situația românilor din toate provinciile istorice; aduce mereu în atenție problema românească: pentru el și pentru alți intelectuali ca el, exista atunci o problemă însemnată și cu adevărat europeană, anume problema românească. De ce oare s-au întors din străinătate acești oameni și de ce cutreieră ca niște misionari această țară în lung și în lat? E greu de spus, însă ar trebui să avem în vedere, printre altele, vocația lor aparte, odată cu nevoia resimțită personal de a reface un întreg mediu de cultură și, probabil, credința că sunt destinați să edifice în contul unor întregi comunități istorice.

Ce constată însă când revin în țară? Înainte de toate, starea cu totul precară, nesigură („de înapoiere”) socială și economică în care trăiau comunitățile românești, mai ales cele rurale; aceasta era mai gravă decât se știa aici, în țară. O asemenea stare era datorată în bună măsură, așa cum știm, regimului politic și administrativ: atât otoman, cât și fanariot, dar și local (fiscalitate excesivă, abuzuri și încălcări permanente ale unor înțelegeri sau convenții, birocrație sufocantă, zile grele de muncă, arendarea pe mai nimic a pământului etc.). Era datorată deopotrivă revenirii constante a armatelor otomane și rusești, care trebuiau întreținute timp îndelung, dar și unor epidemii de holeră și de ciumă etc. Divanul țării era controlat de câteva familii de boieri, în cunoscutul sistem fanariot până în 1821; Ioniță Sandu Sturdza, în Moldova, și Grigore al IV-lea Ghica, în Muntenia, sunt primii domni aleși după alte reguli decât cele fanariote.

Mult mai îngrijorătoare era însă, pentru intelectualii amintiți, decăderea morală a oamenilor, îndeosebi a celor care guvernau țara sau stăpâneau economic și politic localități întregi, indiferent că erau români, greci sau turci, clerici sau laici. Decăderea morală a atins profund și viața celor stăpâniți, mereu vulnerabili în fața unor complicități și vicii, trăind uneori în promiscuitate,

cu sentimentul absenței unui rost al vieții lor. Scrie despre toate acestea, de pildă, Dinicu Golescu, într-o Prefață la traducerea cărții lui Thomas Thornton, *Starea de acum a Principatelor Valahiei și Moldovei*, Buda, 1826. Observă, bunăoară, disprețul celor care se socoteau „stăpâni”, lipsa lor de scrupule, încălcarea oricărei norme juridice și morale; aceștia își urmează doar poftele lor, nu mai știu de nici o „tocmeală”, ci doar impun și cer („numai un cuvânt toți știu să scoată din gură: ‚Adă!’ și acest ‚Adă!’ este fără de sfârșit”). În astfel de condiții, „neamul” pare cufundat în „somnia cel împietrit”. O prezentare asemănătoare a stării morale și sociale de lucruri o aflăm în paginile lui Ion Heliade-Rădulescu, de pildă în *Câteva cugeri asupra educației publice* (1839), în articolele *Pentru opinie* (1841) și *Abuz*, care i-au atras o severă anchetă judiciară.

Au înțeles astfel că era necesar un efort amplu de refacere morală și spirituală a țării, ca în acest fel să aibă loc și refacerea ei economică și politică. Merită amintit faptul că, în acest sens, folosesc frecvent termenii „deșteptare”, „trezire”, „trezie”, „veghe”. Ideea deșteptării naționale de-

vine un leitmotiv în această epocă și, așa cum știm, Andrei Mureșanu va publica la 21 iunie 1848, în revista „Foaie pentru minte, inimă și literatură”, poemul *Răsunet (Deșteaptă-te române!)*, textul actualului imn național. Ce a însemnat de fapt „deșteptarea” în contextul de atunci? Intuim ușor polisemia cuvântului, însă, la timpul respectiv, este folosit mai ales de cei care s-au format în Occident, îndeosebi în spațiul german, precum mai toți învățații transilvăneni. Iar în Germania, după 1780, are loc o discuție amplă – dusă de teologi, filosofi și scriitori – în legătură cu educarea și emanciparea oamenilor. Termenul în atenție era „Aufklärung”, înțeles ca „luminare” (mai precis, luminare de sine a omului și a comunității). Immanuel Kant avea să precizeze în *Răspuns la întrebarea „Ce este luminarea?”*, din 1784: „Luminarea este ieșirea omului din starea de minorat, stare de care se face vinovat el însuși. Minoratul este neputința de a te folosi de inteligența proprie fără a fi condus de un altul. Acest minorat constituie o vină ca atare atunci când cauza lui nu se află într-o lipsă a inteligenței, ci în lipsa hotărârii și a curajului de a te folosi de inteligență fără a te lăsa condus de un altul. Sapere aude! Îndrăznește să te folosești de propria ta inteligență! Iată deviza luminării”. Menționează totodată că e nevoie în acest sens de libertate, mai exact, a face „în toate privințele din rațiunea proprie un folos public”. Termenul „deșteptare”, din textele și discursurile învățaților români amintiți mai sus, apare ca un echivalent local pentru termenul german

Aufklärung (luminare de sine a omului și a comunității; Eufrosin Poteca, de altfel, va folosi termenul „luminare”). Își află o sursă certă în tradiția kantiană, o altă sursă fiind, din câte cred, tradiția patristică răsăriteană, prin ceea ce se numește trezvie, priveghere, luare aminte, limpezime sufletească (termenul „trezvie” poate fi întâlnit și la unii scriitori, precum Alexandru Odobescu). Absența deșteptării apărea atunci asemeni „somnului împietrit” (Dinicu Golescu), „somnului de moarte” (Andrei Mureșanu), un „somn greu”, întrucât omul ajunge supus complet celorlalți sau unor obiceiuri lipsite de sens. Or, aici la noi, în spațiul românesc, „neamul” însuși apărea cufundat în „somnul cel împietrit”. Urma să fie trezit din acest somn greu și ridicat la propria demnitate doar prin educație („învățături folositoare”), moralitate și printr-un nou sistem legislativ în viața economică și socială.

Însă cum înțelegeau intelectualii români din acea vreme că e posibilă refacerea morală și spirituală a oamenilor, adevărata lor deșteptare? Un asemenea efort urmau să-l facă tocmai cei care erau deja pregătiți cultural și moral, oamenii de caracter. Este ceea ce spune explicit Barbu Paris Mumuleanu, cunoscutul poet elegiac („glas cu durere”, cum îi spune Eminescu), în scrierea *Characterurile bărbaților și muerilor în versuri*, 1825. Educatorul trebuie să fie exemplar din punct de vedere profesional și moral, întrucât el educă mai mult prin ceea ce face – prin ceea ce el însuși este – decât prin ceea ce spune. Om de

caracter însemna atunci un om cinstit și integru, cu o voință fermă, demn de ceea ce are de făcut. Iar „prima mare nevoie a unui popor”, așa cum scrie Petrache Poenaru, era socotită educația însăși, formarea unui om la rândul său demn, liber și eficient, așadar „deștept” sau „treaz”, în termenii de atunci.

În această privință, erau în atenție câteva direcții mari, asemeni unor idealuri ce justifică orice sacrificiu. Este vorba îndeosebi de educarea adecvată a oamenilor și mai ales a tinerilor, respectul juridic și social al muncii și al celor dedicați acesteia, afirmarea autonomă și unitară a țării într-o Europă a națiunilor. Ne aflăm deja în epoca unui gen de naționalism romantic, cu afirmarea limbii naționale și a originilor ei vechi, a culturii populare, a unor valori și idealuri comunitare, a figurii tragice a eroului sau a martirului, în definitiv a celui care apărea asemeni unui sfânt al națiunii.

Educația urma să aibă parte de câteva deschideri obligatorii. Înainte de toate, trebuia să se facă în limba română (cărți și traduceri în română, școli – clase elementare, gimnazii și academii – în limba română, publicații și societăți literare sau științifice în limba română). Așa cum repetă Ion Heliade-Rădulescu în corespondența sa cu Petrache Poenaru, limba este cea care formează gândirea și mentalitatea oamenilor. E resimțită nevoia unui gen de eliberare de dominația școlară și administrativă a limbii grecești. Însă atunci existau prea puține școli în spațiul românesc, din care majoritatea în alte limbi decât limba română. Prin urmare, urmau să se înființeze școli – primare, gimnaziale și colegii – în limba română. Una dintre primele școli superioare se deschide la Iași, anume Seminarul de la Socola, prin grija mitropolitului Veniamin Costache (1803). Gheorghe Lazăr înființează Școala de la Sf. Sava, București, în 1818; Gheorghe Asachi va ține un curs de matematică în limba română (1814) și se află printre întemeietorii Colegiului Vasilian și ai Academiei Mihăilene din Iași. Cu timpul, unii învățați vor ține în limba română cursuri de filosofie, teologie și drept, istorie și literatură, matematică și științe, medicină și agricultură, dar și cursuri de inginerie, arte sau meserii. Se scriu și se publică manuale, cărți și caiete necesare dascălilor, îndrumare etc. Ion Heliade-Rădulescu este absolut remarcabil în această privință. În 1827, împreună cu Dinicu Go-

lescu și Stanciu Căpățineanu, înființează Societatea Literară; în 1828, tipărește la Sibiu Gramatica românească, un important manual școlar; în 1829, scoate primul număr din Curierul Românesc; în 1830, înființează un așezământ tipografic și editorial pentru cărți în limba română. Educația și învățământul urmau să recupereze tradiția românească autentică. Apare un interes cu totul aparte pentru limba română vorbită în comunitățile de țărani (Dinicu Golescu, Gheorghe Asachi și poetul Mureșanu, de pildă, o ridică la nivel de limbă literară), dar și pentru cărțile vechi, așa cum sunt cele de înțelepciune, devin importante culegerile de maxime și sentințe, cărțile vechi de învățătură sau „oglinzile principilor”, precum Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie.

În al doilea rând, preocupările intelectuale și educative urmau să fie deschise către cultura occidentală, atât clasică (se traduce tot mai mult din franceză, italiană și germană, dar și din latină), cât și modernă (în filosofie, de pildă, sunt în atenție scrierile unor autori importanți, de la Descartes și până la Kant sau Condillac). Este sesizabilă, în parte, un gen de francofilie în mediile culturale românești: tinerii boieri, după 1820, merg de regulă la studii în Franța; au loc multe contacte cu Consutul Francez și cu Imperiul, iar în 1830, se înființează Școala franceză din București. Prin intelectualii transilvăneni nevoiți să migreze dincoace de Carpați, în Muntenia și Moldova, se impune cultura germană. Filosofia, bunăoară, e atrasă mai ales de viziunea kantiană, lucru evident în prelegerile și scrierile lui Ion Budai-Deleanu, Gheorghe Lazăr, August Treboniu Laurian, Eftimie Murgu, Simion Bărnuțiu, George Barițiu, Eufrosin Poteca și alții. Să ne amintim în grabă că filosofia kantiană nu mai caută, asemeni unor filosofii mai vechi, să descrie cum arată lumea ca atare, existența în genere. Consideră că mai important este să ne clarificăm modul în care noi gândim și înțelegem, modul în care cunoaștem, căci noi ne prezentăm această lume în funcție de conceptele și categoriile spiritului nostru. Așa cum vedem, afirmă o atitudine critică sau analitică, atentă îndeosebi la posibilitățile și limitele rațiunii omenești, la libertatea care ne este proprie și finalitățile elevate ale faptelor omenești. În ceea ce privește gândirea filosofică românească, accentul e pus mai ales pe logică, teoria cunoașterii

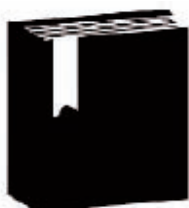
și etică; se consideră că important este ca tinerii să învețe să gândească, să argumenteze rațional, să judece pe baza unor cunoștințe sigure, așadar să gândească ei înșiși și să înțeleagă ceea ce își însușesc. Actul de a gândi și de a înțelege e considerat superior celui de simplă memorare sau de informare generală, dar și celui de declamație retorică. Deschiderea culturală către tradiția occidentală înseamnă și o bună încurajare a științelor moderne (matematică, fizică, astronomie, geologie, științe agricole și științe medicale, chimie, biologie sau geografie). Este de luat în seamă orientarea unor învățați și a prelegerilor ținute de aceștia către noile științe ale timpului: economie (mai ales rurală), inginerie (pentru construcții), arhitectură, geologie și mineralogie, agricultură, fizică, filologie, psihologie, fiziologie, anatomie, estetică modernă.

Se resimte în epocă o polarizare a mediului intelectual preocupat de refacerea morală și culturală a țării. Unii intelectuali – autohtoniști sau tradiționaliști, cum le spunem noi acum – consideră că grija constantă ar trebui îndreptată față de resursele istorice, culturale și umane proprii țării, așadar față de limbă și tradiție, credință și obiceiuri, atitudini sănătoase și eficiente ale oamenilor de aici. Alții – acum le spunem europenizanți – își orientează atenția mai ales către Occident: acolo văd resursele mari de ordin intelectual, politic, tehnic și economic. Se întâlnesc

însă și spirite relativ echidistante, precum Gheorghe Lazăr, Gheorghe Asachi, Ion Heliade Rădulescu sau Mihail Kogălniceanu. Această polarizare, o tensiune lăuntrică în cele din urmă, se va reface de la o epocă la alta. Știm că mai târziu Titu Maiorescu și Vasile Conta vor reprezenta două modele culturale distincte pentru cei care, după 1900, vor căuta să ducă mai departe asemenea proiecte naționale.

S-a spus la un moment dat că „la început a fost Kogălniceanu” (Alexandru Zub), o afirmație ce are desigur îndreptățirea ei. Aș adăuga, fie și ca un ecou de fond, că la început au fost generațiile de intelectuali care, în jurul lui 1800, și-au pus ca niciodată problema refacerii morale și culturale a țării. Pentru ei, decizia refacerii țării trebuia luată imediat și definitiv: „Acum sau niciodată...”. Merită oricând omagiul nostru și e absolut firesc să ne amintim de ei ca de părinții fondatori ai modernității noastre de tip european. Idealurile lor s-au realizat doar parțial, într-un interval istoric de aproape un secol și, firește, cu acea aproximație pe care istoria o permite oricărui ideal. De fapt, cred că ele sunt valabile și acum, dacă ne gândim, de pildă, la cât de mult ar însemna astăzi o anumită refacere morală a țării, o legislație justă, care să elimine sau măcar să diminueze abuzurile celor care dețin puterea, respectul pentru cei valoroși profesional și dedicați vocației lor.

ARC PESTE TIMP

- de vorbă cu un fost dascăl al Colegiului Național -

Buna ziua, domnule prof. Ovidiu Pricop. Știu că aveți în spate o lungă carieră didactică, dar și una managerială. Ați fost unul dintre dascălii și directorii acestui liceu în perioada imediat după 1989.

Într-adevăr așa este. Din cei 53 de ani de activitate didactică, 41 au fost funcții manageriale în diferite instituții școlare sau în cadrul Inspectoratului Școlar Iași. La Colegiul Național am fost profesor și director timp de 12 ani, între 1990 și 2002, după care am ieșit la pensie.

Ce provocări ați avut în această perioadă de „pionierat” pentru învățământul românesc și care au fost elementele de noutate pe care le-ați adus?

Primii pași în Colegiul Național i-am făcut în 1990. Era începutul primului an școlar după evenimentele din 1989, eveniment care a determinat schimbări semnificative în societatea românească. Învățământul a fost pus în fața unor provocări care impuneau conceperea unei reforme de profunzime.

Liceul Național (pentru că așa se numea pe atunci) nu a fost în afara acestor schimbări. Era o școală care necesita o importantă reabilitare materială (dată de starea clădirilor), necesita adaptarea infrastructurii școlare la noile cerințe, dar mai ales, era nevoie de o nouă viziune prin care reforma lansată la nivel național să fie apli-

cată și liceului, respectând însă valorile trecutului acestei școli și în concordanță cu deschiderea învățământului românesc spre Europa.

Pentru rezolvarea acestui deziderat s-a promovat un pachet de acțiuni prioritare, dintre care voi cita pe cele mai importante:

Reabilitarea spațiului școlar, pentru corpul A între 1990-2003 și ulterior pentru corpurile B și C. Era nevoie să găsim un echilibrul între asigurarea resurselor financiare și materiale, pe de o parte și continuarea activității educative, garantarea unui climat de lucru pentru un învățământ de performanță, pe de altă parte.

Organizarea infrastructurii școlare și dotarea acesteia, prin modernizarea laboratoarelor de chimie, fizică, biologie, inaugurarea unor spații dedicate noi, precum: laborator de informatică, cabinete pentru limbi moderne, pentru limba și literatura română, geografie. Au fost de asemenea reamenajate sala de sport și două terenuri sportive, s-a construit și dotat o sală nouă pentru gimnastică aerobică, precum și spații care să amintească noilor generații de trecutul de aproape 200 de ani al colegiului: "Galeria Personalităților", "Galeria Elitelor", "Muzeul Gh. Asachi".

Ca răspuns la provocările pe care le anunța deschiderea României spre învățământul european, au fost continuate activitățile de pregătire lingvistică a elevilor în sistem "intensiv" și "bilingv", încadrarea la clase a unor lec-

tori străini, înființarea Centrului pentru programul de învățare a limbii franceze – VIFAX și a Centrului Regional de susținere a atestatului în limba germană. S-au organizat schimburi culturale cu școli și familii din Germania, Franța și Marea Britanie, s-a încurajat participarea trupelor de teatru în limba franceză și engleză la festivaluri internaționale.

În paralel, am conectat Colegiul cu exteriorul, prin informatizarea procesului de învățământ și a serviciilor auxiliare, acces la internet prin fibră optică.

Preocuparea principală și permanentă a fost creșterea actului didactic, printr-o riguroasă selecție a profesorilor, dar și elevilor pentru ciclul gimnazial, prin asigurarea spațiului de învățământ într-o singură serie (doar dimineața), prin introducerea "semestrului pregătitor" la clasa a XII-a în perioada 1991-1993.

Întregul pachet de măsuri a contribuit la creșterea performanței școlare, materializată în numeroase premii școlare naționale și internaționale, la păstrarea poziției fruntașe în topul liceelor ieșene și naționale.

Din 1998, la loc de cinste pe frontispiciul clădirii este înscris numele școlii - Colegiul Național, titulatură la care s-a revenit după aproape

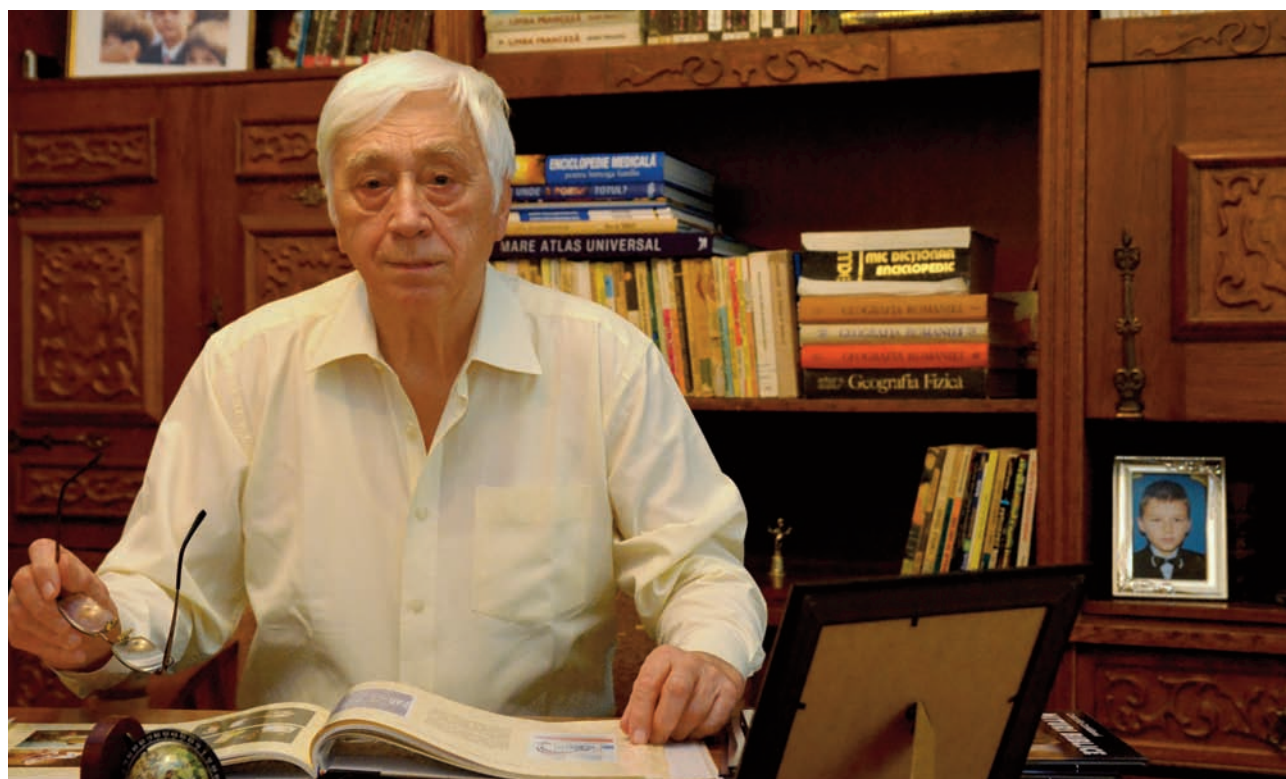
140 de ani. Astfel, colegiul și-a redobândit identitatea valorică națională.

Am reținut că ați reabilitat muzeul Colegiul Național. Cum s-a născut această idee și ce reprezintă muzeul astăzi pentru Colegiul Național?

În 1977, la inițiativa prof. și fost director Dumitru Ciută s-a înființat muzeul liceului. Acesta era amplasat într-un spațiu de la intrarea în clădirea principală. În 1990, datorită lucrărilor de reabilitare a clădirii, exponatele muzeului au intrat în conservare.

Ideea reamenajării muzeului s-a conturat pe parcursul evoluției lucrărilor de la subsolul clădirii, care oferea un număr mare de săli și accesibilitate. Vă spun un mic secret: această idee de amenajare a fost ulterior preluată și de Mitropolia Moldovei care a identificat spații ideale în subsolul Ansamblului Mitropolitan pentru amenajarea unui muzeu.

Să revenim... Inaugurarea noului muzeu sub numele "Gh. Asachi" s-a făcut cu prilejul aniversării a 170 de ani de existență a Colegiului Național. Astăzi, muzeul este integrat în activitatea didactică, ca sursă pentru informarea și educarea noilor generații de elevi și profesori sau pentru diverși vizitatori ai Colegiului.

Dincolo de activitatea de director, ați fost în primul rând dascăl pentru generații de elevi... profesor de geografie. Cum s-au armonizat cele două activități?

În toți acești ani, nu mi-am uitat niciodată vocația de dascăl și am fost răsplătit de cele 23 de premii câștigate la olimpiadele naționale de elevii pe care i-am îndrumat, de implicarea elevilor în diverse proiecte care vizau cercetarea mediului geografic la nivel național și European.

Mereu am considerat că un director de școală trebuie să fie prezent în mijlocul elevilor, al profesorilor, să le încurajeze activitatea prin crearea unei munci în echipă, dar și unui spirit competițional, de performanță școlară.

Care sunt în opinia dumneavoastră, cele mai importante trăsături, abilități și competențe ale unui manager de succes în domeniul învățământului?

Directorul unei școli este persoana care trebuie să inspire un echilibru între activitățile didactice, administrative și să ofere acestora instrumente și un climat adecvat desfășurării lor.

Același director trebuie însă să aibă și o viziune asupra viitorului școlii, o misiune deschisă spre evoluție, promovând instituția printr-o identitate clară a valorilor.

Directorul școlii alături de profesorii ei poziționează elevii și performanțele acestora în centrul atenției tuturor, deschide școala spre mediul exterior, îndrăznește să fie un lider vizibil, prin prezența la toate tipurile de activități ale școlii.

Ce sfat sau îndemn ați dori să transmiteți generației actuale de elevi?

Sper din tot sufletul ca generațiile actuale să păstreze vie flacăra spirituală a Colegiului Național, o școală predestinată pentru EXCELENȚĂ. Să nu uite niciodată că această școală este amplasată în spațiul istoric cel mai cunoscut de români, „Piața Unirii”.

Să nu uite niciodată că a fi elev sau absolvent al acestui vechi și prestigios colegiu este un motiv de mândrie dar și de profundă responsabilitate și respect.

Aș vrea să încheiem acest interviu cu o întrebare de suflet: Ce reprezintă pentru dumneavoastră Colegiul Național? Ați mai păstrat legătura cu foștii colegi?

Colegiul Național a fost și va rămâne școala în care am investit cu dăruire și pasiune toată experiența didactică și managerială acumulată în timp. Aici am beneficiat de o atmosferă academică autentică, cu parteneri de cancelarie, adevărați dascăli care știu să paveze drumul cunoașterii cu nestemate ale științelor, cu elevi care înțeleg și respectă să fie la înălțimea numelui școlii, care sunt mândri să fie absolvenți de „Național”.

Pașii mă duc deseori la școală, nu numai cu prilejuri festive, dar și din inițiativă proprie, sau la invitația unor colegi. Mi-aș dori însă să existe o activitate care să permanentizeze întâlnirea dintre generația actuală de profesori și „seniorii Colegiului”.

A consemnat **Octavian Cristian Racoveanu**, clasa a IX-a A

YOUNG EUROPE DEBATES

Prima întâlnire din cadrul proiectului s-a desfășurat în perioada 22-25 ianuarie 2018. Competiția a avut loc în Colegiul Național Iași, iar voluntarii au avut grijă să nu lipsească nimic, fiind ospitalieri cu străinii sosiți în oraș.

prof. **Mihaela Țurcănașu**

Competiția internațională de dezbateri organizată la Iași în luna ianuarie 2018 a reprezentat prima întâlnire din cadrul proiectului Erasmus+ „Young Europe Debates” și a fost găzduită de Colegiul Național Iași.

De-a lungul celor șapte zile ale mobilității, am avut ocazia să interacționăm cu tineri elevi din Croația, Germania și Portugalia și să evoluăm împotriva lor în competiția de dezbateri academice. În opinia mea, întâlnirea transnațională a avut, totodată, un rol de cunoaștere a valorilor fiecărei țări. Am învățat să lucrăm cu persoane noi, să devenim flexibili și să fim deschiși la oportunități, dar și să ne îmbunătățim abilitățile de persuasiune de limbă engleză și de lucru în echipă. Concursul ne-a antrenat spiritul de competitivitate, dar activitățile sociale ne-au arătat importanța prieteniei în afara turneului.

Din punct de vedere organizatoric, întâlnirea a însemnat un efort colectiv al comitetului

Colegiul Național Iași este coordonatorul proiectului de parteneriat strategic între școli Young Europe Debates ce se va desfășura pe parcursul a doi ani (septembrie 2017 – august 2019) beneficiind de sprijin financiar european prin programul Acțiune Cheie 2 Erasmus+. În cadrul proiectului sunt planificate a se derula trei întâlniri tranșionale care vor avea drept rol planificarea riguroasă și evaluarea activităților propuse. Tot la nivelul parteneriatului sunt planificate patru competiții de dezbateri academice internaționale ce vor fi precedate de dezbateri on-line în spațiul virtual creat pentru proiect pe platforma e-Twenning.

de organizare care, coordonat de doamna prof. Turcănașu Mihaela și doamna prof. Păsărică Oana, a încercat să pregătească un eveniment la standarde internaționale.

Consider că efortul depus a fost pe deplin răsplătit în cadrul festivității de închidere când invitații și-au exprimat feedback-ul pozitiv despre primirea în orașul Iași și în Colegiul Național. Astfel, sunt de părere că toți membrii clubului de dezbateri au avut parte de o experiență unică ce ne-a dezvoltat atât capacitățile de argumentare, cât și pe cele organizatorice.

Tudor Popovici, clasa a XI-a C

Participarea la proiectul „Young Europe Debates” mi-a oferit șansa de a-mi dezvolta cultura generală și abilitățile de argumentare. Un efect inevitabil și de mare importanță pentru mine a fost faptul că mi-am format o idee mai bună despre țările implicate în proiect; am putut diferenția obiceiuri și tradiții, mentalități, opinii asupra anumitor subiecte, toate prin intermediul discuțiilor cu străinii pe care acum îi pot numi prieteni. Pe lângă toate acestea, am observat că experiența ne-a apropiat, ca membri ai Clubului de Dezbateri al Colegiului Național Iași; ne-a motivat să depunem și mai mult efort în pregătirea noastră, în procesul de creare a argumentelor pentru moțiuni și tot ce implică a fi membru al unui club de acest fel.

Adelina Alexandru, clasa a XI-a A

Experiența mea ca participant în cadrul proiectului Erasmus Young Europe Debates a fost una de învățare, în principal, dar și de cunoașterea de persoane și culturi diferite, prin interacțiunea și comunicarea cu ceilalți participanți la proiect, care erau în mare parte străini.

Unul dintre aspectele cele mai importante ale procesului de învățare din cadrul proiectului a fost competiția de dezbateri academice pe formatul World Schools, care nu numai că a fost o experiență nouă pentru elevi, dar fiind o competiție internațională, s-a vorbit în engleză, astfel ridicându-se observabil nivelul de dificultate pe care l-a prezentat competiția pentru mine și colegii mei, dar și pentru elevii portughezi,

croați și germani. În cele din urmă s-a dovedit că toate obstacolele pe care le-am avut de depășit pentru a duce prima parte a proiectului (cea din România) la bun sfârșit au avut un impact constructiv asupra noastră și au ajutat la procesul de învățare pe care proiectul și l-a fixat ca obiectiv.

Un alt aspect important este cel prezentat de interacțiunea mea și a colegilor mei cu elevii străini participanți la proiect. În afara orelor petrecute în incinta școlii, comunicarea și intenția reciprocă de a cunoaște cât mai multe despre cultura și țara de proveniență a celorlalți au condus la o foarte bună înțelegere și creare de legături strânse între noi. La fel cum noi am aflat foarte multe lucruri noi despre ei, și străini au adunat multe cunoștințe despre Iași și România în general, toate acestea fiind posibile doar cu o bună comunicare și exersarea limbii engleze.

În concluzie, proiectul Erasmus Young Europe Debates a creat pentru mine o foarte bună experiență de învățare, cunoaștere și comunicare, pe care nu aș fi putut să o obțin prin alt mod.

Radu Constantin Serșeniuc, clasa a X-a A

TE SALUT, SOFIA!

Maria Hărățu, clasa a VII-a F

Salutări! Noi suntem Ilinca, Ștefana, Maria, Călin și Răzvan și facem parte din echipa de proiect ERASMUS+ Stories all over Europe. Am fost selectați pentru a reprezenta țara la prima întâlnire a membrilor proiectului, în Sofia, fascinantă capitală a Bulgariei, alături de alte persoane, din Turcia, Italia, Ungaria, Bulgaria. Scopul proiectului la care ne referim este cunoașterea particularităților culturale ale celor cinci țări participante, prin intermediul poveștilor, dar și cunoașterea unor termeni din limbile acestora. În această călătorie am fost coordonați de doamnele profesor Cătălina Mihaela Rusu și Elena Bărbieru.

Programul nostru s-a desfășurat de-a lungul a 5 zile (26 februarie – 3 martie). În primele trei zile am cunoscut sistemul de învățământ bulgar prin asistarea la ore de curs. De asemenea, am legat prietenii cu elevii din această țară.

De 1 martie, am fost plăcut surprinși să aflăm că și bulgarii sărbătoresc Martenitsa: am primit șnururi frumos împletite în culorile specifice, alb și roșu, însoțite de o călduroasă urare consacrată („O primăvară frumoasă!”). Noi le-am oferit, la rândul nostru, mărtișoare. Am observat că întreaga comunitate bulgară celebrează în mod anual cu emoție această sărbătoare străveche: pe clădiri se puteau zări simboluri ale primă-

verii, copacii erau împodobiți cu canafi albi și roșii. Până și la filarmonică, străinii își ofereau unul altuia brățările bicolore.

O altă activitate ce are ca scop cunoașterea unor culturi diverse este reprezentată de filmul de prezentare a țării. Pe baza acestora au fost realizate quiz-uri, pentru a facilita intercunoașterea.

În ultimele două zile, gazdele noastre au dorit să ne prezinte o parte a istoriei milenare a acestor locuri. Am aflat că sub grandiosul oraș Sofia se află ruinele cetății tracice, ulterior romane și bizantine, Serdica. Mari împărați (Constantin cel Mare, Iustinian) au lăsat vestigii importante care au fost foarte bine conservate. Din perioada creștină am putut vizita unele din primele biserici ortodoxe din Europa, care au supraviețuit în mod miraculos până în ziua de astăzi: Biserica Sfântul Gheorghe, Biserica Sofia, Biserica Sfântul Nicolae din Buyana.

Colegii bulgari au organizat două excursii: în prima zi am vizitat complexul istoric Buyana, unde am vizitat vestigii vechi creștine și Muzeul Național de Istorie. Aici am văzut tezaurul tracic al Bulgariei care conține multe obiecte de cult din aur și bijuterii. În a doua zi am vizitat complexul din orașul Koprivștița unde am vizitat casa poetului Oslekov, casa muzeu Dimcho Debelyanov, locul de unde a pornit revoluția de eliberare de sub dominație otomană și, de asemenea, prima școală primară din Bulgaria, unde am avut deosebita plăcere de a scrie pe tăblițe cu nisip.

Centrul Sofiei este dominat de privirea plină de înțelepciune a statuii Sofia, devenind un simbol al renunțării la comunism, în momentul în care a înlocuit statuia lui Lenin.

Ospitalitatea gazdelor ne-a adus în contact cu bucătăria bulgărească. Astfel, am degustat mâncăruri tradiționale, precum: tarator, kebabche, banitsa, lukanka, musaca.

În concluzie, am avut parte de momente splendide în minunata capitală a Bulgariei și ne putem mândri cu faptul că, în acest moment, cunoaștem mult mai multe culturi, tradiții, respectiv obiceiuri străine.

VIZITĂ LA ȘCOALA ÎN CARE PERFORMANȚA ÎNSEAMNĂ SĂ REUȘEȘTI SĂ FACI UN PAS...

Mălina Constantinescu, clasa a IX-a A

Într-o dimineață geroasă de ianuarie, în "Săptămâna Altfel", am devenit ghid pentru colegii mei de clasă într-o vizită la o altfel de școală, unde am încercat să aflăm mai multe despre copiii speciali și, bineînțeles, să învățăm să fim mai buni.

Aveam emoții pentru că nu știam cum vor reacționa colegii mei când vor păși pentru prima dată într-o școală specială pentru copiii cu deficiențe locomotorii, o școală în care eu am mulți prieteni deosebiți. Domnul profesor Dorin Fiscuțean a inițiat această activitate și a reușit, pe un ger de minus 16 grade, să ne reunească în fața Spitalului de Recuperare și apoi să ne însoțească spre locul unde performanța înseamnă altceva decât cea cu care suntem noi obișnuiți. Aici, pe lângă concursuri de matematică, de română sau de muzică și pictură, performanța se măsoară de cele mai multe ori în realizarea unui pas (în sensul propriu al cuvântului). Câtă muncă presupune acest lucru, câte eforturi din partea copilului, părinților, profesorilor și specialiștilor... Eu știu toate acestea, pentru că am avut privilegiul să fiu de multe ori în preajma acestor mici eroi, să mă bucur pentru reușitele lor sau să plâng atunci când suferința lor era prea mare.

Ne-a întâmpinat un grup de elevi de la clasele primare, în costume naționale, fluturând stegulețe tricolore.

Chiar dacă ne-am anunțat vizita doar cu o săptămână în urmă, acești copii au ținut să ne

pregătească un mic program artistic cu poezii și cântecele despre iarnă, ca apoi să facă trecerea firească spre evenimentul istoric pe care urma să-l sărbătorim a doua zi, Unirea Moldovei cu Țara Românească.

Cel mai impresionant moment a fost Hora Unirii pe care am dansat-o împreună... În centru cântau și zâmbeau din toată inima cinci fetițe de o frumusețe aparte, în scăunele cu roțile, fetițe care dansau cu ochii, cu mâinile, cu toată ființa lor... doar picioarele nu voiau deloc să participe la acest dans... Copiii aceștia nu au mers niciodată, dar ne-am dat seama că știu să se bucure de lucruri simple, de faptul că i-am ținut de mână sau că le-am oferit o jucărie de pluș cadou...

Am văzut lacrimi în ochii colegilor mei, i-am văzut dansând Hora Unirii serioși, i-am auzit cântând din suflet și sunt convinsă că au învățat multe de la acești copii deosebiți, pentru care viața nu a fost la fel de darnică.

După ce am plecat, am realizat cu toții că avem multe de învățat din lupta acestor copii cu boala, cu nedreptățile vieții, cu privirile disprețuitoare ale unora... ei nu vor compasiunea noastră, au nevoie doar să-i tratăm ca pe niște persoane obișnuite și să le devenim prieteni. Sunt convinsă că, în acea zi geroasă de ianuarie, și-au făcut prieteni printre colegii mei, elevii clasei a IX-a A, de la Colegiul Național.

MISS & MISTER BOBOC

Național 2018

Ce anume v-a determinat să participați la acest concurs?

Miruna Harter: De-a lungul timpului mi s-a spus că anii de liceu înseamnă mult mai mult decât zilele cu șapte ore de curs, testele la matematică, ascultările surpriză la informatică sau notele. Înseamnă prietenii legate pe viață, dorința de a ne „schimba rațiunea”, de a ne transforma în ființe perfecte, în așa zise entități ideale, fără dileme, fără incertitudini, fără eșecuri. Totodată anii de liceu ajută la definirea idealurilor, a aspirațiilor, devine un spațiu al multiplelor întrebări la care se caută neconținut răspuns. Așadar, am considerat că acest concurs este modalitatea ideală de a mă cunoaște și că va fi una

din cele mai frumoase experiențe petrecute în următorii patru ani.

Matei Gasner: Când am văzut anunțul de înscrieri, glumeam cu prietenii mei că voi participa, deși nu aveam cu adevărat intenția. Sub îndrumările, ironice pot să spun, ale prietenilor mei, m-am înscris. De altfel, mă gandeam că, deoarece știu să cânt la chitară, aveam o șansă mai mare de a mă califica.

Alexandru Sănduleanu: Aș putea spune că am participat datorită firii mele competitive și în principiu datorită curiozității. A fost primul an în care școala noastră a organizat și concurs de mister și de aceea consider că mai mare a fost euforia aceea de a participa.

Cum v-ați simțit la preselecții?

Cosmina Constantinescu: Preselecțiile au decurs foarte bine datorită evaluatorilor care au avut grijă să ne simțim în largul nostru și a colegilor noștri care au fost în sală să ne susțină.

Teodora Darie: Preselecțiile au fost o adevărată aventură pentru mine datorită faptului că mi-am amânat plecarea din localitate la o competiție și am fost pusă în fața unei situații dificile: să particip la preselecții și să renunț la plecare sau să rămân întrebându-mă cum ar fi fost să iau parte la acest concurs. Din fericire, profesorii și colegii mei din consiliul școlar m-au ajutat, astfel încât am reușit să îmi amân plecarea și să trăiesc experiența preselecțiilor. Să mă aflu pe scena din sala de festivități, privind la impozanța scaunelor roșii de catifea și la figurile curioase ale elevilor și ale profesorilor mi-au pus la încercare controlul de sine, greu de stăpânit atunci când defilezi pe tocuri în această postură sau răspunzi unor întrebări de cultură generală. Am fost recunoscătoare sfaturilor și ajutorului pe care colegele noastre mai mari, Ioana, Daria, Irina, Daria și Amira ni le-au oferit cu drag și care m-au pregătit nu doar pentru preselecții, ci și pentru concurs în sine.

Alex Rășitariu: Preselecțiile au avut un aer foarte degajat și prietenos, nu am avut emoții decât într-o mică măsură la momentul anunțării finaliștilor.

A fost o alegere grea cea a probei de talent?

Teodor Grigorii: Oarecum da, pentru că mi-a fost greu să mă decid dacă să particip cu o piesă la pian sau cu un număr de dans, întrucât am făcut trei ani de dans sportiv la nivel profesionist. Am ales, în cele din urmă, să interpretez o piesă sensibilă și frumoasă la pian.

Miruna Iosub: Din punctul meu de vedere, alegerea a fost simplă, singurul meu talent ce putea fi prezentat pe o scenă fiind cântatul la pian. Așadar, nu am stat prea mult pe gânduri atunci, în schimb acum regret poate alegerea ce m-a dezavantajat, sonorizarea din

timpul momentului meu nefiind prea bună.

Teodora Darie: În cazul meu, alegerea probei de talent a fost o alegere ușoară: știam încă de la început că vreau să îmi facă plăcere să o prezint, că îmi doresc să fie captivantă. Dansul a fost pasiunea mea din copilărie, iar prin intermediul amintirilor din acea perioadă și cu ajutorul partenerului meu, am realizat o coregrafie care

ne-a făcut mai mult decât fericiți pe amândoi și a făcut din presiunea momentului de talent, la care mulți se afirmă, o experiență minunată.

Cum ați descrie perioada repetițiilor?

Alexia Urtoi: Repetițiile au fost porția de adrenalină și amuzament pe care o primeam săptămână de săptămână. Dintre toți am participat la cele mai puține repetiții, din pricina programului încărcat, în aceeași perioadă cu balul desfășurându-se și semifinala Eurovision Romania, dar am încercat să profit de fiecare moment alături de colegii mei și împreună am dat tot ce e mai bun pentru a putea ieși un spectacol pe 25 Ianuarie.

Miruna Iosub: Repetițiile erau mereu relaxante, pot spune că am câștigat mai multă încredere în mine. Desigur, eram serioși, gândindu-ne la câtă lume avea să ne vadă momentele, dar ne întâlneam cu bucurie și, până la final, s-a format o familie.

Teodor Grigorii: Repetițiile au fost utile și mi-a plăcut foarte mult dansul pe care l-am făcut împreună pe ritmuri retro.

Cum v-ați înțeles între voi, precum și cu organizatorii evenimentului?

Alexandru Sănduleanu: Deși au fost unele divergențe la anumiți pași din cauza faptului că nu eram mereu atenți la ce spuneau Ioana și Silvan, cred că timp de câteva săptămâni, pe parcursul repetițiilor, am ajuns să ne înțelegem foarte bine și să ne sincronizăm, atât între noi cât

și cu „antrenorii”, pentru că ne-am străduit să iasă ceva frumos în final.

Cosmina Constantinescu: Nu au existat conflicte nici între boboci și nici între organizatori, iar diferențele de vârstă nu au împiedicat în niciun fel buna comunicare între boboci și coordonatori. Pot spune că am devenit cu toții destul de apropiați în urma acestei experiențe.

Teodor Grigorii:

Ne-am înțeles foarte bine și am legat prietenii pe termen lung.

Întrebare pentru fete. Înainte de concursul de miss, ați mai participat la evenimente de acest gen?

Miruna Iosub: Nu am mai participat la niciun astfel de eveniment, deoarece nici nu s-a mai ivit vreodată o astfel de oportunitate și nici timpul nu mi-a permis.

Miruna Harter: Nu, nu am mai participat la un eveniment de acest fel, deci pot spune că am avut prilejul să încerc un lucru nou și necunoscut mie.

Teodora Darie: Defilarea nu îmi era

deloc străină înainte de acest concurs, datorită faptului că până la vârsta de 11 ani am participat la cursuri de modeling și am avut ocazia să am experiența și câtorva prezentări de modă. Desigur, atunci nu purtam tocure și orice aș fi făcut ar fi fost bine, însă consider că am fost ajutată de aceste evenimente din trecut. Totodată, concertele de canto sau spectacolele la dans mi-au alungat încă de la vârste fragede emoția de a fi în fața unui public, pe scenă, con-

tribuind la experiența plăcută pe care am avut-o la Balul Bobocilor.

Întrebare pentru băieți. Ați avut mai multe emoții știind că sunteți prima generație de „misteri”?

Alex Rășitariu: Consider că orice generație de Mister Național am fi fost, fiecare și-ar fi dat la fel de mult interesul și emoțiile ar fi fost inexistente într-o asemenea atmosferă de colegialitate și prietenie. Îmi place să cred că am setat un standard greu de combătut pentru viitoare generații.

Alexandru Sănduleanu: Pe scenă nu am avut multe emoții, deoarece m-am simțit în pielea mea alături de partenera mea, Ioana, și mai ales pentru că am simțit susținerea multor prieteni din sală.

Teodor Grigorii: Nu, nu pot să spun că a contat într-o măsură semnificativă acest lucru, dar am avut emoții constructive ca la orice concurs.

Alexia și Matei, care au fost primele gânduri ale voastre după ce ați aflat că voi erați câștigătorii?

Alexia Urtoi: Când am mai rămas în față doar eu, Ioana, Matei și Teodor, simțeam cum inima mi-o lua din loc, tremuram și mă gândeam la cum să reacționez după ce George anunța câștigătorii. Știi acel moment când îți dorești ceva din tot sufletul și când îl obții, pur și simplu, nu știi ce să crezi, dacă e vis sau realitate? Așa am simțit în momentul în care mi-am auzit numele strigat și tot ce am putut să fac în acel moment era să-l îmbrățisez pe Matei și să plâng de fericire.

Matei Gasner: În momentul în care George a strigat: „Alexia și Matei”, m-am gândit la Matei Iancu, cel alături de care a cântat Alexia, așa că pentru un moment nu am avut nicio reacție. Dar în clipa în care am realizat ce se întâmplă nu am putut decât să o felicit pe Alexia și pe ceilalți participanți.

În final, puteți împărtăși câteva impresii de ansamblu asupra a tot ce a însemnat pentru voi această experiență?

Alexandru Sănduleanu: A fost o experiență extraordinară. Adrenalina, emoțiile, aplauzele și prietenii care m-au susținut au la această seară foarte faină. Aș putea spune că acest bal ne-a apropiat pe cei din generația clasei a IX-a, pentru că ne-am ajutat la repetiții când am avut nevoie și ne-am împărtășit sfaturi. Cel mai frumos moment a fost cel de debut, când am deschis balul cu dansul de grup, simțind un „fior pe șira spinării”. M-am simțit foarte bine când toți prietenii au venit, m-au îmbrățișat și m-au felicitat. A fost o experiență cu adevărat memorabilă și abia aștept să mă implic în organizarea balului și pregătirea bobocilor viitori.

Cosmina Constantinescu: În urma acestei „competiții” am învățat să-mi coordonez timpul mult mai bine, am înțeles în ce constă organizarea unui eveniment de acest gen și am câștigat prietenii frumoase.

Alex Rășitariu: Balul Bobocilor a fost, evident, o experiență nouă pentru mine și sunt bucuros că m-am înscris, fiind o oportunitate unică în liceu.

Miruna Harter: Pentru mine, a însemnat o experiență unică în care am putut să acompaniez trăirile publicului cu muzica mea, o modalitate de autocunoaștere și desigur autodepășire, o posibilitate de a fi eu însămi, a însemnat dorința și ambiția de a face parte din ceva frumos, din ceva încununat cu prietenii pe viață.

Teodor Grigorii: A fost o experiență care va rămâne în sufletul meu pentru mult timp. Mă bucur că am participat alături de voi la acest eveniment.

A consemnat **Sabina Cojocaru**, clasa a X-a A

Ne privește

FIZICA LA OXFORD SAU ECUAȚIA UNUI DESTIN

Urmând firul pasiunii pentru fizică, descoperi tineri motivați care au pus în prim-plan dezvoltarea lor profesională, și nu în ultimul rând formarea ca oameni. Astfel m-am întâlnit cu **Iustin Ouatu**, absolvent al Colegiului Național în promoția 2016 și în prezent student al Facultății de Fizică din cadrul Universității Oxford din Marea Britanie, care și-a dedicat anii pe care noi îi parcurgem astăzi cultivându-și la cel mai înalt nivel dragostea pentru știință și având rezultate pe măsura muncii depuse.

Deși se află abia la început, povestea lui Iustin merită spusă chiar de el însuși, deoarece reprezintă dovada că atât timp cât faci ceea ce-ți place, succesul se află doar la un pas distanță.

Cum te-a pregătit Colegiul Național pentru viitor? Ce merite îi acorzi în acest moment?

M-a pregătit foarte bine. În primul rând, educația primită la Colegiul Național m-a ajutat să ajung la universitate. Am venit în Anglia cu un pas înainte la fizică față de majoritatea celorlalți studenți: la început, la toate capitolele eram peste colegii mei. De asemenea, la ceea ce înseamnă matematică, am avut o fundație bine stabilită și un avantaj în anumite domenii, precum analiză și matrici.

Mai mult, m-a pregătit prin faptul că, pe lângă cele de mai sus, tind să am habar și de alte lucruri. Am petrecut opt ani în această școală și pot spune că am ajuns la facultate cu un bagaj de cunoștințe bun, atât în domeniile cu care am tangență în mod direct, cât și ca o doză de cultură generală. Am colegi care sunt brilanți la matematică, la fizică, însă nu pot să se exprime coerent sau nu știu nimic altceva decât ecuații.

Consider că un om trebuie să poată purta o conversație care atinge și idei de interes general, nu numai legate strict de specialitatea lui. Totuși să nu vă imaginați că toți colegii mei sunt așa. Cunosc matematicieni extraordinari care, de exemplu, fac parte din 2 orchestre profesionale, au făcut fotbal la nivel înalt, au citit sute de cărți și au văzut și mai multe filme...

Cu ce te-a ajutat participarea la olimpiadele de fizică de-a lungul timpului?

Mi-a format un mod de gândire. Am uitat multe, dacă nu majoritatea problemelor pe care le-am lucrat, însă am rămas cu niște idei bine sedimentate în cap, care mă ajută în munca pe care o depun. Mi-am făcut prieteni la olimpiade, iar cu mulți dintre ei m-am revăzut aici, în Oxford. Poate la fel de mulți sunt la Cambridge („cealaltă parte, locul care nu trebuie numit”).

Țin minte că în clasa a unsprezecea jucam tenis de masă cu un anume component al lotului – Horia Măgureanu din Onești. Acum trăim la cinci minute unul de altul, ne vedem în departament și jucăm fotbal în weekend. Cred că, pe lângă concursul propriu-zis și distincțiile de la final, olimpiada reprezintă ceva mai presus de acestea. Te formează ca și persoană, iar aici inter-

vin colegii, prietenii și profesorii: atmosfera creată între fizicieni este una foarte plăcută, bazată pe prietenie și respect.

În plus, plecatul de acasă timp de o săptămână în fiecare an m-a ajutat să devin mai organizat și să mă obișnuiesc cu ideea de a fi departe de casă. În deplasările pe care le-am făcut de-a lungul anilor, am văzut și multe orașe care mi-au plăcut. Având mereu o companie plăcută, voi ține minte cu plăcere aceste excursii cu lotul de fizică din Iași.

La ce proiect lucrezi în această perioadă?

Nu lucrez la un proiect propriu-zis. Pe lângă cursuri și laboratoare, am teme - „mă joc”(pe hârtie) cu materiale polarizate, magnetizate, cu dipoli sau manipulez ecuații: descompun semnale în sume infinite, adică pregătesc baza matematică necesară pentru a începe studiul mecanicii cuantice. O parte din cursul de matematică e și rezolvarea analitică a unor ecuații care apar frecvent în fizica de facultate. Ceva diferit de acestea a fost faptul că am avut de prezentat în cadrul Societății de Fizică din colegiul meu cum s-a desfășurat internship-ul de la Măgurele sau rezolvarea numerică a unor ecuații și scanarea unor munți de date de la un accelerator de particule din America ca să adun credite/punctele necesare la capitolul „programare”.

Cum este o zi din viața la facultate în străinătate pentru un român?

Dimineața mă duc la cursuri sau laboratoare. Cursurile au loc până în jurul prânzului, iar când am laboratoare stau în departament până la 5 după-amiaza. În anumite zile am seminarii în care discutăm problemele din temă. Când nu avem seminarii, învăț și rezolv temele date de profesori.

În funcție de zi, mă plimb prin oraș, uneori fac poze, mă duc la societatea românilor, joc fotbal sau baschet, însă variază de la o săptămână la alta și nu am un program fix la acest capitol. Pot spune cum arată o zi de-a mea, însă nu pot generaliza la toți românii și la orice universitate din străinătate. Îclin să cred că românii de la universitatea mea sunt extrem de bine ancorați în realitate și muncesc destul de mult pentru a termina cu brio cei 3-4 ani de facultate.

Care este modelul după care te ghidezi? Cine sau ce te inspiră în domeniul pe care îl studiezi?

Am scris cândva o compunere la limba română despre cum nu am un model, ci mereu caut părțile bune din fiecare om și încerc să învăț de la fiecare câte ceva. Mă inspiră teoreticienii: am cunoscut un teoretician care lucrează la cel mai înalt nivel în domeniul computației cuantice și a informației cuantice - Dr. Radu Ionicioiu. În plus, cred că profesorul meu de algebră din anul I, un om care lucrează în teoria string-urilor și în teoria M, domenii la limita fantasticului, ne fascinează pe toți cei care studiem fizica la Oxford, Dr. Andre Lukas.

Ce șanse de îmbunătățire crezi că are învățământul românesc pe viitor?

În general, la noi se prescriu rețetele elevului, iar dacă acesta le urmează, reușește. Țin minte că Sir Andrew Wiles, faimosul matematician, a scris ceva referitor la acest aspect: "Dă-i unui student o cale bine-definită și acesta o va urma orbește. Scoate-l din zona de confort și acesta are șanse mari de a abandona."

Mai mult, se pune foarte mult accent pe teorie și foarte puțin pe partea practică - pentru a fi mai precis, cum se aplică toate definițiile sau formulele în situații concrete, total diferite de cele predate deja. Nu se cere, în general, ca elevul să rezolve ceva foarte diferit de model. Totuși, profesorii cu care am colaborat la fizică m-au învățat să gândesc exact așa cum trebuie și le mulțumesc pe această cale.

Cred că ar fi o idee bună ca după ce li se predă temeinic materia, să lăsăm elevii să se descurce mai mult singuri când vine vorba de a o aplica. Se vor lovi cu capul de pragul de sus, dar acest lucru nu trebuie să fie o tragedie.

După părerea ta, care este viitorul fizicii pe termen lung?

Momentan s-a ajuns la un punct în care, la fizică, se analizează muniți de date de la marile colaborări internaționale. Trebuie găsite metode pentru a optimiza scurgerea de date din "locul A" în

"locul B". Mai mult, deși legea lui Moore este încă valabilă, se va ajunge la un moment în care nu se va mai putea crește numărul de tranzistoare dintr-un circuit integrat. Atunci va intra în joc (deși se poate spune că a intrat deja de ceva timp) optica cuantică, alături de circuitele cuantice integrate și de calculatorul cuantic.

Calculatorul cuantic este o ramură a fizicii cuantice care evoluează extrem de rapid, iar marile corporații deja au investit sume uriașe pentru a-și dezvolta propria lor ramură de cercetare în acest domeniu al viitorului. Tot pe idei cuantice se bazează și o nouă ramură de cercetare numită Termodinamică Cuantică. Cred că pe viitor se vor face progrese uriașe în acest domeniu. În astrofizică, am văzut cum s-a scris istorie cu interferometrul LIGO și de câteva luni descoperirile sunt în floare.

Ești o persoană care și-a urmărit pasiunea și a fructificat-o. Ce sfaturi ai pentru elevii aflați la finele liceului care încă nu și-au găsit pasiunea?

Iustin: Facultatea este ceva total diferit față de liceu sau gimnaziu. Este mai greu și trebuie să fii perseverent. Dacă nu îți place ceea ce faci, mai bine nu mai faci acel lucru. Nimic nu mai este obligatoriu după liceu, nu mai există o cale predefinită pe care o urmezi și ai succes.

Cred că trebuie să ai satisfacția că muncești pentru ceva care într-adevăr ți se pare interesant. Dacă nu, ce rost mai are? Sfaturi nu cred că sunt în măsură să dau - de-abia sunt în anul II de facultate... Cred că le pot da doar o idee după care se pot ghida: totul devine mult mai frumos dacă ești pasionat de ceea ce faci, iar viața trebuie să fie frumoasă.

A consemnat **Cosmin Velnic**, clasa a IX-a A

AVOCATURA - UN RAȚIONAMENT PENTRU VIITOR

Ideea acestui interviu mi-a venit în baza curiozităților firești atunci când întâlnești pe cineva pentru prima oară. „Ce vrei să te faci când crești mare?” sau „În ce domeniu lucrezi? Ce job ai?” întrebăm adesea, în funcție de vârsta celui pe care îl întâlnim.

În aceeași serie a curiozităților despre activitatea desfășurată, am întrebat-o pe verișoara mea, **Ștefana Morărașu**, absolventă a Colegiului Național Iași, în anul 2008, de ce a ales avocatura.

De ce acest domeniu - Dreptul și avocatura?

Recunosc că am ales Facultatea de Drept fără a ști prea multe despre domeniul juridic. Am avut doar ulterior surpriza să constat că acesta presupune rigoarea unui raționament întemeiat, lăsând totuși și spațiu pentru creativitate. Mi-a dat astfel ocazia să îmbin deprinderile specifice profilului real, pe care le-am dezvoltat în liceu, cu înclinațiile umaniste. Cât despre cariera în avocatură, aceasta nu a fost o certitudine decât în ultimul an de facultate, când am avut ocazia să analizez, mai obiectiv și mai în cunoștință de cauză, opțiunile profesionale pe care le aveam.

Știi din liceu că Dreptul este ceea ce îți doreai să faci?

În clasa a unsprezecea am luat decizia să urmez pentru Facultatea de Drept. Alegerea pentru avocatură nu a venit decât cinci ani mai

târziu, în cursul facultății, când am știut că asta mi s-ar potrivi.

Acum lucrezi la o societate de avocați din București. De ce ai ales capitala?

În ultimul an de facultate, au fost mai multe societăți din București care au organizat campanii de recrutare adresate studenților în an terminal la Facultatea de Drept din Iași. Am urmat procedurile de selecție și astfel cariera mea în avocatură a debutat în Capitală. La momentul acela, mi-am spus că am în față o oportunitate profesională care nu trebuie ratată.

În ce a constat procesul de recrutare și cum te-ai integrat?

Procesul de recrutare a debutat cu depunerea unui dosar de candidatură (care conținea, printre altele, CV-ul și o scrisoare de intenție), a continuat cu susținerea unui test de cunoștințe în domeniul juridic și s-a terminat cu un interviu. După stabilirea coordonatelor cooperării și promovarea examenului de admitere la Barou, am în-

ceput să lucrez într-o echipă de avocați experimentați. Am avut șansa să particip de la început în proiecte complexe, care mi-au dat ocazia să mă dezvolt profesional.

Lucrezi la o societate implicată în proiecte importante, inclusiv prin cooperare cu alte societăți de avocați din alte state europene. Ce ne poți spune despre teambuilding-urile în care ai fost?

Societatea la care lucrez în prezent este într-o alianță cu societăți similare din Budapesta, Bratislava, Praga și Viena. Această cooperare creează contextul colaborării cu colegi din aceste jurisdicții, pe diferite proiecte, precum și pentru teambuilding-uri comune, organizate anual prin rotație, de fiecare birou. Asta se traduce pentru noi în câteva zile pe an în care ne relaxăm, călătorim și socializăm cu colegii din alianță.

Ce planuri de viitor ai?

În următorii ani, intenționez să continui să profesez ca avocat și aștept cu interes provocările ce vor urma, care mă vor ajuta să progrez.

Ce ți-a plăcut mai mult? Liceul sau facultatea?

Liceul, a răspuns Ștefana, pentru că a fost locul și perioada în care am acumulat cele mai multe cunoștințe (în diverse domenii) și am legat cele mai strânse prietenii.

În final, ce sfaturi ai pentru un elev care își dorește să facă Dreptul?

Să îndrăznească să viseze, indiferent cât de măreț i se pare visul profesional.

A consemnat **Teodor Placinski**, clasa a IX-a A

DESPRE VISURI, SUCCES ȘI MEDICINĂ

Scopul fiecăruia dintre noi este succesul. Pentru a-l atinge trebuie să ne permitem nouă înșine să visăm cât mai sus și apoi să încercăm și să reușim să ajungem acolo. Avem nevoie de curaj și multă muncă pentru a reuși să trecem de propriile limite, însă odată ajunși la finalul unei etape, privind în urmă vom conștientiza câtă putere neabănuită zace înăuntrul nostru.

Într-o seară, la finalul unei zile reușite, vișând la ce drum aș vrea să aleg după terminarea liceului, mi-am lăsat fără să vreau mintea să alunecă printre gânduri și să pătrundă într-o lume nouă, misterioasă, plină de dorințe, emoții și culori, într-un univers al sinelui în care libertatea guverna deplin iar constrângerile dispăreau treptat. Atunci, în acel moment de visare mi-a apărut pentru prima dată în minte dorința de a alege un drum cu și pentru oameni, despre viață și speranță și anume medicina. Urmând visul, am început să mă gândesc mai serios și cu îndrăzneală la această variantă și astfel, m-am decis să vorbesc cu o persoană inițiată în acest domeniu pe care o admir și o consider un model de urmat. Astfel, m-am hotărât să îi iau un interviu **Andrei Rădulescu**, absolventă a Colegiului Național Iași în anul 2011 și a Facultății de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, ce și-a urmat cu perseverență visul de a deveni medic, iar succesul a venit de la sine.

Cum ai evoluat după terminarea liceului și cu ce te ocupi în prezent?

În primul rând, sunt absolventă a Colegiu-

lui National Iași și sunt recunoscătoare pentru faptul că acolo am pus baza formării mele profesionale. De asemenea, sunt absolventă a Facultății de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, promoția 2017, iar în prezent îmi desfășor activitatea ca proaspăt medic rezident, specialitatea medicină internă, în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgențe „Sf. Spiridon” Iași.

Cum te-ai orientat spre acest domeniu și când ai înțeles că acesta este drumul pe care vrei să îl urmezi?

Dorința de a mă îndrepta spre Facultatea de Medicină a apărut destul de târziu, cred că la finalul clasei a XI-a, când am făcut o evaluare a viitorului meu și mi-am dat seama că domeniul științelor economice nu este tocmai ceea ce aș dori să fac toată viața. Mi-am dat seama că pot avea curajul pentru o provocare mult mai mare: aceea de a lucra cu oamenii în momentele cele mai sensibile din viața lor, atunci când sunt bolnavi.

Te-a ajutat sau nu secția pe care ai urmat-o în timpul liceului?

Pot spune că pentru unii sunt un caz atipic, deoarece urmând cursurile secției de matematică-informatică nu aș avea ce căuta la o facultate considerată din domeniul științelor. Însă, eu cred că, de fapt, acesta este un atu. Urmare a faptului că mi-am dezvoltat pe parcursul liceului o gândire logică, tocmai datorită secției pe care am urmat-o, am reușit în timpul facultății să descopăr și să înțeleg organismul uman ca pe un mecanism foarte complex care funcționează perfect.

Cum a fost experiența ta de studentă la medicină și ce părere ai despre acest traseu acum că te afli la finalul unei etape semnificative?

Facultatea te ajută să acumulezi cunoștințe teoretice, te obligă să lupți și să rezisti uneori unui sistem destul de rigid și neprietenos, dar în mare parte depinde de tine să îți păstrezi entuziasmul și bucuria de a cunoaște și a descoperi mai mult. Acesta a fost obiectivul meu pe parcursul anilor de studiu și m-a determinat să mă implic în diferite activități din cadrul organizațiilor studentești, participări la congrese

cu lucrări de specialitate, publicare de lucrări în reviste etc. Acum consider că parcurgerea facultății îți schimbă viziunea inițială, aceea că la finalul celor 6 ani de studii crezi că vei fi capabil să evaluezi și să tratezi un pacient pentru că este mai mult de atât.

Cum a fost pentru tine examenul de rezidențiat?

Marea provocare vine la finalul studiilor odată cu acest examen de rezidențiat. Așa cum pare și în anii de dinaintea acestui examen, presiunea mare este proba în sine care presupune un volum imens de cunoștințe pe care le acumulezi în timp și le redai în niște teste grilă, nu puține la număr.

Care a fost cel mai dificil moment din aceasta perioadă?

Ei bine, eu cred că marea încercare este de fapt alegerea specializării pe care o vei urma după acest examen. Spun asta pentru că, deși la finalul celor 6 ani de facultate am aplicat și am fost admisă la Școala Doctorală a Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași cu o temă de cercetare în domeniul cardiologiei, atunci când am ajuns în fața comisiei de rezidențiat a avut întâietate specialitatea *medicină internă* în fața cardiologiei. Motivul este faptul că înțeleg complexitatea organismului uman, că îmi doresc să devin un medic bun și că vreau să privesc o afecțiune în interdependență cu altele, așa că am ales varianta mai grea și cu o durată mai mare.

Având în vedere faptul că îți plac provocările, unde te vezi peste zece ani din punct de vedere profesional?

Îmi doresc să îmi finalizez pregătirea profesională cu cel puțin aceste două specializări: medic de medicină internă și medic cardiolog.

Ce sfat poți să le dai liceenilor de la Colegiul Național?

Acum, după parcurgerea acestor etape și în contextul în care stau de vorba cu un boboc al Colegiului National vă pot spune să aveți curaj, să îndrăzniți mai mult și să doriți să vă depășiți limitele.

A consemnat **Cătălina Dosoftei**, clasa a IX-a A

OBEZITATEA ÎN RÂNDUL COPIILOR ȘI ADOLESCENȚILOR

Anca Buruciuc, absolventă a Colegiului Național, promoția 2011, specialist în nutriție și dietetică

Problemele de greutate regăsite sub termenii generici de supraponderabilitate și obezitate traduc o serie de dezechilibre nutriționale cu impact direct asupra greutateii. În prezent, ne situăm pe locul 2 la nivelul Europei la numărul cazurilor de supraponderabilitate în cadrul adulților, iar pe zona Moldovei am fost clasată pe locul 1 la obezitatea în rândul copiilor.

Sunt statistici dureroase având în vedere că aceste cifre au un impact direct asupra modului în care se dezvoltă copiii. Un copil obez are șanse de 80% să devină un adult obez.

Și totuși, ce înseamnă să mănânci sănătos?

Menținerea în parametri normali a greutateii pe parcursul vieții are două componente importante care trebuie urmărite cu mare atenție : alimentația și activitatea fizică.

Alimentația – este componenta cea mai importantă în viața fiecărui om, pentru că ea dictează modul în care ne vom dezvolta și cum ne vom păstra starea de sănătate. Ne naștem sănătoși, iar noi suntem datori să păstrăm acest aspect în parametri echilibrați. Sunt sigură că toată lumea aude în jurul ei : „mănâncă sănătos”, „nu mânca dulciuri”, „elimină pâinea”, toate aceste sfa-

turi sunt oferite la modul general, fără să țină cont de principiile unei alimentații sănătoase.

O alimentație sănătoasă nu trebuie să se comporte ca o dietă. Dieta este un termen eronat, care nu evidențiază un stil de viață sănătos, ci un program restrictiv de alimentație, cu un aport caloric redus și cu interdicții alimentare, ori aceste principii nu sunt conforme cu un stil de viață sănătos.

Un stil de viață sănătos înseamnă să poți mânca de toate, în cantități echilibrate și la ore rezonabile. Să îți faci unele plăceri culinare, fără să te simți vinovat. Să respecti un număr echilibrat de mese : 3 mese principale și 2 gustări, să te hidratezi corespunzător (minim 1 litru apă/zi), să consumi fructe și legume, lactate și brânzeturi, să eviți pe cât posibil băuturile carbogazoase și dulciurile concentrate.

Cu ce putem înlocui aceste produse nesănătoase?

-băuturile carbogazoase cu sucurile de fructe preparate în casă

-dulciurile din comerț cu prăjituri preparate în casă

-mâncarea fast food cu mâncare gătită în casă

-zahărul din dulciurile concentrate cu zahărul din fructe

-pâinea albă cu pâinea integrală
-pastele și orezul alb cu paste și orezul integral

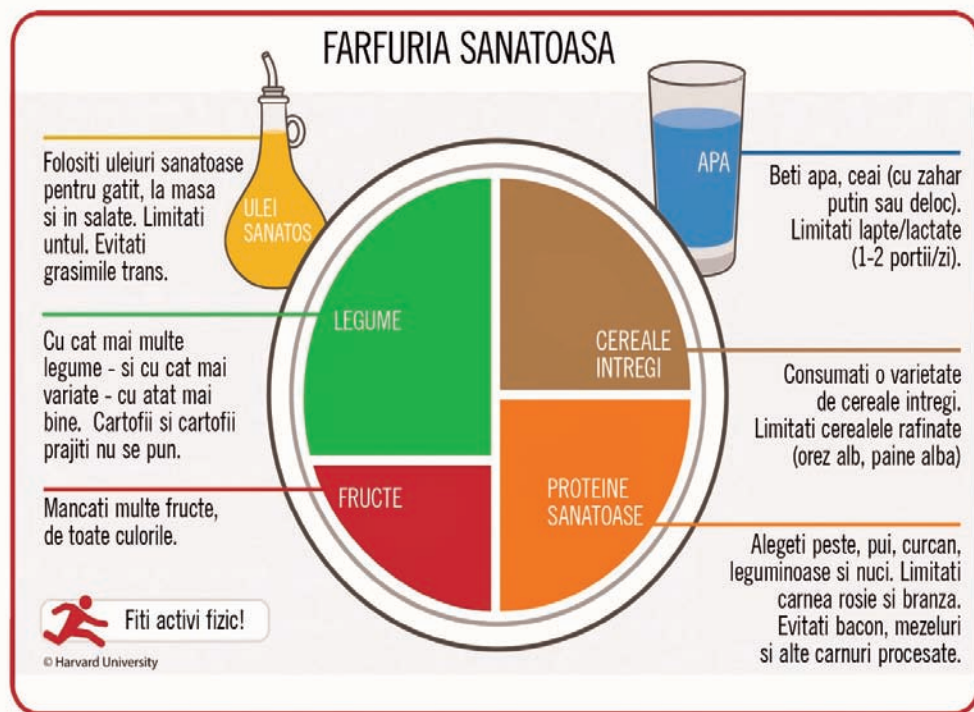
-sucurile cu apă sau ceai

Activitatea fizică este cea de a doua componentă a unui stil de viață sănătos. În prezent, un copil/ adolescent petrece minim 6 ore sedentare: școală/ teme/ pregătire. Asta înseamnă că la finalul acestor activități intelectuale, va trebui să compenseze cu minim 30 de minute de activități în aer liber. Activitatea fizică nu trebuie să vă epuizeze, ci din contra – să vă ofere energie și un moment de relaxare. Puteți apela atât la activitățile în aer liber – alergatul este cel mai benefic tip de mișcare, sau la activități controlate în săli de sport sub atenta supraveghere a unui antrenor.

De ce ne preocupă abordarea unui stil de viață sănătos? Pentru că doar așa ne putem controla modul în care vom crește – ca adult sănătos și activ, sau ca adult sedentar care va dezvolta în viitor o serie de patologii asociate cu supraponderabilitatea și obezitatea. Este în mâinile noastre ce alegem să mâncăm, ce cumpărăm sau ce comandăm. Este acel aspect al vieții noastre la care avem în totalitate dreptul de a-l controla așa că trebuie să profităm din plin.

Informați-vă pe cât posibil despre produsele pe care le mâncați, pe care le beți și pe care le cumpărați. Nu vă lăsați influențați de etichete frumoase colorate sau prețuri promoționale pentru că întotdeauna vor avea ceva de ascuns : o listă de ingrediente neconforme sau termene de valabilitate reduse. Alegeți să mâncați produse de calitate și din surse sigure.

Alegeți sănătatea! Alegeți mișcarea! Alegeți un stil de viață activ!

TRENUL DE LA 6:00 AM

Sabina Cojocaru, clasa a X-a A

Pentru Amira, prietena mea, e prima călătorie cu trenul. În întunericul dimineții de ianuarie îi văd zâmbetul molipsitor. Știe unde mergem, știe că trebuie să fie fericită; acest prim drum al ei înseamnă mai mult decât o excursie pentru colectivul clasei a X-a A. Am vrut să ne trezim devreme pentru a porni din gară la ora 6 am, deși aveam opțiunea să plecăm spre Târgu Frumos la ora 10 am. Fericirea pe care voiam să o transmitem nu mai putea să aștepte – așa că am plecat poate mult prea dimineață, dar purtam alături de biletul de tren, sentimentul bucuriei.

Ne îndreptam către Liceul Tehnologic Special „Trinitas” din Târgu Frumos. Aici, o echipă formată din mulți oameni calificați au grijă de acești copii cu nevoi speciale. Am fost primiți cu multă dragoste după un drum destul de lung prin sat: formam o imagine frumoasă mergând aliniați. Lizuca avea chitara în spate, câțiva băieți duceau mai multe pungi cu dulciuri, Andrada avea grijă să nu scape păpușile în zăpadă, iar eu, uneori, le făceam poze. Înghețați din cauza frigului, dar zâmbitori, am intrat în sala de festivități a școlii și am început pregătirile pentru spectacolul pe care urma să îl prezentăm copiilor. Printre acorduri de chitară, glume, numere de magie și dans, am reușit să stabilim o ordine pentru momentele din spectacol.

Nu voi putea uita niciodată clipa în care o fetiță din public s-a ridicat și a bătut din palme după o glumă reușită din sceneta „Jack și vrejul de fasole”. De asemenea, în mintea

mea a rămas imaginea unui băiețel care a început să plângă atunci când Mihai a fost nevoit să țipe, interpretându-l pe Uriaș. Apoi, Mihai a țipat „cu mai multă blândețe” – a fost vorba despre modul în care reușim să ne adaptăm la anumite situații pe tot parcursul spectacolului, dar nu numai.

Spectacolul a reprezentat cea mai ușoară parte din vizita noastră. După terminarea acestuia, am mers în diferite clase și am împărțit mici bucurii copiilor. În prima clasă în care am intrat, surpriza a fost și de partea noastră – am primit brățări făcute din ață de către copii. De fiecare dată când cineva dintre noi oferea dulciurile, prima o îmbrățișare strânsă. Vorbind din perspectiva mea, deși eram permanent emoționată, momentul în care un băiețel a vrut să ne arate mișcările lui de dans a reprezentat punctul care a

accentuat starea mea de vulnerabilitate. A invitat-o la dans pe Roxana și i-a spus că e frumoasă. Nu puteam să nu zâmbesc gândindu-mă la faptul că el e lipsit de inhibiții și, analizând, m-am întrebat de câte ori în ultima vreme am avut curajul de a spune lucrurilor pe nume la fel cum a făcut el în acel moment.

Merită să mergi cu trenul de la 6 am pentru a avea parte de aceste sentimente, pentru a împărți bucurii și pentru a-ți pune întrebări la care nu te-ai fi gândit. Amira va continua să meargă cu trenul și va zâmbi – pentru că prima călătorie a învățat-o cât de important e să fii fericit.

WHY FASHION CANNOT BE POLITICALLY CORRECT

Ines Nerina Râmbu, absolventă a Colegiului Național, promoția 2013

Fashion nu se referă numai la haine propriu-zis, ci la persoana care le îmbracă. Să fii fashion nu cred că înseamnă să fii la modă, ci să ai atitudine și personalitate. Felul în care te porți și te prezinți tu ca individ în lume ar trebuie să fie cel mai în vogă, nu faptul că ai pus mâna pe ultima colecție de la Zara și o porți ca restul lumii. Și mai presus de stilul hainelor, care ar trebui să vină în completarea personalității noastre, ele trebuie să fie funcționale dincolo de orice.

De ce avem buzunare la un sacou? Pentru că telefonul, cheile sau alte lucruri pe care le avem cu noi trebuie să fie puse undeva. De ce pantofii au talpa groasă? Ca să ne protejeze picioarele, să nu le rănim când călcăm pe pietre, sticlă sau teren accidentat. De ce purtăm ciorapi? Dincolo de faptul că alungesc piciorul și îi dau un aspect mai frumos, ciorapii ne țin de cald. Și dacă tot am ajuns la subiectul ăsta cu hainele... îmi pun întrebarea: Dacă moda nu ține de țoale, totuși ea nu ar trebui să vină în completarea personalității și a necesității omului?

Dacă îmi este frig, îmi voi alege o bluza cu mâneca lungă, nu-i așa? Aici intervine funcționalitatea modei. Dar ce te faci când industria fashion uită de nevoile reale ale noastre, ale consumatorilor ei? De ce moda nu este politically correct? Pentru că moda ignoră și acea minoritate care are nevoie de bluze cu mâneca lungă care să țină de cald, dar în același timp să aibă și găuri

care să permită accesul la piele atunci când trebuie să îți faci injecția în public. Oamenii de culoare se simt ofențați că Tarte Cosmetics nu vine cu suficiente nuanțe închise la ultimul lor fond de ten. Sau asiaticii se simt jigniți că Valentino nu a folosit destule modele asiatice la show-ul de la Paris Fashion Week. Dar cum ramane cu nevoile de tip 1?

Mereu a fost obsesia asta pentru political correctness doar când vine vorba de culoare, rasă sau etnie. Dar o absență totală legat de nevoile medicale și cum se reflectă acestea în haine! Nici nu vreau să îmi imaginez câte nevoi reale nesatisfăcute de modă există în direcția asta, dar ce știu cu siguranță este că nevoile MELE nu întânesc funcționalitatea modei deloc. Iarna asta a

fost prima cu diabet de tip 1 și trebuie să recunosc că m-am confruntat de multe ori cu acest „handicap al modei”. Eu nu pot să îmi fac injecția decât în partea din spate a brațului, iar acest lucru reprezintă o problemă când vreau să mă îmbrac cu un turtle neck peste care să pun un sacou. Și acum ce ar trebui să fac? Să mă supăr și eu pe industria modei că nu s-a gândit la probleme și nevoile mele sau să fac ceva concret în sensul ăsta?

Am petrecut ore întregi pe siteurile marilor magazine de fashion în căutarea acelor piese vestimentare care să aibă un model cu găuri sau cu fermoare în partea de sus a brațelor tocmai pentru a-mi satisface această nevoie. Rezultatul căutărilor a fost o adevărată dezamăgire. Așa că m-am revoltat în sinea mea și mi-am pus în gând că voi face ceva în legătura cu asta.

Într-un pictorial de modă fotografatul Norbert Baska a realizat o serie de poze fashion cu un model care poza lângă taberele unor refugiați. Când am citit despre asta în New York Times trebuie să recunosc că mi-a stârnit reacții. Unii acuza fotografatul de ignoranță socială sau batjocoră, însă eu cred că este absolut minunată ideea! De ce?! Pentru că mereu asociem termenul de fashion cu ceva frumos, perfect, fără cusur. Când de fapt, hainele îi îmbracă și pe cei bolnavi, refugiați, bătrâni, etc. De ce ne ferim să punem la un loc frumusețea modei cu urâtenia lumii în care trăim? Într-adevăr, lumea modei poate fi justificată ca o evadare, însă în același timp, tot oamenii reali o folosesc. Oamenii care dorm în tabere de refugiați, copiii care își fac multiple injecții cu insulină pe zi, bătrâni uitați de rude la aziluri.

Trebuie dezbinat odată pentru totdeauna mitul cum că moda ar fi simbolul perfecțiunii și ea este impenetrabilă. Prin asocierea unui element frumos cu un altul grotesc, se revine la realitate.

www.inesnerina.com

OPERA - UN MOD DE VIAȚĂ

- o întâlnire cu soprana Simona Titieanu -

Cum ai ajuns sa faci muzică? Unde și când a început aceasta pasiune?

Pasiunea pentru muzică a fost în mine dintotdeauna. Dacă ar fi să fac o glumă, aş putea spune că m-am născut cântând. Copil fiind, când eram întrebată ce vreau să devin când voi fi mare, răspundeam : „solistă de muzică ușoară”. N-a fost să fie muzica ușoară... drumul meu muzical a fost puțin diferit. În clasa a VI-a, la școala generală unde învățam, am fost remarcată de doamna profesoară de muzică, care mi-a sugerat să frecventez Palatul Copiilor din Iași, clasa de...folclor. Astfel am devenit solista ansamblului folcloric „Hora”. În aceeași perioadă, am intrat pentru prima dată în clădirea Teatrului Național Iași, unde își desfășoară activitatea și Opera Națională Română Iași și am vizionat spectacolul “Bărbierul din Sevilla”. A fost suficient să mă “molipsesc” de acest microb al operei și am decis că acesta va fi drumul meu în viață.

Ce etape importante se pot distinge în cariera ta de până acum? Momente speciale și experiențe semnificative : Spectacole, colaborări cu regizori importanți, cu artiști de renume...

În anul 1996, prin concurs, am devenit membră a Corului Operei Naționale Iași, colectiv minunat, cu artiști profesioniști, de la care am învățat să iubesc și mai mult opera și să îi pătrund tainele. În perioada în care am activat în cor, interpretam și roluri solistice, mai întâi când sopranele titulare se îmbolnăveau, iar apoi, încet,

Wolfgang Amadeus Mozart, *Don Giovanni*

mi-am câștigat propriul loc. Solistă deplină însă, am devenit în anul 2003, post obținut în urma unui concurs riguros. De aici, cariera mea a căpătat aripi și mai puternice, căutând să mă dezvolt și să îmi desăvârșesc tehnica vocală și scenică cu fiecare rol nou interpretat. Până în anul 2006, am abordat repertoriul liric lejer, cântând roluri ca: Adela- „Liliacul”, Franzi Cagliari - „Sânge vienez”, Norina - „Don Pasquale”, Despina- „Cosi fan tutte”, Susanna- „Nunta lui Figaro”, Valencienne- „Văduva veselă”, etc. Fiecare rol a constituit o provocare și a fost unic în felul său. În 2007, după un an de pauză vocală, timp în care am devenit mama unei minunate fetițe, când am reluat studiul am sesizat schimbări în voce, fapt ce m-a condus încet spre un schimb de repertoriu, respectiv repertoriul lirico-spint. Un moment deosebit de important pentru cariera mea a fost întâlnirea și colaborarea cu dirijorul Tiberiu Soare, sub bagheta căruia am debutat, în anul 2011, în rolul Floria Tosca – „Tosca”, un rol de referință în cariera unei soprane. Atunci mi-am testat pentru prima dată limitele vocale și emoționale la maxim. Au urmat apoi alte debuturi importante: Hanna Glawary – „Văduva veselă”, Aida – „Aida”, Donna Anna – „Don Giovanni”, Hecuba – „Troienele” adaptate după Euripide, Santuzza – „Cavalleria rusticana”. Aceste debuturi au stat sub semnul unor minunate colaborări cu mari dirijori, soliști și regizori, de la care am căutat să asimilez cât mai multe cunoștințe, din dorința mea arzătoare de perfecționare a stilului interpretativ.

Elizabeth Swados, *Troienele*

Ai un compozitor preferat? Un rol în care te regăsești? Un spectacol de suflet?

Nu am un compozitor preferat, consider că toți sunt mari maeștri recunoscuți de istoria muzicii universale, iar datoria noastră, a interpreților, este de a reda cât mai fidel ceea ce domniile lor au compus. Fiecare rol are în el o parte din sufletul meu (de la cele foarte scurte, până la rolurile de primadonă), pentru fiecare personaj mă documentez cu seriozitate și...chiar dacă pare greu de crezut, după 22 de ani de scenă, încă îmi fac fișă de personaj pentru fiecare caracter pe care îl am în lucru.

Care e personajul pe care îl consideri cel mai greu de întruchipat din ce ai interpretat pana acum?

Toate rolurile pe care le interpretez conțin momente dificile, fie ele de agilitate, fie țin de dramatism, fie sunt scrise pe o țesătură vocală dificil de abordat, dar studiul zilnic cu răbdare duce, inevitabil, la rezolvarea lor. Uneori, gândul la personajele complexe, cu multe nuanțe în caracter sau dificultăți vocale mă țin trează până în zori sau se transformă în lungi discuții pe teme muzicale cu soțul meu, muzician și el. Cel mai dificil, raportat la repertoriul pe care l-am parcurs până în acest moment, găsesc însă rolul Santuzza, din „Cavalleria rusticana”. Este un rol dramatic, cu o încărcătură emoțională uriașă, destul de greu de gestionat în contextul în care, bineînțeles, doresc să ating un potențial maxim în vocalitate.

Satisfacția de a fi reușit, în momentul în care aud aplauzele sălii, este atât de mare încât merită orice efort.

Care este partea frumoasă și care este partea dificilă a vieții de artist liric?

Păreră mea este că a fi artist liric, a face operă... e un mod de viață. Sunt alegeri pe care fiecare artist le face... există și frustrări, dar partea frumoasă, în cazul în care alegi să trăiești astfel, suplinește cu succes micile renunțări. Cariera de interpret de operă presupune, în primul rând, studiu, documentare și o grijă permanentă a aparatului vocal. Drumul de la o partitură la un rol interpretat pe scenă este lung și uneori anevoios, necesită răbdare, sănătate și voință puternică.

Ai un model în persoana unei artiste celebre? Sau un profesor care a avut un rol important în formarea ta?

Modele pentru mine sunt toți marii artiști care au cucerit scenele lumii, dar găsesc modele foarte multe și printre colegii cu care lucrez frecvent; fiecare solist în parte are ceva special, demn de a fi plăcut sau chiar de reținut. Profesori... în cazul meu au fost mulți și de la fiecare am învățat ceea ce am considerat că se potrivește personalității mele artistice. Fiecărui în parte îi port în inimă o recunoștință adâncă. Nu pot spune însă că sunt produsul unui anume mentor; la ce am învățat de la profesori am adăugat în permanență studiul propriu și căutările personale.

Ce alte personaje ai dori să interpretezi? Ce spectacole ar constitui o provocare? Ai roluri în pregătire?

Mi-ar plăcea foarte mult să am ocazia să abordez rolul Manon, din „Manon Lescaut” de G. Puccini. Însă, până la întâlnirea mult așteptată, mă bucur de fiecare personaj cu care mă întâlnesc „pe drum”.

Cum se îmbină cariera de soprana cu viața de familie? Ai timp rezervat celor dragi?

Cum spuneam, soțul meu este și el muzician, prim contrabasist în orchestra Operei Naționale Române Iași. Încercăm amândoi să aducem acasă ce e frumos din lumea artistică și să ne încărcăm cu energie pozitivă, creatoare, spre a avea

forțe proaspete când lucrăm. Suntem părinții unei frumoase fetițe căreia îi dedicăm tot timpul nostru din afara scenei. Familia este foarte importantă pentru mine, cred cu tărie că trebuie să existe un echilibru strict între familie și profesie, ele se sprijină una pe cealaltă, sunt momente când una este în față, dar secundată puternic de cealaltă și invers.

Consideri că un copil/adolescent ar trebui să aibă o cultură muzicală? Cum îl poate influența muzica în devenirea lui? Mai ales cea clasică, desigur...

Toți copiii ascultă muzică, cu atât mai mult când sunt adolescenți. Este perfect normal. Însă, cred că noi, părinții, trebuie să ne asigurăm că aceasta este de calitate. Să ne înțelegem, muzică de calitate nu înseamnă doar operă... sau doar muzică clasică. Există muzică rock și pop extrem de bine scrisă, cu melodii frumoase și mesaje pozitive și nobile. Trebuie doar să o descoperim. Muzica trezește cele mai adânci emoții din noi, răcolește prin toate cotloanele sufletului și ne face să devenim mai buni, mai blânzi, mai empatici.

*A consemnat **Ruxandra Mărgineanu**, clasa a XII-a E*

Giuseppe Verdi, Aida

Adolescentia ARTA TĂCERII

Diana Postolache, clasa a IX-a A

grafică: Maria Ungureanu

Poate fi orice... un acord, o picătură de ploaie, o noapte senină, o privire ermetică a lunii, o nuanță a apusului... poate fi orice și poate fi oricând; niciodată psihicul uman nu ne spune: „Fii atent, tinere! Azi îți va părea rău pentru tot ce ai pierdut, azi îți voi da o mie și unul semne, semne pe care vei încerca să le ignori cât de mult vei putea, vei da vina pe vreme, vei spune că ai o stare, ba chiar poate vei da vina pe ambuteiajul din intersecția cutare pentru sentimentele pe care le ai și pe care ai și de care până și tu uitaseși...” Probabil că memoria e, pe lângă suflet, cel mai enigmatic aspect al naturii umane... ea sfidează orice legi (fie ele juridice, fizice, etice), reține acea căutătură subtilă pentru luni în șir (în ciuda absenței permanente a oricărui stimul), dar adevărul, valențele concrete ale unei situații dureroase, uimitoare ori șocante pur și simplu refuză să le asimileze... dar ar trebui, căci singurul mod prin care s-a dovedit că ființa umană poate progresa e prin suferință, prin pierderea a ceva drag, prin conștientizarea vividă a propriei slăbiciuni, a propriei efemerități.

Te voi învăța acum, drag neofit, arta tăcerii... dar ia aminte: nu e muzică, nu e sculptură, nu e astrofizică... n-ai să fii niciodată capabil să o vezi (poate doar s-o scrii ori s-o visezi). Și poate te-ntrebi, citind rândurile acestea, ce treabă are tăcerea cu memoria. Ce sens are arta liniștii când în tine sunt doar cioburi frânte de zgomot intern asurzitor; în fine, vom vedea dacă are sau nu vreun rost. Tot ce știu e că a fost forma brută a singurătății mele, a reușit să alunge acele amintiri ce-ncercau s-aprindă ce a r s era deja...

...și e doar un somn al semnelor mute ce dansează printre noi seară de seară (chiar și-acum, să știi), un crepuscul perfect, o ultimă splendidă răbufnire de patos solar, o supremă privire către albastrul închis ermetic în borcanul ce e memoria, fotografia, floarea de iris din privirea ta de gheață. Totul a încremenit în jurul tău, nici o rotație, nici o sclipire de sens, nici o scânteie de trecut... doar amortizarea sinistrului prezent. Te imaginezi acolo? Poți trăi atingerea nimicului, a simțirii fără de tangență, poți privi tenebra a ceea ce te-a bântuit dintotdeauna? Închide ochii, mic copil neștiutor, și lasă nisipul rece să te ducă acolo unde sunetul a pierit odată cu dansul, acolo unde umbrele joacă în tăcere cărți,

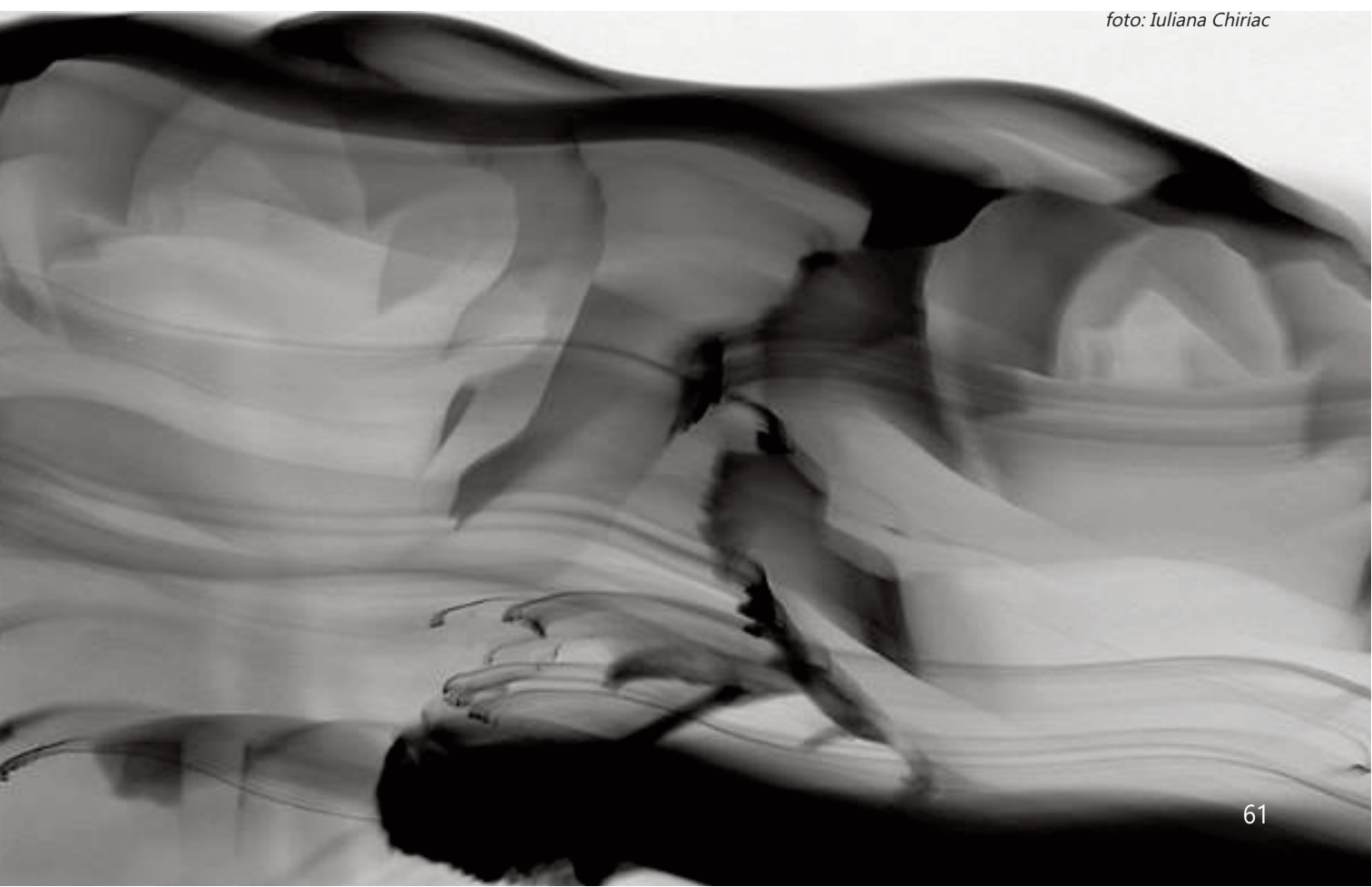
unde focul arde fără lumină... *simți parfumul de praf și de cenușă? Le simți notele lemnoase, florale, dulci-amare, puternice și-mbietoare; de parcă aerul înțepenit suflă eter ca să te adoarmă, să uiți, să-ți imaginezi solitudinea infinitului fanatic.*

Oh, și cât de dulce e! Ce dulce e tăcerea ta și ce ușor te prefaci că nu mă mai vezi stând încremenită lângă tine, așteptând o trezire, un semn că încă e viață-n chipul tău de lut divin, dar tot ce văd e vid, durere, amar și uscate flori de mai... parcă și o lacrimă uscată... dar poate e doar o umbră, o părere puerilă, căci tu nu ai plâns niciodată și n-ai plânge pentru tangoul nostru amorțit și orb. Am devenit două statui, figuranți pe teatrul lumii, două momente ale epocii de-argint, relicve de teamă. Îți imaginezi muzica tăcerii? Simți notele joase ale lui Wagner, vezi cum lumina logosului se stinge odată cu privirea mea albastră... vezi?... În toată tăcerea asta, simt ceva undeva în stânga adierii brizei mute, un acord de simfonie, un fagure de miere desprins din stup și lăsat să atingă mizeria acestei liniști asurzitoare... E muzică-n durerea noastră, e labirint de idealuri majore și realități minore, lumină în noaptea asta fără stele, e spirit în încremenirea noastră. Mă uit la tine și parcă ești

mai gri, parcă n-ai avea contur și-ai fi unul cu nisipul, cu valurile, cu spuma ce era să lovească țărnul, cu sângele bolții infinite, tu nu mai ești aici, și totuși, se aude muzică...

Știu că tăcerea mea n-are final, că nu știi (și poate că nici eu n-am habar) de unde vine armonia sonoră a spiritului împietrit... și poate-ncă nu simți arta ei... așa că închide ochii, uită orice gând, iartă orice lacrimă, visează amorul din amorțire, ia fiecare nuanță solară a lui, caută esența naturii tale, infinit uman... găsește ordinea haosului ce e memoria ta plină de păcat, plină de amintiri fumegând precum țigările în aerul înghețat de ianuarie târziu. N-am să te mint, n-am să fiu un vânzător de iluzii faustice, n-am să fiu nici măcar un demiurg; arta tăcerii e umilă, e simplă, e substanță elementară, nediferențiată de psihicul ce mereu caută sensuri, răspunsuri la întrebări perpetue... creează-ți muzica sferei ce e sufletul tău, pictează un univers al tuturor drumurilor ce duc spre amorțirea eternă a tot ce e sunet, a tot ce perturbă somnul conștienței tale, ascultă acorduri ce te fac să simți viața ce pulsează în tine... te-am învățat să crezi, acum încearcă să fii artist al undelor erosului la toate timpurile, *iubit (roșu), iubesc (albastru), voi iubi (...)*

foto: Iuliana Chiriac

ȘASE LUCRURI DESPRE SUECIA

Nicoleta Dumitrescu, absolventă a Colegiului Național, promoția 2014

www.travelwithnina.net

În luna noiembrie, de ziua mea, am primit de la prietenele mele cele mai bune din liceu, Alexandra, Ana și Andreea și de la Alex cel mai frumos cadou de până acum: o excursie în Suedia! Îmi doream de foarte mult timp să ajung acolo, mai ales la cercul polar (sau chiar mai la nord de el), să văd Aurora Boreală, renii și tot ce înseamnă de fapt cultura Nordului. O săptămână mai târziu după ziua mea, ne-am făcut bagajele, am luat un tren spre Cluj, și apoi încă două zboruri până am ajuns în Kiruna, un mic oraș la 145 km mai la Nord de Cercul Polar, al cărui trecut a fost în jurul culturii sami, căci așa se numea populația originală locului. Deși am stat doar două nopți în această parte superbă a Suediei, a fost de ajuns cât să învăț măcar 6 lucruri noi despre care habar nu aveam!

1. „Ziua” din timpul Noptii Polare este o iluzie

În Kiruna am avut șansa să experimentez Noaptea Polară, care începuse odată cu luna decembrie și urma să se sfârșească în ianuarie. Deși mă așteptam să fie în permanență întuneric, având în vedere că soarele nu se ridică deasupra orizontului pe parcursul Noptii

Polare, am fost surprinsă să văd că nu era deloc așa. Pentru 3 ore, de la 10:00 dimineața până pe la 13:00 la prânz, cerul era destul de luminos, frumos colorat cu nuanțe de roz, asemănător unui apus prelungit din celelalte părți ale globului. Dar cum era posibil? Încă de cum am ajuns la hotel, o angajată entuziasmată de cultura sa, ne-a întâmpinat și, până am obținut cheia de la cameră, ne-a povestit câteva aspecte despre viața în Kiruna, printre care și acest fenomen. După spusele ei, iluzia zilei pe parcursul Noptii Polare avea o explicație simplă: lumina stelelor și a Aurorei Bo-

reale se reflectau în zăpadă și astfel totul se lumina pentru câteva ore.

2. Ce este Aurora Boreală?

Că tot vorbeam despre cum Aurora Boreală participă la „apariția zilei”, următoarea întrebare a fost, „dar ce este de fapt Aurora Boreală?”. Știam că este vorba despre câmpul magnetic și câteva fenomene fizice, dar nu căutamem nicio dată cu adevărat răspunsul la această problemă, până nu am ajuns în Kiruna. Am aflat aici că Luminile Nordului apar în urma ciocnirii moleculelor gazoase din atmosfera pământului cu particulele încărcate electromagnetic provenite din Soare, iar variația de culoare a acestui fenomen se datorează tipului de molecule gazoase implicate. Principalul motiv pentru care am vrut atât de mult să ajung în Kiruna a fost să văd Aurora Boreală, dar din păcate am putut să o observ doar pentru o scurtă perioadă de timp, la o intensitate scăzută. Chiar și așa, însă, am fost extrem de entuziasmată. Se vedea ca o lumină dansatoare, a cărei mișcare se observa chiar cu ochiul liber. În cultura sami se credea că Luminile Nordului sunt de fapt spiritele strămoșilor care petrec fericiți în "viața de apoi" și privesc în jos, spre cei vii. Frumos, nu?

3. Săniile - bicicletele nordului

Pentru că totul era ascuns sub zăpadă în acea parte a globului, era destul de greu să te deplasezi cu bicicleta (deși am văzut un bărbat care mănăia bicicleta pe gheață mai bine decât așa face-o eu pe un asfalt uscat), așa că oamenii au găsit o alternativă: săniile! Puteau fi și închiriate, iar când le parcau, oamenii le prindeau de stâlpi cu lacăte, exact ca pe niște biciclete. În Kiuna săniile erau folosite pentru orice: pentru a ajunge la muncă, pentru a transporta cumpărăturile și chiar pentru relaxare. Săniile erau speciale, pe care nu le mai văzusem în altă parte până atunci. Am avut norocul că hotelul nostru închiria astfel de sănii fără niciun cost, așa că am profitat imediat. Ne-am luat fiecare propria sanie în primire și am pornit spre oraș. Mi-a plăcut atât de mult!

4. Elanii și renii se plimbă peste tot

Ați auzit de urșii din împrejurimile Brașovului care veneau noaptea în oraș să caute mâncare și se întâlneau cu oamenii? Ceva asemănător mi s-a întâmplat în Kiruna, pădurile din împrejurimi fiind habitatul elanilor și renilor. În drum spre hotelul de gheață, în cea de-a doua zi, eram în autobuz și mă uitam pe geam visând la cine

știe ce, când deodată șoferul pune o frână bruscă. Am ieșit instant din starea mea și m-am uitat să văd ce se întâmplă. Un elan uriaș (chiar nu îmi imaginam că sunt așa de mari) trecea leneș strada. Câteva minute mai târziu autobuzul urma să treacă, iar pe lângă doi elani, doar că nu a mai fost nevoie să oprească pentru că mergeau cuminti pe marginea drumului. Acum înțeleg de ce mâncarea tradițională a suedezilor este pe bază de carne de elan sau de ren (și este delicioasă). Pentru că se găsesc peste tot!

5. Primul hotel de gheață

Hoteluri de gheață sunt multe. Chiar și în România este unul, la Bălea Lac, dar știți că primul a fost construit în Suedia, nu departe de orașul Kiruna, în localitatea Jukkasjärv? Acolo este cel original! Cel mai mult mi-a plăcut că fiecare cameră era decorată diferit, cu sculpturi din gheață în diferite forme, ca niște adevărate opere de artă. Cred că m-aș fi simțit ca în filmul Frozen dacă aș fi închiriat un dormitor acolo. Sau aș fi înghețat și eu. Oricum, experiența unei cazări, chiar și pentru o noapte, la ICE HOTEL trebuie să fie cu siguranță una unică.

6. Cum spui „Nu este nimeni acasă” în cultura sami?

Ca fiecare cultură, și cultura sami avea tot felul de tradiții, superstiții și obiceiuri din vremurile străvechi. Cea mai interesantă idee mi s-a părut cea din jurul simbolului naturii. Dacă o mătură era sprijinită de ușa de la intrare, toată comunitatea știa că ușa respectivă este descuiată, dar nu este nimeni acasă. Tradiția aceasta era extrem de importantă pentru cultura sami, punând în evidență încrederea și respectul pe care fiecare îl avea pentru ceilalți. Tu ai avea curajul să faci asta în ziua de azi?

Excursia în Suedia a fost cu siguranță una dintre preferatele mele, în primul rând pentru că iubesc frigul, zăpada și tot ceea ce ține de iarnă, dar și pentru că Suedia este o țară atât de bogată din toate punctele de vedere. Peisaje, cultură, istorie, unicitate. Le are pe toate.

AMINTIRI DIN LICEU

Ivona Leonte, absolventă a Colegiului Național, promoția 2012

Se spune că cele mai frumoase amintiri sunt cele construite în anii de liceu și chiar cred că așa a fost și pentru mine. Liceul este locul unde trăiești prima iubire, prima deziluzie, perioada prietenilor adevărați și a proiectelor importante. Este locul unde încet-încet, fără să observi, îți formezi personalitatea.

În primul rând, mă simt onorată să pot marca cumva trecerea mea prin Colegiul Național, să împărtășesc cu voi puțin din experiența mea.

Încep prin a spune că cei opt ani petrecuți în cadrul colectivului Colegiului Național consider că m-au format, educat și pregătit pentru anii următori.

Chiar și astăzi, intrarea în clasa a V-a este una dintre poveștile mele preferate. Țin minte și acum bucuria părinților mei când au aflat că m-am clasat pe locul al treilea la concursul de matematică Traian Lalescu și că astfel m-am calificat automat în clasa a V-a la Colegiul Negruzzi.

Mare le-a fost mirarea însă când eu am ținut neapărat să dau examen pentru intrare la Colegiul Național. Așadar am dat testare (alte emoții, mai mari pentru părinți cred) și am intrat la clasa de intensiv engleză.

Din prima secundă am avut o conexiune specială cu doamna dirigintă Mihaela Fiscutean, căreia îi mulțumesc pentru tot sprijinul acordat de-a lungul anilor și care are un loc special în inima mea. Am mulți profesori dragi, profesori

care chiar dacă au fost poate mai exigenți uneori, știam că vor să scoată cele mai bune rezultate de la mine.

Când am intrat în clasa a V-a aveam deja câțiva ani de sportiv în spate și participam la competiții internaționale. Țin minte că eram atât de captivată de dans, încât cea mai mare pedeapsă pentru mine însemna să lipsesc de la un antrenament.

M-am apucat de practicarea dansului sportiv la vârsta de trei ani și jumătate, îndrumată fiind de una dintre cele mai dragi ființe din viața

mea, bunica. Ea este motivul multor lucruri bune întâmplate în viața mea; de fapt, în afară de părinți îi mulțumesc și ei pentru ceea ce sunt. Astăzi Buna (așa îi ziceam eu) este îngerul meu păzitor, iar casa ei reprezintă locul de suflet al copilăriei mele. Aș putea să scriu o întreagă carte despre ea.

Mereu am fost cea mai mică dintre colegii mei și fiind nevoită să concurez întotdeauna la o categorie superioară de vârstă, toți din țară mă cunoșteau ca fiind cea mai tânără concurentă de la categoria respectivă. (Ca și exemplu, când aveam 12 ani am început deja să concurez la categoria 19-35 ani, partenerul meu având 19 ani împliniți). Recunosc, mereu mi-a plăcut sentimentul de pe prima treaptă a podiumului, aplauzele publicului și aprecierile colegilor. Mereu îmi doream să fiu prima, să fiu cea mai bună.

Ca sportiv, să reprezinți țara ta peste hotare este cea mai mare mândrie și unul dintre cele mai frumoase lucruri pe care le poți trăi. Sportul te ajută să devii foarte organizat, să reușești să îți împarți eficient timpul între școală, orele de studiu individual, orele de antrenament și competiții. Recunosc faptul că ajută mult să ai și oameni buni în jurul tău, oameni de care eu am avut parte și le mulțumesc. Atât în rândul profesorilor, cât și în rândul colegilor. Observ și acum cât de mult m-a

ajutat sportul de performanță în viața de zi cu zi.

Eticheta de sportiv nu este una ușor de "purta". Uneori ești apreciat pentru ceea ce faci în timpul liber, alte ori ești criticat sau văzut altfel decât ceilalți. Bineînțeles că au fost și momente mai puțin ușoare, însă personal pot spune că aceste lucruri și comentariile mai puțin plăcute precum „De ce nu te duci la Liceul Sportiv?” m-au ambiționat și mai tare să îmi demonstrez în primul rând mie și apoi celorlalți că pot să fac față cu brio în ambele domenii - atât la școală cât și pe plan sportiv.

Dansul sportiv este un sport foarte costisitor, prea puțin mediatizat în țara noastră. Când ajungi la un anumit nivel, o rochie costă de la 5000 de lei în sus, o singură oră de antrenament cu un antrenor de top costă 500 lei și o deplasare la o competiție internațională costă aproximativ 2000 lei. Părinții m-au susținut mereu și au investit enorm, lucru ce m-a determinat ca la vârsta de 15-16 ani să încep să antrenez și eu, să reușesc să am un venit propriu.

Anii de școală au fost frumoși, dar și grei în același timp. În clasa a VII-a am fost nevoită să plec din Iași pentru a dansa în Brașov, astfel făcând "naveta" săptămânal Iași-Brașov. Profitam de cele aproape 6 ore cât dura drumul să îmi fac temele sau să învăț pentru teste.

Vacanțele nu le-am petrecut niciodată în mod tradițional, ci întotdeauna erau transformate în cantonamente, antrenamente sau competiții. (Dar a meritat!) De la sfârșitul clasei a IX-a am început să am doar parteneri de dans străini, antrenamentele astfel desfășurându-se în Anglia, Italia sau Germania. Cât eram acasă, programul era clar: școală până la ora 14-15, după care antrenam atât copii, cât și adulți, ajungeam seara la ora 21 când îmi mai petreceam 2-3 ore pentru studiu și teme pentru școală. Nu am făcut pregătire niciodată, la nici o materie până în clasa a 12-a, când mi-am dorit să fac pregătire la matematică pentru că, lipsind destul de mult de la ore, mi-a fost mult mai dificil să înțeleg și să asimilez multe informații la această materie foarte importantă. Nu mă simțeam pregătită pentru Bacalaureat și știu că și domnul profesor de matematică avea emoții cu și pentru mine. Nu doream să dezamăgesc pe nimeni. Voiam să arăt până la capăt că se poate, dacă îți dorești cu adevărat.

Am dorit să dau Bacalaureatul mai devreme, odată cu olimpiicii (o sesiune ce are loc de obicei cu o lună înaintea celui tradițional). Această decizie i-a speriat atât pe părinți, cât și pe profesori. Voiam acest lucru, căci mă întorsesem în țară, aveam un partener nou de dans și urma să am competiții importante imediat după examene. De asemenea aveam o ofertă de angajare tot pe partea sportivă.

Împreună cu o altă colegă (și ea sportivă - practica scrima) am plecat la Bacău unde urmau să aibă loc examenele. Acea perioadă, fiind atât de intensă, ne-a unit și mai tare, astfel încât și astăzi suntem prietene foarte bune.

Am trecut cu brio de examene și am intrat la două facultăți - Facultatea de Filosofie și la cea de Litere, în același timp începând activi-

tatea mea ca antrenor, de data aceasta pe partea de aerobic.

În primul an de facultate predam la două cluburi de dans din Iași, eram antrenor la Complex Unirea și participam și la competiții.

În al doilea an de facultate, din păcate, am fost nevoită să aleg între a pleca definitiv din țară pentru a continua dansul sportiv sau a rămâne acasă. Am ales să rămân și pot spune că nu îmi pare rău acum. (Atunci țin minte că am suferit mult.) Pe parcursul vieții, atât victoriile, cât și înfrângerile sunt de mai multe feluri și, în funcție de

perioada în care te afli acestea te schimbă, te construiesc ca și om sau te ajută să mergi mai departe. Ultimul dans pe ring, în fața spectatorilor a fost acum aproape doi ani, alături de soțul meu la nunta noastră. A fost cel mai important dans și ca emoție a echivalat toate victoriile obținute în cariera mea de sportiv.

Odată cu intrarea la cursurile universitare de masterat a apărut și dorința de a avea propria afacere. M-a fascinat dezvoltarea domeniului IT și am decis să urmez câteva cursuri în domeniu. În

paralel, păstrând dragostea mea pentru dans, pentru sport am decis să îmi deschid un studio de antrenamente ce se bazează pe tehnologia EMS (electrical muscle stimulation). Am vrut să aduc ceva nou în oraș, în țară de fapt și am gândit un tip de antrenament neconvențional, oferind posibilitatea clienților să opteze de la clase de dans, până la clase de circuit training sau weight training. Antrenamentul durează 20 de minute, poate fi făcut de două persoane simultan și presupune purtarea unui costum cu electrozi (mulți actuali sau foști elevi ai Colegiului Național au optat deja pentru acest tip de antrenament). Sunt foarte mulțumită de cum decurg lucrurile și am fost plăcut surprinsă să aflu că pozele noastre făcute pentru promovarea studioului au fost folosite până și în Australia. Acest tip de antrenament nu ajută doar în procesul de slăbire și tonifiere, ci îmbunătățește postura, reduce durerile de spate și oferă o stare de bine.

În viitorul apropiat îmi doresc să implementez o altă idee de business despre care sper să vă pot povesti cu același entuziasm și zâmbet pe buze.

În timpul liber, alături de soțul meu ne place extrem de mult să călătorim și consider fascinantă posibilitatea de a vedea și înțelege diferite popoare. Printre cele mai interesante locuri vizitate se numără Australia, Coreea de Sud, Singapore, America și Noua Zeelanda. De asemenea, încerc să mă implic în proiectele caritabile organizate în orașul nostru pentru a ajuta cât de puțin pe cei aflați în necaz.

Închei acum prin a mulțumi încă o dată pentru această oportunitate de a împărtăși puțin din bucuria și experiența mea. Mi-a făcut o mare plăcere să scriu despre anii de liceu și cum m-au condus ei spre ceea ce sunt astăzi. Abia aștept să îmi revăd profesorii și colegii la reuniunea de zece ani, în 2022!

WALKING ON WATER O ADOLESCENȚĂ... MUZICALĂ

Ce a însemnat experiența Eurovision pentru voi?

Alexia: Eurovision a însemnat un vis devenit realitate. Faptul că acum un an mă uitam la televizor și îmi doream să ajung pe acea scenă, iar anul acesta am avut șansa de a fi acolo și de a mă clasa pe locul al doilea este pur și simplu incredibil.

Cum s-a ajuns la proiectul comun Alexia & Matei?

Alexia: Totul a început de la o idee a tatălui meu care ne-a propus proiectul, care a de-

butat în vara anului trecut într-un recital în ziua a doua a festivalului de muzică pentru copii și adolescenți "Music for Kids", urmând ca în toamna aceluiași an să participăm la concursul european "Tour Music Fest" din Italia unde, din peste 100 de participanți, am ajuns până în semifinală și ne-am clasat pe locul 5.

Care au fost cele mai frumoase momente din experiența Eurovision?

Matei: Ne-am făcut mulți prieteni, am interacționat cu publicul și cu ceilalți concurenți și ne-am simțit minunat!

Cum vă vedeți peste zece ani din punct de vedere profesional?

Matei: Eu personal sper și mă văd făcând tot muzică, oricare ar fi împrejurările.

Alexia: Mereu muzica va rămâne o „ușă” larg deschisă, un drum pe care o pot lua oricând, așa că orice voi face, orice voi fi peste 10 ani, ea va fi acolo.

Cum v-ați gândit să vă înscrieți în competiția Eurovision, deși sunteți la început de drum?

Matei: În urma unui concurs din Italia, de la Roma, unde ne-am clasat pe locul 5, am decis să încercăm Eurovisionul, deși părea un munte aproape imposibil de urcat.

Cum vă privesc colegii în urma acestei experiențe?

Alexia: Colegii nu s-au schimbat, ceea ce mă bucură mult. A rămas aceeași relație strânsă de prietenie și ajutor reciproc care exista și înainte de Eurovision și sunt mândri că i-am reprezentat cu succes la Eurovision.

Care au fost principalii voștri susținători în această competiție?

Matei: Părinții, prietenii, susținătorii atât din Iași, cât și din Moldova și restul țării, profesorii și toți cei care ne-au ajutat pe parcursul pregătirilor și participării noastre la Eurovision.

Walking on Water a fost și încă este un mare succes. Ce a avut în plus piesa voastră față de celelalte din concurs?

Matei: Piesa noastră a avut multă energie, un vibe fresh care reflectă exact vârsta noastră.

A consemnat **Otilia Cășuneanu**, clasa a IX-a A

CHITARA BASS SAU JOCUL CU TIMPUL MUZICII

Miruna Harter, clasa a IX-a D

Pe lângă multe alte lucruri frumoase și captivante, anii de liceu înseamnă muzica ascultată și împărtășită cu prietenii.

Muzica, pentru mine, reprezintă o evadare, o plăcere, un mod de a mă relaxa și de a mă regăsi. Îmi place rockul datorită ritmului, datorită felului în care chitara distorsionează timpul (îmi dă o oarecare adrenalină) și a pasiunii cu care cântă solistul, pasiune care nu se regăsește în forma aceea în prea multe locuri.

Pentru mine, chitara bass are un sunet aparte care mă atrage mult. Am descoperit muzica rock odată ce am ascultat *Nothing Else Matters* de la Metallica, o piesă în care chitara bass este esențialul. De atunci am știut că vreau să devin ca ei și mi-am dorit să cânt la chitară. Am vrut să fie ceva mai deosebit, întrucât bass-ul este abordat în general de către băieți. Exercițiile la chitară au devenit astfel un refugiu, o lume numai a mea. Deși pot fi timidă, muzica îmi oferă posibilitatea să fiu altcineva; scena îmi pune în lumină o latură pe care, concert după concert, mi-o descopăr, mă umple de libertate în exprimare, de energie, de satisfacție.

Mi-a plăcut mereu ideea de trupă, de îmbi-

nare a unor stiluri diferite, iar Iron Cross este formația ideală pentru mine. Talentul, ambiția și faptul că ne simțim mereu bine împreună reușesc să facă publicul să simtă, alături de noi, toate pieșele noastre. De asemenea, am învățat de la colegii mei să privesc muzica drept o muncă de echipă, în care esențiale sunt pasiunea și distracția. Orele petrecute în sala de repetiții, încercând să găsim riff-uri interesante cărora să li se potrivească linii melodice pe măsură, versuri ca mărci ale unor stări pe care le simțim acum, la vârsta adolescenței, apoi orele petrecute acasă, realizând că ceea ce am lucrat anterior în studio nu

mai este atât de captivant și că poate fi îmbunătățit, au o plăcere unică.

Iron Cross este o trupă de tineri din Iași, formată din Andrei Cerbu la chitară și voce, Miruna Harter la chitară bass, Sergiu Teclici la chitară și Smaranda Marian- clapă și voce. Până în prezent, Iron-Cross a lansat 8 piese și a cântat în deschiderea unor nume mari în rock-ul românesc, precum Iris, Phoenix, Trooper, Bucovina, Karma, Tierra, Rezident Ex, și a susținut concerte în Iași, Suceava, Bacău, Buzău, Piatra Neamț, Luduș, Târgu Ocna, Râmnicu-Vâlcea și București.

DACĂ NU FACI CEEA CE IUBEȘTI CU ADEVĂRAT, DOAR ÎȚI RISIPEȘTI TIMPUL!

Maria Sandra Enăchescu, clasa a VI-a A

Pasiunea mea este cântul coral în cadrul Corului Național Junior al Colegiului Național Iași, una dintre cele mai frumoase experiențe din viața mea. Corul Național Junior a fost înființat în anul 2009 la inițiativa doamnei profesor Antoaneta Ioana Luchian și, în prezent, este format din aproximativ 50 de membri.

De când m-am alăturat corului, din clasa a V-a, m-am simțit ca într-o familie. Acolo am persoane în jurul meu care au aceeași pasiune ca mine, o am pe doamna profesoară alături, ceea

ce mă face și mai atrasă de cor, avem reușite și greșeli din care am învățat și ne-am perfecționat, am prieteni și, nu în ultimul rând, am multe amintiri deosebite. Sunt sigură că nu numai eu simt acestea față de cor. În continuare vă voi prezenta câteva gânduri din partea colegelor mele pentru a vă arăta ce înseamnă acest grup pentru ele: Bianca Iris Samoilă, din clasa a X-a A, membră din 2013, afirmă următoarele: „Corul înseamnă un loc plin de viață și prietenie”. De asemenea, cei mai buni prieteni ai Biancăi sunt în cor, iar toate

activitățile și orele întregi de repetiții în weekend-uri alcătuiesc pentru ea o muncă frumoasă pe care o facem cu zâmbetul pe buze, cu rezultate binemeritate.

De asemenea, din perspectiva Dianei Marcu, elevă în clasa a IX-a, corul este un amalgam de oportunități, prieteni, momente minunate. Încă din clasa a V-a, de când am pășit pentru prima oară în sala de repetiții, m-am îndrăgostit de cadrul cald pe care doamna profesor Antoaneta Luchian a reușit să-l creeze. Datorită acestor lucruri, Corul Național Junior reușește să mă surprindă plăcut cu experiențe noi, a precizat Diana.

Pentru Ana Maria Zaharia, colega mea din a VI-a A, corul este mai mult decât un simplu colectiv, deoarece suntem foarte apropiați, glumim, ne simțim bine și nu uităm de partea serioasă a lucrurilor.

De asemenea, pentru Nicola Delia Chiriac, acum elevă în clasa a X-a E, corul a avut o importanță enormă în viața sa, încă din clasa a V-a. Chiar dacă la început nu știa câtă muncă trebuie depusă, a devenit un membru de bază al corului, fiind îndrăgostită complet de această activitate. De asemenea, corul reprezintă pentru ea unitate, muncă, emoții, lacrimi, prietenie, fericire și o acti-

vitare mai mult decât demnă de laude. În încheiere, ea mărturisește că în corul nostru nu există eu, ci doar noi, marcând trăsătura fundamentală a Corului Național Junior Iași, și anume, unitatea.

După atâtea cuvinte despre muncă, așa vrea să prezint în amănunt poate cea mai importantă experiență a noastră, Olimpiada Națională Corală 2018. Toată această aventură muzicală a început în momentul în care corul nostru a participat la etapa locală, eveniment ce s-a desfășurat în luna februarie la Universitatea de Arte "George Enescu" din Iași. După o reprezentație de excepție și cu o prezență scenică foarte frumoasă am aflat că ne-am calificat la etapa următoare, cea regională, care avea să se desfășoare la Bacău. Ne-am pregătit mult, cu zile cu program de opt ore, cu învoiri din partea domnilor profesori care ne-au înțeles munca și ambițiile, cu exerciții de respirație, dar și pauze vocale, cu weekend-uri cu repetiții și, încrezători, am plecat spre olimpiadă având un drum plin de muzică, glume și râsete. Când a sosit momentul prezentării pe scenă au început și emoțiile, dar am oferit juriului un spectacol deosebit... de la armonie și feerie muzicală, la culoare și mișcare scenică pe baza cărora ne-am

calificat la etapa națională cu un punctaj neașteptat de bun: 100 de puncte.

Dacă până acum a fost muncă ceva mai ușoară, abia acum avea să înceapă adevărata competiție. Faza națională a avut loc în perioada 2-5 aprilie 2018 la Teatrul Național din Piatra Neamț. Nu s-a plâns nimeni că erau primele zile de vacanță, că eram obosiți după zilele de școală cu teste, ascultări, repetiții după repetiții și că primăvara abia se trezise după o iarnă mult prea lungă și capricioasă și că ne invita numai la plimbări și joacă. În toate aceste zile am fost cazați la cămin, în camere cu mai multe paturi, iar asta a însemnat o mare distracție pentru noi. Am repetat de zeci de ori fiecare piesă, coreografiile și prezența scenică și am revizuit până și cel mai mic detaliu pentru a avea o prestație memorabilă. Când am început să cântăm pe scena aceea despre care auzisem că găzduise nume mari ale teatrului și operelor din România, am uitat de orice și am dat tot ce era mai bun din noi, cu gândul la bucuria ultimei zile de concurs. A fost un moment magic și înălțător în care am fost mai uniți ca oricând și în care vocile noastre au sunat mai bine ca niciodată. Am avut cu toții emoții foarte mari la festivitatea de premiere, dar a meritat totul pentru locul IV pe țară, pentru o experiență unică deocamdată și pentru cele care vor urma de acum înainte.

Toate acestea se datorează doamnei profesor Antoaneta Luchian pe care mi-o descriu ca o mamă extraordinar de grijulie care ne-a văzut crescând și evoluând, ajutându-ne la fiecare pas cu sfaturi și aducându-ne mereu zâmbetul pe buze atunci când întâmpinam dificultăți. De asemenea, aș vrea să vă arăt și cum o văd câțiva dintre colegii mei de cor pe doamna profesor: Bianca Iris Samoilă o consideră o mână de om care nu are stare niciodată, mereu gata să ne pună zâmbetul pe buze, să ne învețe piese noi; o persoană care se implică în cor cu tot sufletul ei, lucru care ne face să ne simțim în siguranță.

Pentru Nicola Delia Chiriac prezența doamnei profesor a fost obligatorie pentru evoluția noastră și, chiar dacă este un cadru didactic, personalitatea ei vibrantă și extraordinară ne-a făcut să devenim atât de atașați de cor.

Dar să nu credeți că nu mai avem reușite.

Încă de la înființare, Corul Național Junior a participat la diverse evenimente locale, regionale și naționale, precum Concursul Național Coral, Olimpiada Națională Corală, Ziua Internațională a Cântului Coral etc. Din anul 2015, CNJ a fost inclus în programul național Cantus Mundi, inițiat și coordonat de Corul Național de Cameră Madrigal.

Palmaresul Corului Național Junior Iași constă în:

I. Concursul național de muzică pentru formații instrumentale, corale și soliști vocali din învățământul preuniversitar:

1. Etapa zonală:
Premiul I, Botoșani, 2010
2. Etapa județeană:
Premiul al III lea, Iași, 2009
Premiul I, Iași, 2010
Premiul al II lea, Iași, 2011

II. Concursul Național Coral:

1. Etapa județeană:
Premiul I, Iași, 2013
Premiul I, Iași, 2014

III. Olimpiada Națională Corală:

1. Etapa județeană:
Premiul I, Iași, 2016
Premiul I, Iași, 2017
Premiul I, Iași, 2018
2. Etapa regională:
Premiul I, Galați, 2016
Premiul I, Bacău, 2018
3. Etapa națională:
Locul IV, Piatra Neamț, 2018

Dacă doriți să aveți parte de amintiri deosebite, prieteni valoroși, muzică și spirit de echipă, Corul Național Junior este locul perfect, fapt confirmat și de colegii mei Bianca Rășcanu, Miruna Stratone, Roxana Trifină și Ștefana Popa care descriu corul ca un loc în care-și pot descoperi noi talente, unde își "ot dezvoltă pasiunea pentru muzică alături de prieteni, unde au posibilitatea de a avea numeroase ieșiri în alte locuri din țară, o oază de prietenie, dedicare și înțelegere, pe scurt, o familie în care mama protectoare este doamna profesor, cea care ne consideră întotdeauna de locul I.

JOCURILE VIRTUALE

Nicodim Canschi, clasa a IX-a A

În ziua de astăzi, jocurile virtuale apar din ce în ce mai des în casele adolescenților, însă fiecare alegând un joc care să fie potrivit personalității lui. Din punctul meu de vedere, cel mai popular joc virtual în acest moment este PLAYERUNKNOWN'S BATTLEGROUNDS.

Acest joc implică o acțiune de tip Battle Royale, adică un anumit număr de jucători, în acest caz - 100, sunt introduși într-o arenă mare unde pot căuta arme, atașamente pentru acestea, armură sau medicamente ce ajută la refacerea vieții. Ultimul jucător sau echipă care rămâne în viață câștigă runda.

Eu consider că acest joc are două elemente esențiale pentru a atrage tinerii. Primul avantaj al acestui joc este competiția, deoarece induce o stare de suspans din cauza nesiguranței provocate de întâlnirea cu inamicul, care te poate aștepta undeva sau poate să înceapă o bătălie într-un moment neașteptat. Indiferent de ideile și strategiile fiecăruia, toți au același scop: să câștige bătălia. În opinia mea, există două feluri de jucători: cei care doresc doar să câștige, ferindu-se în general de luptă, aceștia energându-se foarte ușor și cei care nu se enervează, aceștia considerând că după fiecare meci pierdut sau câștigat învață ceva nou. Un alt motiv al popularității acestui joc este reprezentat de fap-

tu că îți permite să joci împreună cu prietenii.

Această oportunitate ajută la dezvoltarea lucrului în echipă, dar și abilitatea de a împărtăși când un coechipier are nevoie de ceva. Acest joc reușește să și îmbunătățească gestionarea timpului, deoarece trebuie să te miști constant pentru a ajunge în Zona Sigură (dacă ești în afara acesteia, viața îți scade în funcție de mărimea zonei).

Totuși, jocurile video nu au doar un impact pozitiv asupra tineretului, ci și unul negativ, adică dependența. Adolescenții, dacă nu sunt monitorizați ca să nu se joace prea mult, din păcate, ajung să fie dependenți de calculator și de jocuri, acest lucru dăunând, în primul rând sănătății, dar și vieții lor sociale, ajungând la maturitate fără nicio relație în societate. Tinerii dependenți de calculator, nu doar că se vor deconecta de societatea în care trăiesc, dar și de școală și de familie, astfel pierzând complet legătura cu lumea reală și ajungând să trăiască în lumea virtuală.

Acest lucru este extrem de grav și are două posibile situații: ori familia îl va putea redresa pe calea cea bună, mergând la un terapeut, ori când persoana dependentă va reveni în lumea reală, va avea impresia că totul e la fel ca în jocuri, în final ajungând să își rateze toată viața.

CLUBUL DE ROBOTICĂ - O VIZIUNE A VIITORULUI

- în laborator cu Mihnea Radu și Tudor Huțanu -

Cum ați aflat de acest club de robotică și ce anume v-a determinat să vă înscrieți?

Mihnea: Încă din clasa a IX-a, la momentul înființării clubului Iris CNR, ne-am dorit foarte mult să facem parte din acesta, însă neavând cunoștințele necesare nu am reușit să participăm la concursuri în acea perioadă. În clasa a X-a, după ce am învățat mai multe în domeniu, motivați de pasiune încă din copilărie, am primit a doua șansă și, în urma unor teste, ne-am alăturat echipei.

În ce constă munca voastră acolo?

Tudor: Munca în echipă este lucrul care ne-a ajutat să construim doi roboți care au participat la un concurs internațional în Rusia și con-

cursul național de la București la care am ajuns în semifinală. Membrii echipei s-au devotat pentru aceste concursuri depunând o muncă semnificativă, fiecare în domeniul în care era cel mai bun, dar și oricând, la orice era nevoie.

La ce proiecte ați lucrat până acum?

Mihnea: Momentan doar am construit acei roboți cu care am participat la cele două concursuri.

Știu că ați participat la un concurs în Rusia. Povestiți-ne despre experiența voastră acolo.

Tudor: Participarea la concursul din Rusia s-a ivit ca o oportunitate aproape nesperată, dar extrem de binevenită pentru echipa noastră.

Multe pregătiri, timp foarte scurt, o mulțime de formalități, dar la final am pornit în călătoria noastră spre Perm. Pentru noi a fost prima competiție FTC și pentru că aceasta a fost una internațională am conștientizat că, deși lucrasem intens, aveam nevoie să ne mobilizăm, să ne auto-depășim dacă doream

Într-adevăr să obținem performanță. Am întâmpinat și unele probleme tehnice, dar experiența acumulată în cadrul acestei competiții a fost cea care ne-a ajutat să ajungem în semi-finale la următoarea competiție de nivel înalt, FTC Romania. Dacă pentru echipele românești robotii erau asemănători între ei (structura rezistentă, complet metalică, complexă și solidă), concurenții ruși aveau altă viziune (roboti ușori, minimaliști cu structură simplistă). Câștigătorii FTC Rusia Open 2018 au fost o altă echipă românească din București, dar care avea în spate o experiență de peste șapte ani, cu numeroase trofee în palmares.

În prezent aveți vreun proiect în desfășurare?

Mihnea: Momentan singurul proiect în desfășurare este "First steps in Science", derulat prin intermediul Fondului Științescu. Scopul proiectului este promovarea STEM (Science Tehnology Engineering and Mathematics) printre liceenii ieșeni. Astfel, organizăm cursuri de inițiere în competiția FTC, împărțite în 3 secțiuni: Proiectarea, Mecanica și Programarea. Inițial, totul pornește de la o simplă idee care este dezvoltată în cadrul grupului și care mai apoi este transpusă în spațiul 3D virtual prin intermediul softurilor specifice. În cadrul modulului de proiectare 3D inițiem participanții în utilizarea sistemelor de proiectare (Creo 3.0), transformând idea în imagini, analizând eventualele deficiențe și perfecționând macheta. În cea de a doua parte a cursurilor, robotul trece din mediul virtual în cel real. Sute de piulițe, zeci de ore de printare 3D, o mulțime de scule și sute de ore de muncă mai târziu, robotul capătă forma finală. A mai rămas doar să îi dăm viața, lucrul pe care îl facem în ultima parte a drumului nostru, în modulul de programare. Îl învățăm să citească imagini, să diferențieze culori, să realizeze autonom diferite task-uri și să răspundă comenzilor date de un controller. Astfel, pregătirile noastre se încheie aici, a mai rămas doar concursul, unde îi vom lua cu noi pe cei mai performanți și pasionați dintre elevii ce au participat la proiectul nostru.

Care sunt calitățile pe care trebuie să le aibă un potențial doritor de a se alătura clubului de robotică?

Tudor: Când căutăm un coleg nou pentru echipa noastră ne uităm la persoanele ambițioase, serioase, pasionate de domenii precum matematica, fizica, informatica și care sunt obișnuite cu lucrul în echipă și cel mai important cărora nu le este frică de muncă și responsabilitate.

Ce reprezintă pentru voi această activitate?

Mihnea: Pentru mine robotica reprezintă îmbinarea în practică a doua pasiuni ale mele: informatica și fizica. Prin intermediul roboticii, am reușit să pun în practică o mulțime din noțiunile învățate la informatică, fizică și nu numai atât. Nu pot să exprim în cuvinte ce satisfacție ai că doar prin forțele noastre proprii am reușit să construim un robot care să răspundă cu brio performanțelor unor concursuri de talie națională și internațională. Și când te gândești câtă muncă este, iar un meci durează doar 2 minute și 30 de secunde... Însă robotica nu a însemnat doar teorie, ci m-a învățat cât de important este lucrul în echipă, cum să te mobilizezi în situații critice (acele momente când se strică un motor în timpul meciului și ai doar 3 minute să îl schimbi pentru că începe următorul joc), cât de importante sunt regulile și respectarea acestora pentru atingerea scopului final. Într-adevăr, robotica mi-a deschis noi orizonturi și poate chiar cheia spre o viitoare carieră. Fiecare în special în domeniul în care era cel mai bun, dar și oricând și la orice era nevoie.

Recenzie și cronică

KAZUO ISHIGURO

RĂMĂȘIȚELE ZILEI

Cosmin Velnic, clasa a IX-a A

„Nu trebuie să-ți reamintesc că datoria noastră profesională nu se leagă de slăbiciunile și sentimentele proprii, ci de dorințele stăpânului nostru.”

Rămășițele zilei este un roman ce redă cu o subtilitate plină de emoții, statutul și condiția majordomului, o operă în care comedia de moravuri se transfigurează treptat într-un studiu profund al psihologiei individuale, într-o perioadă istorică dintre cele mai tragice. Apărut în Anglia, în 1989, romanul a primit în același an prestigiosul Booker Prize și a fost transpus cinematografic în anul 1993, de regizorul James Ivory, într-un film de excepție, avându-i în rolurile principale pe Anthony Hopkins și pe Emma Thompson.

Personajul care ne poartă prin această poveste este Stevens, un majordom care își dedică întreaga viață profesiei sale. Până la urmă, ce reprezintă un majordom în concepția lui? O fidelitate absolută, discreție și prezență aproape neobservată. Idealul său este conturat în ideea *demnității conforme cu poziția*, prin care el înțelege ignoranța față de tot ce nu are legătură cu interesele stăpânului. Stevens este de părere că dacă își duce existența în acest fel, va fi

mulțumit, însă uită cât de importantă este iubirea. Demnitatea pe care și-o cultivă, îl îndepărtează treptat de amănuntele care dau culoare vieții, iar el nu conștientizează acest aspect decât atunci când, ajuns la bătrânețe, pleacă într-o excursie în Weymouth la îndemnul noului său stăpân, excursie în care speră să reînnoade relația cu fosta intendentă, alături de care lucrase în tinerețe. Chiar și așa, el maschează scopul vizitei ca fiind unul pur profesional, apelând la criza de personal prin care trece Darlington Hall, conacul pe care îl administrează.

Prezentată secvențial în amintirile majordomului, dragostea dintre el și domnișoara Kenton se dezvoltă în perioada interbelică, sub acoperișul Lordului Darlington. Firea rigidă, interiorizată și încorsetată de normele stricte ale meseriei lui Stevens, alături de importanța evenimentelor organizate de lord, împiedică împlinirea iubirii dintre cei doi, iar revederea din Weymouth este o încercare prea târzie de a repara greșelile făcute. Pe de

altă parte, domnișoara Kenton încearcă în nenumărate rânduri să îi atragă atenția sau să îi provoace compasiunea inflexibilului domn Stevens, dar acesta pierde fiecare ocazie, în ciuda propriilor sentimente pentru intendentă: *de cealaltă parte a ușii, chiar în clipa aceea, domnișoara Kenton plângea.(...) nu pot să-mi închipui că mi-aș fi permis să întârzii peste măsură...* Astfel, acțiunea urmărește o poveste de dragoste în care dragostea însăși lipsește, suprimată de un simț exagerat al datoriei și de convingerile profesionale ale vremii.

Rămășițele zilei este un roman deosebit, o operă de o tristețe inefabilă, care abordează teme variate, de la psihologia umană și dragostea neîmplinită, până la politica vremii, cu dialoguri elegante și o curgere lină a firului narativ. Deși acțiunea se desfășoară liniștit și pare că nimic grandios nu se întâmplă, cartea și cuvintele au un zburcuc interior extraordinar, bazat pe rafinamentul narativ și pe dozajul impecabil al vocii unui autor cu adevărat impresionant, care ia amploare din ce în ce mai puternic până spre sfârșit, acolo unde se liniștesc și se sting odată cu iubirea pierdută pentru totdeauna.

Dar bineînțeles că asta nu înseamnă că nu există din când în când momente deosebite de triste, când îți spui în gând: „Ce greșală uriașă am făcut în viață.” Și atunci începi să te gândești la o astfel de viață, la o viață mai bună pe care ai fi putut să o duci.

POLIROM
Top 10+

KAZUO ISHIGURO

Rămășițele zilei

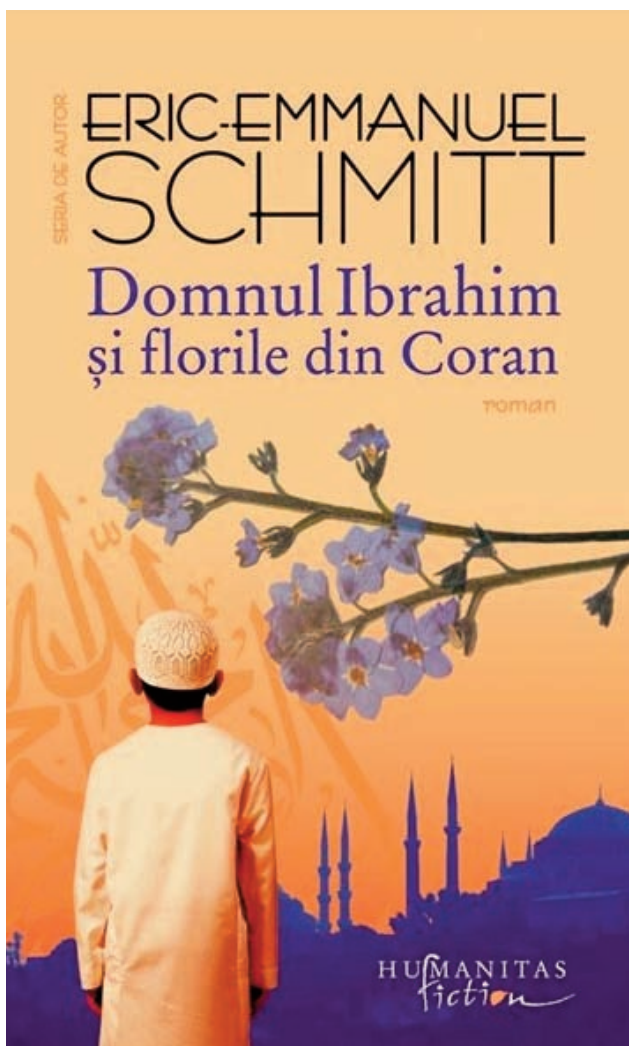

ERIC-EMMANUEL SCHMITT

DOMNUL IBRAHIM ȘI FLORILE DIN CORAN

Otilia Cășuneanu, clasa a IX-a A

„Ca să fiu sincer, toată noaptea mi-l imaginaseam pe domnul Ibrahim, așezat pe marginea unui corn de aur, zburând pe un cer plin de stele.”

Într-un roman scurt, de o maximă concentrare epică, Eric-Emmanuel Schmitt prezintă o poveste emoționantă despre Viață și despre Iubire.

Eroul este Moise, zis Momo, un puber de 11 ani care duce o existență angoasantă alături de tatăl sau, avocat fără procese, aflat permanent în depresie. Existența sa se desfășoară după un scenariu repetitiv: se ocupă de treburile gospodărești, spală rufe, face cumpărături, gătește, dar are mereu sentimentul inutilității, dezvoltând un complex de inferioritate, căci tatăl său îl compară cu un frate mai mare, Popol, pe care eroul nu l-a cunoscut niciodată, deoarece a dispărut împreună cu mama, abandonându-l. Activitățile cotidiene ale lui Momo sunt nefirești pentru vârsta lui, lipsa de afectivitate, de empatie, maturizându-l precoce și predispunându-l la atitudini discordante cu dezvoltarea lui psihică, prin care parcă dorește să atragă atenția celor din jur: fură banii din pușculiță, merge la o casă de toleranță pentru inițiere erotică, începe să își mintă tatăl.

Domnul Ibrahim, *arabul de pe strada evreiască* este un musulman sufit, născut în Turcia și care are de ani de zile o băcănie în Paris. Într-un spațiu foarte mic, el îngrămădește marfă multă și diversă, dugheana dovedindu-se un magnet pentru clienți. Domnul Ibrahim stă nemișcat pe scaunul său din prăvălie cât e ziua de

lungă, ceea ce, spre surprinderea lui Momo, nu-l face mai puțin prezent la ce se întâmplă în jurul său: întâlnirea cu Brigitte Bardot și solicitarea unui preț exorbitant pentru o sticlă cu apă, constituie momentul potrivit în care băcanul îi impută copilului cutiile de conserve furate *o zi, da – o zi, nu*. „Deconspirarea” îi unește pe cei doi, între ei se leagă o prietenie solidă și puternică. Domnul Ibrahim pare să ghicească lucruri despre ceilalți, dovedește toleranță și clemență, înțelepciune și bunătate. Aparent acceptând faptele puștiului, el îi inoculează discret ideea de fericire făurită pe cont propriu, îl învață să zâmbească și să se bucure de lucrurile mărunte.

Întâlnirea dintre cei doi pare providențială, dat fiind că tatăl lui Moise dispare fără nicio explicație (sau având ca explicație concedierea și neputința de a o uita pe fosta soție).

Refuzul realității crunte este mascat de protagonist prin efortul de a perpetua existența cotidiană banală: dorind să nu afle cei din jur că a fost abandonat și de al doilea părinte, temându-se de un viitor incert, Momo face în continuare cumpărături pentru două persoane, gătește pentru două persoane, vorbește despre tatăl său ca despre o cvasiprezență.

Și totuși pe nesimțite, apropierea sufletească față de domnul Ibrahim umple golul lăsat de proprii părinți. Discuțiile despre tinerețea turcului, despre religie, despre comerț, despre dorința revederii locurilor natale, despre iubire și despre inițierea erotică, îi descoperă lui Momo afinități afective, până atunci de neimaginat. Un singur aspect rămâne tabu: doamna Ibrahim.

Dispariția tatălui lasă presentimentul unui „lucru rău”, concretizat ulterior în vestea morții anunțate de cei doi polițiști.

Adoptarea imediată a orfanului de către Ibrahim are un ușor iz necredibil în registrul firescului, dar este de o tulburătoare coerență în registrul simbolic!

Comunicarea sufletească, toleranța și iubirea sunt deasupra simulacrelor.

Mașina pe care cei doi o cumpără, luând simultan

lecții de conducere (unul în mod legal, celălalt în mod ilegal) reprezintă metafora libertății totale, a credinței că suntem artizanii propriului destin, ceea ce se dovedește iluzoriu...

Călătoria spre Anatolia are și ea caracter alegoric, ilustrând calea de la viață la moarte. Fericirea pare fulgurantă, pierderilor anterioare adăugându-i-se pierderea celui mai bun prieten. Probabil însă, că cel ce inițiază dispare, când menirea sa de mentor se încheie. Moartea lui Ibrahim prilejuiește dezvăluirea secretului despre jumătatea sa: doamna Ibrahim era moartă de ani buni, dar soțul său o iubea la fel de intens ca altădată.

De fapt, ciclurile fericirii par succesive: după dispariția celor două influențe masculine, diferite, dar definitorii, reapare Mama, care își recâștigă poziția privilegiată prin răbdare, perseverență și... prin anularea mitului lui Popol.

Dacă punctul culminant ne induce ideea nefericirii și solitudinii lui Moise, prolepsa ne descoperă un adult fericit, soț și tată, fiu al profesoarei de spaniolă pe care o acceptă și căreia îi încredințează drepturile de mamă și de bunică.

Microromanul lui Schmitt creează emoție puternică prin simplitate și naturalețe și în mod evident, este expresia Optimismului, a Toleranței, a Iubirii. Dincolo de intriga aparent simplă, de zâmbetul dulce-amar pe care îl trezește, *Domnul Ibrahim și florile din Coran* tratează teme profunde precum cea a dublului, complexul lui Oedip, reconcilierea doctrinelor religioase ca singură cale de salvare a umanității, Iubirea ca garanție a Fericirii.

FRANCESC MIRALLES

IUBIRE CU I MIC

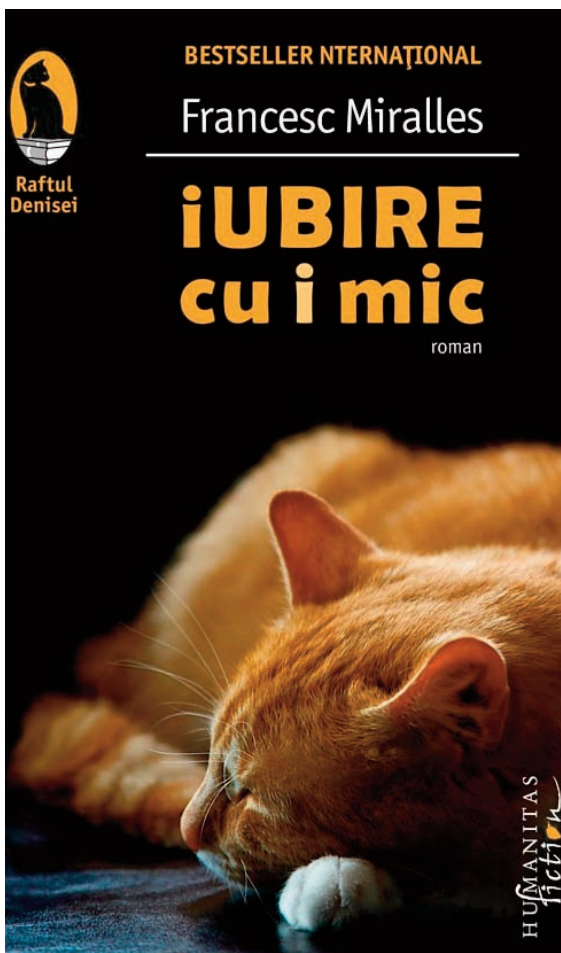
Cătălina Dosoftci, clasa a IX-a A

„Bucură-te de lucrurile mărunte, pentru că, poate, într-o zi vei privi înapoi și îți vei da seama că erau lucruri importante.”

Robert Brault

Lucrurile mărunte adesea sunt cele care, în mod neașteptat, conduc spre o împlinire absolută, iar iubirea se află în tot și în toate, dar pentru a o descoperi trebuie să avem curajul să privim cu atenție în jurul nostru, să ne lăsăm purtați de întâmplări aparent ne semnificative, să admirăm viața cu ochii sufletului și să începem să trăim colorat, conduși de bucuria creatoare.

Cartea *Iubire cu i mic*, scrisă de Francesc Miralles, este un roman inspirațional uimitor, o comedie romantică fascinantă, ce spune povestea lui Samuel de Juan, un profesor universitar barcelonez de vârstă mijlocie pentru care cărțile, muzica și filmele reprezintă o parte importantă a vieții lui

singuratic. Acesta se trezește în ziua de Anul Nou și este sigur că nimic nu îi mai poate schimba viața monotonă. Însă totul este pe cale să ia o întorsătură diferită, când un motan, pe care îl numește Mishima, după scriitorul său japonez preferat, apare în fața ușii apartamentului său. Treptat, între cei doi se stabilește o conexiune aparte, căci apariția patru-pedului atrage după sine o serie de interacțiuni și întâmplări care, aparent fără a fi legate în mod cert, contribuie la conturarea unei povești încântătoare despre iubire, despre prietenie, despre lucrurile cu adevărat importante, care nu întotdeauna par a fi astfel.

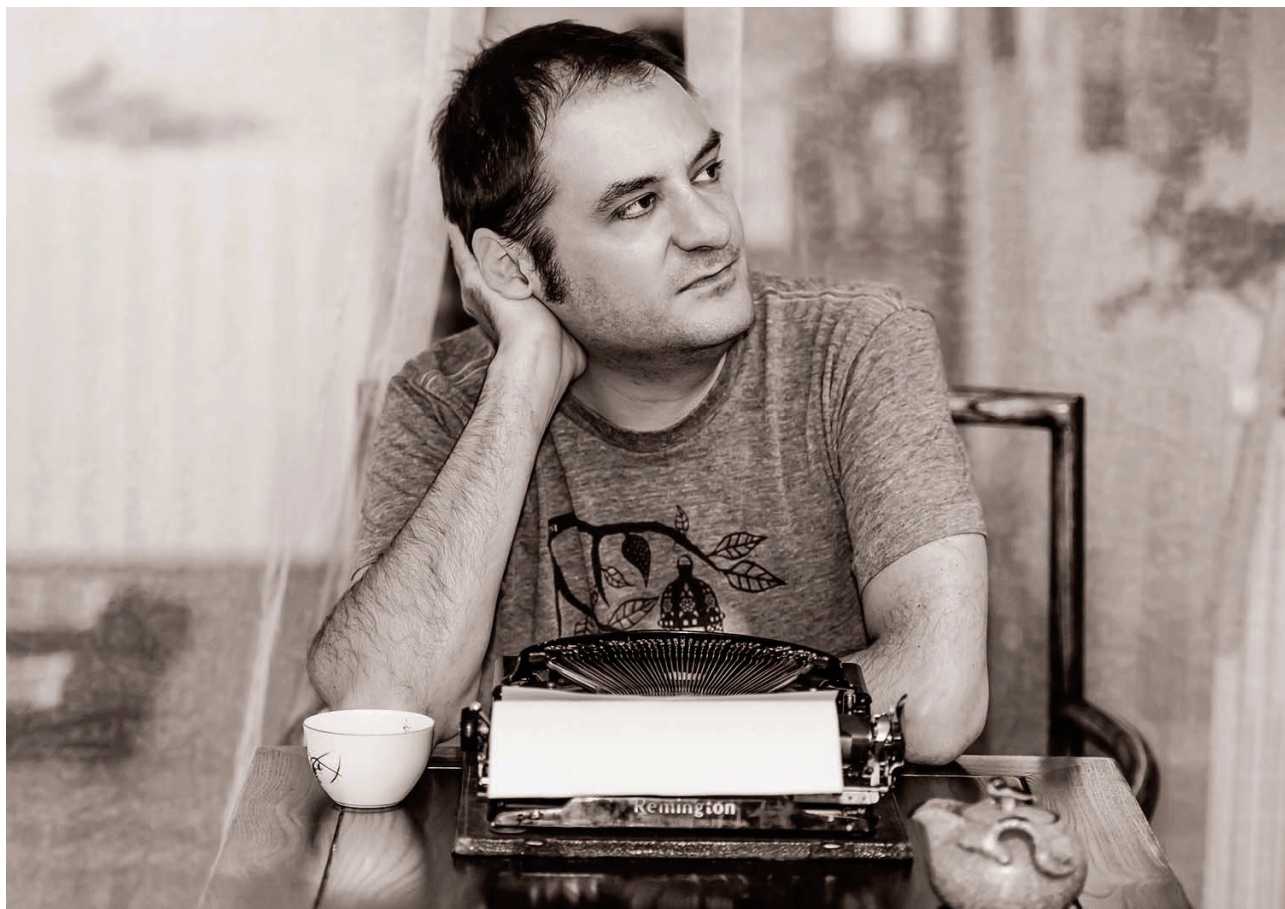
Samuel nu ar ajunge fără ajutorul pisicii să își cunoască vecinul de la etaj,

Felix, un bătrân redactor, pe care dacă nu l-ar fi întâlnit, nu ar fi călătorit în locuri în care nu fusese niciodată, nu s-ar fi intersectat cu veterinară sau cu Valdemar, bărbosul cu manuscrisul despre fața ascunsă a Lunii de la cafenea, și nici nu ar fi văzut-o întâmplător pe Gabriela, o femeie misterioasă din trecutul său. Totul ajunge treptat să se contureze în jurul unei sărutări de fluture și a unei iubiri... *cu i mic*, ce se extinde spre multiple ipostaze nebănuite, pe care profesorul ajunge să le descopere odată cu lumea sinelui.

Romanul este scris din perspectiva unui narator subiectiv, într-o notă optimistă și, deși acțiunea nu este foarte extinsă, personajele sunt construite într-un mod inedit. Sentimentele și emoțiile transmise cititorului sunt profunde și variate, și adesea îl fac pe acesta să mediteze asupra ideilor conturate, care îl pot inspira. Astfel, autorul creează o lume fascinantă, ce se proiectează într-un univers nevăzut, al trăirilor, deoarece cartea devine o poveste a cunoașterii celei mai bune versiuni a propriei existențe, a depășirii limitelor, a frumuseții uitate a vieții în stare latentă, care pen-

tru omul modern devine de o monotonie apăsătoare, și a modului în care dragostea se ascunde în cele mai neînsemnate lucruri, pentru că întâmplări aparent ne semnificative declanșează, prin Efectul Fluturului, prezent și în planul uman, călătorii personale spirituale nebănuite. De asemenea, pe parcursul romanului, se fac numeroase referințe literare la creații celebre ale lui Goethe, Kafka, Bertolt Brecht, sau Charles Bukowski.

Așadar, cartea *Iubire cu i mic*, de Francesc Miralles, este una pentru suflet și oferă o lecție de viață plină de emoție și optimism, îndemnând cititorul să deschidă ochii și să privească atent în jurul său, să-și deschidă sufletul și să aprecieze frumusețea lucrurilor mărunte, să-și deschidă inima și să realizeze că nu e niciodată prea târziu să iubească, pentru că viața poate lua o întorsătură complet neașteptată, căci orice alegere pe care o face poate să îi influențeze destinul, să permită o perspectivă de percepere a lumii din jur diferită. Astfel, acolo unde nu părea a fi decât ceva banal și cenușiu, fără esență, poate apărea de fapt strălucirea, mulțumirea, bucuria și împlinirea.

TUDOR CHIRILĂ

EXERCIȚII DE ECHILIBRU

Diana Postolache, clasa a X-a A

„Ești singur în vârtejul suferinței tale și dacă vrei să ieși trebuie să tragi aer în piept și să te scufunzi până se sfârșește.”

Se gândește la suflet ca la o mare cameră cu pereți de tablă și ecou nesfârșit; își privește inima zăcând într-un colț; gândurile sale roiesc în jurul unui bec spânzurat de tavan, ca niște licurici ai conștiinței spiritului. E vocea unei generații a libertății, a versurilor scrise pe foi de viață și citite în lumina stelelor și a lunii, sub cerul orașului ce doar noaptea prinde viață, la fel ca și basmul echilibrului exersat zilnic de mintea ta tânără, albastră. Tudor Chirilă nu face muzică, el nu a scris așa cum un prizonier oarecare ar fi făcut-o, el a spus o poveste a realității pe care fiecare adolescent trebuie să o audă, prin care aripile conștiinței de sine îl vor propulsa către adâncurile ființei, către sensul strălucirii din privirea iubirii. Aceasta nu va fi una dintre acele recenzii în care un copil pasionat de nuanțele unei cărți redă conținutul ei, încheind cu *În opinia mea, ...* Nu pot face asta, din simplul motiv că *Exerciții de echilibru* nu e doar un manuscris, o îngrămădeală de cuvinte și fraze sofisticate, în care un autor descrie, povestește ori inventează... ea este, aș putea spune, un imn al ieșirii din anonim, un adio spus din dragoste, un dans în ploaia florilor vieții, un tango născut din vals, o amintire a timpului pierdut. Lectura ei e precum experiența primului sărut... teamă, tremur, emoție, ezitare, frica de necunoscut, de efe-

meritate, apoi, într-o clipă de lumină, eros, scântee, infinit de vise și de trăiri, e o oscilație perpetuă între albul cast angelic și roșul luciferic, e o înțelegere a failibilului, o acceptare a crăpăturii în etern ce e prezentul, e o îmbătare nu cu himere, cu iluzii ori cu rai, ci cu flori de trandafir alb, cu parfum de inocență depășită, cu praful sufletelor casante ale celor ce se descompun în primordial, în elementarul cosmic... vocea sa mijlocește o alchimie lăuntrică, o înțelegere aproape hermeneutică a freemătului privirii de adolescent.

Cea mai frumoasă declarație de respect, de admirație față de generația noastră a intitulat-o *Suflete casante* și exprimă într-un mod sublim vibrațiile interioare ale acestei vârste romantice, pline de noi descoperiri, de iubiri, de lacrimi înflăcărare și probabil cele mai sincere zâmbete; pentru el, noi suntem speranța și destinul, sensibili interiorizați, pentru noi moartea e imposibil de definit, iar viața reprezintă o expansiune de simbol sacru, de eros abia acum descoperit și înțeles. Ceea ce am observat eu parcurgând vorbele lui Tudor Chirilă a fost sinceritatea, autenticitatea cu care vorbește... sau scrie, nici nu îți dai seama, frazele sale sunt chintesență de tumult lăuntric și emoție pură, nu există la el nici un fel de teamă, de ezitare de a transmite ideile...

Vorbește-le pe limba lor și te vor iubi. Doar că limba lor se învață repede și se uită cu și mai mare viteză. Toți am vorbit-o cândva. Puțini o mai cunoaștem. Ce poate fi mai real, mai „din suflet”? Se merge dincolo de clișeu acela cum că adolescenții se simt neînțeleși, niște intruși în propriile existențe, „limba” lor fiind poezia gândurilor profunde care îi determină să fie uneori tăcuți, să se interiorizeze, să evadeze din banalul imediatului. Dialectul nostru (nu are sens să continui cu „lor”, de parcă nu aș fi una de-a lor) se bazează pe semne, pe simboluri aparent insesizabile, infantile pentru unii, pe acordurile bătailor inimii, pe valurile fluxului infinit al sângelui... noi vorbim vieții pe înțelesul ei elementar, simplu, dar profund, afectat, sobru... suntem ca un tablou din trei nuanțe fundamentale... albul elanului, al zborului printre vise, negrul căderii, al tenebrei ce ne atrage într-atât și griul incertitudinii, al confuziei, al continuei căutări a unui sens. Stăm mereu în fața unei oglinzi, privind doar o reflexie difuză a ceea ce credem că suntem, calculând unghiuri și dimensiuni în minte, încercând să atingem iluzia efemeră, dependentă de lumină, dispărând odată cu întunericul... unde? ... cine știe? Și-a văzut cineva chipul într-o oglindă noaptea?

Pe lângă dimensiunea metafizică, mistică a firii umane aflate încă în devenire, autorul, artistul atinge și subiecte mai tangibile, strict referitoare la misiunea noastră aici, la felul în care ne raportăm la societate și o lăsăm să ne influențeze... **Scrisoare către liceeni** e precum o chemare la război, la lupta cu un sistem ce a uitat să promoveze profunzimea, inteligența, bunătatea, armonia, dorindu-se mereu a se crea haos dintr-o aparentă fragilă ordine. Singura cale de salvare din neantul superficialității cronice în stagiul terminal rămâne lectura de calitate și în cât mai mare abundență... lectura și unitatea de scopuri, de idealuri, de gândiri. Valorile adevărate nu se pierd, ele sunt uitate, batjocorite, luate în derâdere de către indivizi obsedați de capital, de lux inutil și de opulență goală, lipsită de substanță, chiar și de gust. Binele adevărat îl vom găsi în clasici, în Stendhal, în Balzac, Tolstoi sau Goethe, la fel ca și răul esențial, vom învăța să le discernem, să înțelegem puterea celor mulți, iar o restaurație intelectuală vom putea realiza împreună. Tot acest capitol... scrisoare... discurs e parcă desprins

din declarațiile Revoluției Franceze, ori din *Mizerabilii* lui Hugo. Ne aflăm la o răscruce acum, iar decizia ne aparține: să citim, să învățăm din înțelepciunea celor ce au avut curajul să vorbească, să schimbe un sistem ce părea la vremea respectivă de neclintit, ori să rămânem pasivi, simpli martori privitori, spectatori ai apocalipsei adevărului, dreptății, și, cel mai important, a spiritului. Ironia e că tot adolescenți suntem, dar aici nu ni se lasă loc pentru ezitare sau pentru oscilații lăuntrice... poate pentru că fiecare clipă de îndoială e echivalentă cu o lună de regres în plan cognitiv al țării acesteia care a luptat prea mult și a îndurat prea multe pentru ca nouă, care avem timpul de partea noastră, să nu ne pese, să ne rezervăm bilete de avion către occident, să lucrăm pentru oamenii care au avut puterea să facă exact lucrul de care majoritatea fug... **Nu înțelegeți că voi SUNTEȚI SCHIMBAREA?**

M-a învățat să iubesc, mai profund și mai concret decât orice altă formă de artă cu care am mai luat contact... mi-a arătat, pe un fundal personal în descompunere până la esențe, că dragostea e vis, e ideal materializat într-o beție de viitor și prezent. Trecutul nici nu mai contează, amintirile se dizolvă încet în acidul erosului tău înflăcărat, atât de puternic, atât de rapid, atât de neașteptat. El descrie iubirea din multe perspective, de la o viziune pur contingentă, htoniană, la cele mai uraniene vise de amor, dar cea care a vibrat la unison cu mine a fost alchimia unei legături atât fanice, tangibile, cât și metafizice, cosmice, primordiale. Mi-aș fi dorit să includă poemul acesta într-un cântec, căci îmi imaginez acorduri de chitară acustică, văd cum, noaptea, printre valuri, cineva ar cânta-o universului. Îi dă acestei experiențe note sublime, cosmogonice; îndrăgostiții intră într-o transă a oniricului, a reconstituirii unui androgin elementar, a unei reîntoarceri în uniune a două suflete unite de un destin al transcendenței somnului, toate astea printr-o hierofanie ce este iubirea. Dar cum nici o epifanie nu se petrece decât în spații cu anumite încărcături spirituale, Tudor Chirilă alege marea, valurile ei perpetue, răcoarea sa vitală, fascinația perenă pe care o exercită asupra privitorului îmbătat de aromele ei eterne și sărate. E o contemplare a timpului și aproape că putem vedea clipele vibrând a prezent între noi la malul infinitului ocean, unde durata se dilată, iar visele

încap în spațiul acela infim dintre cer și pământ, dintre materie și spirit, dintre mine și tine, stând ținându-ne respirația, de teamă să nu speriem acordurile albastrului.

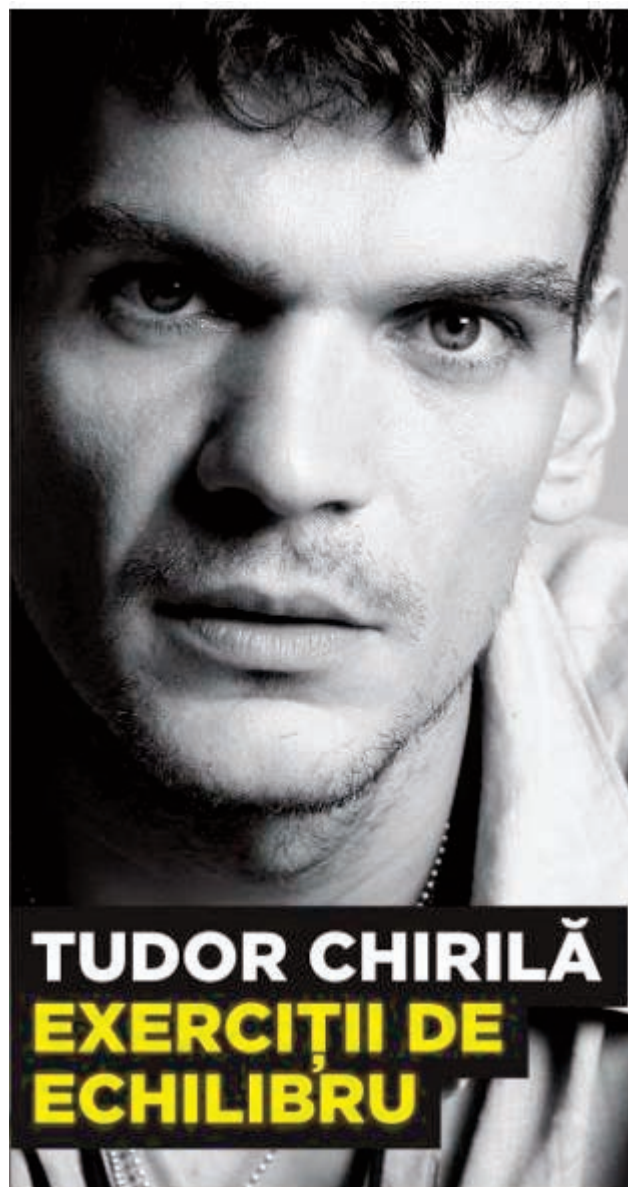
Ne propune un **Exercițiu de scris sincer**, iar titlul nu e deloc un pleonasm, o repetiție patetică, căci tocmai arta poate uneori să fie cea mai mare minciună, cea mai dureroasă iluzie, tot încercând să fim emfatici, mistici, ermetici, încât uităm adevăratul sens al versului, al nuanței, al notei. Literatura e expresie a celui mai adânc sine, a expansiunii nesfârșite de esență individuală, iar el inventează un sens ludic impresionant tocmai prin simplitatea lui, care îi oferă o profunzime deosebită. Jocul e ușor, poate fi „jucat” în 3 minute, 3 zile, sau 3 ani... depinde de psihicul fiecăruia, și de sentimentele sale... mai ales de emoții, de iubiri, de regrete, și de cine știe câte altele. Nu e nevoie decât de o foaie albă și de *ceva durere*. Pe foaie se scrie primul cuvânt care străbate mintea, apoi se ia **cel mai dureros moment cu puțință**. Și cam atâta ar fi tot... teoretic, dar greul e că în acest moment trebuie să scrii, să fii tu însuși, să nu te convingi decât pe tine de durerea aceea, să o faci să strige, să plângă, să ardă, să zboare cât mai înalt, până ce plămânii ți se golesc de ea și de apăsarea amintirilor ei, și în sfârșit, respiri mai ușor. Am încercat și eu exercițiul lui, am luat întunericul gândurilor și am sperat să-i dau o formă eternă, sinceră... și poate, doar poate, am găsit un sens în plânsul duratei privirii:

Elegie infinitului

**S-a făcut un întuneric alb
când lacrima mea a luat foc
pe obrazul tău de gheață.
Am citit o tenebră senină
în privirea ta de cioburi,
în ultima îmbrățișare,
în acel ieri nedefinit...**

**Doarme acum atât de-adânc
trandafirul nostru îmbobocit, înverzit,
animat de-un spirit al eternului;
visează la corola roșie pe care tu,
timp pierdut în haos,
ai uscat-o-ntr-o formă
casantă, dogmatic embrionară.**

Mi-ar plăcea să mă pricep la încheieri, la finaluri pline de tâlc, de înțelepciune, sau măcar de haz, dar adevărul e că niciodată nu mi-au plăcut sfârșiturile, fie ele fericite ori tragice... Până la urmă, experiențele în sine nu se termină, nu de când Freud ne-a arătat că suntem construiți din straturi de subconștient, eu și supraeu, oricând ele putându-se încrucișa, intersecta. Mereu eul va căuta să fugă de tenebrosul, rigidul și imposibilul supraeu în alinarea caldă și dulce a conștiinței, a memoriei, iar când o va face, acordurile oscilante ale Exercițiilor de echilibru ale lui Tudor Chirilă vor fi evadarea perfectă, sublima ieșire temporară de pe scena descompunerii implacabile și intrarea în... cine știe ce joc al oniricului.

ERIC-EMMANUEL SCHMITT

FEMEIA ÎN FAȚA OGLINZII

Otilia Cășuneanu, clasa a IX-a A

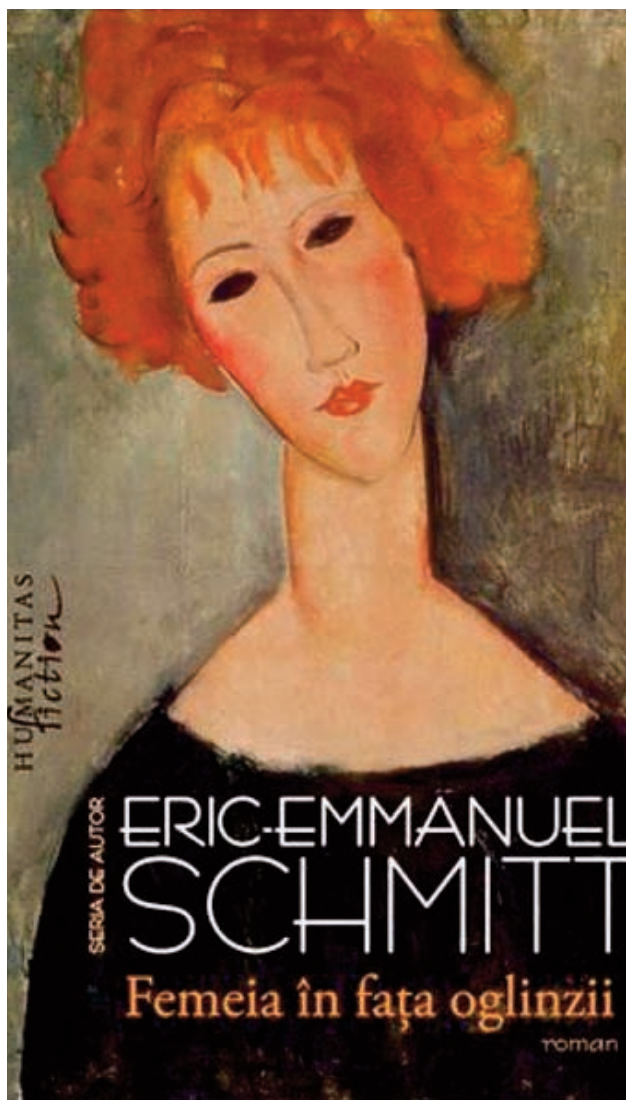
“...trăia o senzație ciudată: chiar dacă nu zăărea nimic neplăcut în oglindă, nici nu găsea ceva familiar, contempla o străină. Chipul său inversat (...) putea la fel de bine să fie al ei sau al alteia...”

Între condiția umană și acceptarea rolului de soție se răsfire o întindere de trăiri și dorințe arzătoare, pe care Eric-Emmanuel Schmitt le prezintă cu măiestrie în paginile romanului *Femeia în fața oglinzii* publicat la Editura Humanitas fiction în 2015.

Cartea surprinde povestea a trei femei care trăiesc în epoci diferite, niciuna nu a reușit să se intergreze în societatea vremurilor respective.

Deși la început ele par a avea personalități contrastante (Anne trăind o viață plină de spiritualitate în timpul Renașterii la Bruges, Hanna fiind femeia familistă și supusă din Viena imperială, Anny- actrița plină de vicii din Hollywoodul contemporan), ele sunt unite de același spirit rebel și revoluționar, refuzând să se supună normelor impuse de cei din jurul lor.

Anne, încântătoarea flamandă, trăiește într-o lume plină de ură, incapabilă să-i înțeleagă sufletul pur. Ea refuză să se mărite, dorindu-și o viață liniștită, în comuniune cu natura, dorind să trăiască alături de beghine, pentru a-și dezvălui harul și legătura sa cu divinitatea, meditănd sub un tei. Cu toate acestea, ea disprețuiește dogma religioasă, considerând că Dumnezeu nu apreciază bunurile materiale și suferința, ci puritatea sufletului. Din cauza iubirii sale necondiționate față de semenii, ea cade victimă Inchiziției și a îngâmării ipocrite a preoților. Condamnată pentru niște fapte pe care nu le-a săvârșit, ea îmbrățișează moartea, întâmpinând-o cu aceeași

bucurie și inocență cu care a trăit întreaga viață.

Hanna, femeie excesivă în toate, trăiește din copilărie într-o situație de impostură, își construiește o identitate falsă pentru a compensa pierderea părinților. În expozițiunea romanului își prezintă începutul căsniciei sale cu Franz, precum și temerile sale față de aceasta și față de relația cu familia soțului său, încercând să se adapteze regulilor impuse de ceilalți. Prin scrisorile pe care i le trimite prietenei sale, Gretchen, ea se destăinuie, dorind să evadeze din mariajul său, din societatea în care se află, din propria sa ființă, aceasta fiind singura metodă de a atinge fericirea. În urma tratamentului său cu doctorul Calgari, ea îl părăsește pe Franz și pleacă din Viena, urmându-și pasiunea pentru psihanaliză, devenind unul dintre primii discipoli a lui Freud. Într-o călătorie la Bruges, ea

descoperă teiul din beghinaj și poemele scrise de Anne de-a lungul vieții sale și hotărăște să scrie o carte despre aceasta. Fascinată de creația predecesoarei sale, ea își asumă mesajul, interpretându-l în manieră proprie. Hanna își găsește sfârșitul în timpul Primului Război Mondial, acceptându-și moartea, asemenea lui Anne.

Anny, actriță încă din copilărie, tinde să trăiască într-o lume ficțională, în detrimentul celei reale, apelând astfel la alcool și droguri. Astfel, ea duce o viață tumultuasă, părănd să aibă ca scop propria distrugere. Deși are parte de un succes uriaș, Anny se cufundă tot mai mult în propria tristețe. Ea întâlnește fericirea doar în momentele în care interpretează un rol, în care se distanțează de propria persoană. Alături de Ethan, un infirmier pe care îl întâlnește în urma unei "cascadorii", ea trăiește o frumoasă poveste de iubire și reușește să renunțe la viciile sale, recăpătându-și controlul asupra propriei vieți. Începând o nouă etapă, ea hotărăște să nu se mai supună alegerilor impresarei sale, Johanna. Părăsește Hollywoodul și se refugiază în Europa, unde își urmează pasiunea, interpretând-o pe Anne din Bruges, într-un nou film al cărui scenariu este realizat după o carte scrisă de Hanna von Waldberg. Într-o pauză de la filmări, ea se plimbă prin beghinaj, descoperind teiul lui Anne. În încheiere, ea își asumă și își acceptă simbolic moartea, interpretând executarea fecioarei.

Astfel, deși nu sunt contemporane, cele trei femei reușesc să se întâlnească, să devină avatari ai unei singure persoane, fiecare simțind energia celorlalte prin intermediul teiului.

După cum bine observă și publicația *Le Figaro Littéraire*: „Această carte complexă este în aceeași măsură o poveste filozofică și psihologică, un roman istoric și o parabolă modernă”.

foto: Iuliana Chiriac

ELIF SHAFAK

CELE TREI FIICE ALE EVEI

Mălina Constantinescu, clasa a IX-a A

Elif Shafak este una dintre cele mai premiate romaniere și cele mai citite scriitoare din Turcia, o comentatoare politică ce a ținut numeroase discursuri publice inspiraționale.

Cartea *Cele trei fiice ale Evei* a apărut în 2017 și prezintă în rolul personajului principal pe turcoaca Nazperi (Peri) Nalbantoğlu. În centrul aglomeratului Istanbul, în drum spre casa unor prieteni, unde era invitată la cina, lui Peri îi este furată geanta de pe banchetă din spate a mașinii. Când reușește să o recupereze, găsește o poză polaroid din anii ei de studenție la Oxford, făcută cu aproape 15 ani în urmă, alături de două colege, Shirin și Mona, și de profesorul Azur. După această întâmplare, autoare ne prezintă alternativ atât momente din copilăria și perioada în care Peri a studiat la Oxford, cât și prezentul, ce se întâmplă la cina la care era invitată.

Încă din copilărie, personajul principal era nehotărât în privința propriei sale credințe. Mama sa era foarte religioasă și îi dezaproba pe cei care nu respectau regulile impuse de islam. În contrast cu aceasta, tatăl lui Peri era ateu, punând cel mai mare preț pe educație, nu pe credință. Astfel, turcoaca a ajuns să studieze la Oxford, speriată inițial de faptul că ajunsese într-o lume în care valorile cu care era învățată nu erau prețuite. Se împrietenește cu Shirin, o englezo-iraniancă machiată mereu strident, care nu practică nicio religie și cu Mona, o americano-egipteană foarte credincioasă. Astfel, ele reprezintă cele trei fiice ale Evei: Păcătoasa, Necredincioasa și Nehotărâta.

Află de cursul profesorului Azur, intitulat "Dumnezeu", cu un număr limitat de locuri ocupate de studenți aleși personal de către profesor. Prin acesta, incursiunea în ideea de Dumnezeu devine tema principală a cărții, fiind abordată din perspectiva a diverse religii. Astfel, la primul curs, fiecare se prezintă prin prisma credinței sale, căci sunt toți conștienți că acela a fost motivul pentru care au fost aleși. Vedem astfel: o catolică practică, o mormonă, un ateu convins, activist, o musulmană practică, plus încă vreo cinci alți studenți, care își definesc precis religia și modul în care se raportează la ea. Doar Peri se prezintă ca fiind din Istanbul.

De asemenea, Peri a studiat la Oxford după 9/11, iar prin ochii Monei vedem cum acest eveniment i-a afectat pe musulmanii practicanți care au fost identificați de ceilalți drept teroriști, vinovați colateral de tot ce se întâmplă.

Așadar, cartea *Cele trei fiice ale Evei*, de Elif Shafak, conturează portretul femeii musulmane, considerată inferioară și cu mai puține drepturi, reprezentând totodată și o adevărată dezbatere în vederea existenței unui Dumnezeu, în strânsă legătură cu ce reprezintă de fapt religia.

În seara aceea, Peri a scris în jurnalul dedicat lui Dumnezeu: Unii oameni vor să schimbe lumea; alții, pe partenerii sau prietenii lor. Mie însă mi-ar plăcea să-l schimb pe Dumnezeu. Asta ar fi ceva. N-ar avea toți oamenii din lume de câștigat?

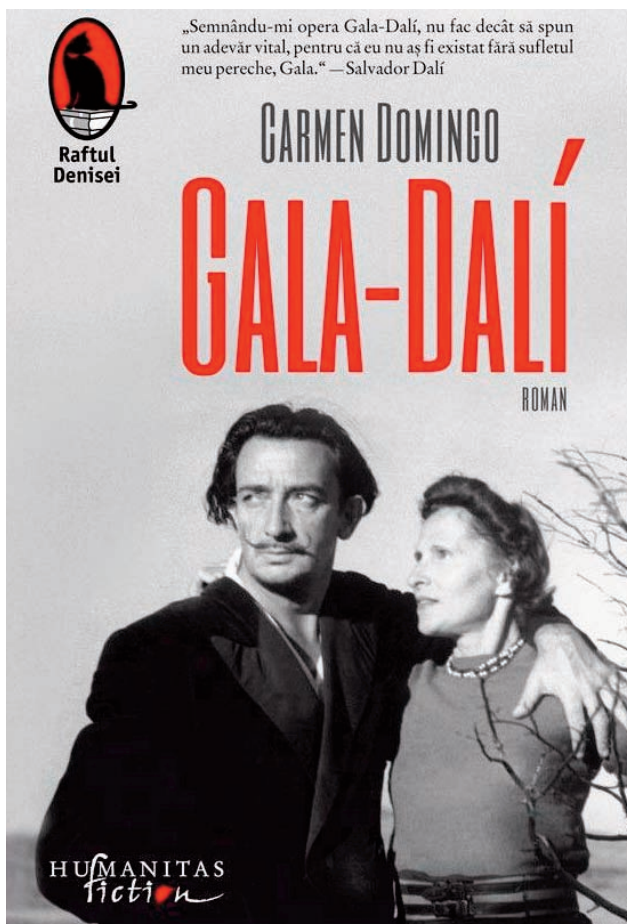
CARMEN DOMINGO

GALA-DALÍ

Teodor Placinski, clasa a IX-a A

„Semnându-mi opera Gala-Dalí, nu fac decât să spun un adevăr vital, pentru că eu nu aş fi existat fără sufletul meu pereche, Gala.”

Salvador Dalí

Un roman de excepție, o mare provocare pentru Carmen Domingo de a prezenta caracterul Galei, pe numele ei adevărat Elena Dimitrievna Diakonova. O fire impulsivă, care este obișnuită să obțină tot ceea ce își dorește, care trăiește după propriile reguli și care reușește să devină una dintre cele mai cunoscute și ambițioase femei ale secolului XX.

Libertate. Deviza Galei, crezul ei, principalul țel al vieții sale. În aparență, a reușit să îl atingă și, într-un fel, am putea spune că a obținut de la viață mai mult decât putea spera pe vremea când se plimba pe străzile Moscovei, o tânără ambițioasă, născută într-un loc ostil. De la tânăra cu plămâni șubrezi până la femeia puternică din umbra unui geniu pare o distanță enormă, străbătută încetșor și cu multă ambiție. Interesant mi se pare fondul său sufletesc care, în pofida durității și intransigenței sale, ascunde multă sensibilitate.

Romanul începe cu relatarea unei amintiri a Galei, la castelul din Pubol, în anul 1980. Deși la 85 de ani, aceasta nu își arată vârsta și își păstrează obiceiurile care au adus-o așa departe în viață și încercă să stea departe de ceea ce îi arată bătrânețea: înlocuiește oglinzile din casă cu poze

din tinerețe, nu acceptă să își vadă fiica și consultă tarotul, cel care i-a dictat toate acțiunile.

Cine s-ar fi gândit că tumultoasa viață a Galei va începe din cauza unei boli pulmonare? Ea este trimisă în Elveția pentru a se vindeca, unde trăiește primul fior al dragostei cu Paul Eluard, care este și cheia ei de intrare în Europa. Odată ce Elena ajunge acasă, hotărăște să se mute în Franța și să locuiască împreună cu Paul. Îndrumată de tarot, Gala se angajează în călătoria ei prin lume.

Gala nu este constrânsă de regulile vremii și este o femeie puternică, ce reușește să orcheștreze viața tuturor celor din jurul ei, păstrându-și însă unicitatea și integritatea, nelăsându-se controlată de bărbați. Ea este cea care a sprijinit și a schimbat mentalitățile a trei mari suprarealiști: Paul, Max Ernst și Salvador Dalí. Gala este mai mult decât o muză, este o adevărată artistă, cea care lucrează în umbră, dar care are cele mai bune și frumoase rezultate, Salvador fiind cea mai mare capodoperă a sa.

Mi-au plăcut foarte mult numele capitolelor, fiecare reprezentând câte o carte a tarotului, singurul adevărat partener al puternicei Gala, care nu lua nici o decizie în viață fără a-l consulta. Apreciez modul în care Carmen Domingo relatează evenimentele, foarte direct, fără a ascunde modul de viață nonconformist al Galei, care nu se încadra în tiparele societății, astfel fiind considerată o amenințare pentru monotonia în care lumea se afla în acele momente, chiar și pentru suprarealiști, ce încă nu apreciau femeia, bazându-se pe o superioritate aparentă. Gala nu putea avea stăpân și știa că ea este cea care conduce.

Vreau să fiu singură. Vreau să fiu din nou eu însămi. Vreau să iau din nou acel tren din Moscova și să ajung din nou în Occident... Timpul fuge, rămân fără el, mă diluez și nici măcar eu nu mi-am dat seama... ce să fac, cum să mă agăț de ceva pentru a rămâne aici pentru totdeauna... ce să fac când moartea îmi va vorbi, iar eu nu voi putea nici măcar să-mi întorc fața de la ea. Bătrân răsfățat și smintit, du-te tu cu ea! Lasă-mă pe mine să mă bucur de viață... Nu vreau decât să fiu în lume, nu mai visez la nimeni și la nimic. Să fiu... să fiu... nu mă gândesc decât să fiu aici.

Acesta este momentul în care Gala începe să înțeleagă că orice ar face nu poate să învingă timpul și știe că moartea se apropie. Un moment tulburător atât pentru ea, cât și pentru cititor... Își câștigase libertatea, își îndeplinisese țelul, dar firea Galei nu era niciodată mulțumită. Mereu își dorea mai mult, având mai ales această frică de a fi uitată. Punctul culminant al operei este finalul, în care puternica și ambițioasa Gala moare. Moment cutremurător în viața lui Salvador... el nu poate accepta faptul că iubita sa nu este nemuritoare, așa cum îi promisese, și își părăsește muza fără să privească înapoi, tot ceea ce însemna Gala-Dalí (cum își semna tablourile Salvador) sfârșindu-se.

Astfel, romanul Gala-Dalí, de Carmen Domingo este o experiență de neratat, întrucât prezintă o captivantă poveste a succesului femeii care era Gala, de la o simplă rusoaică, la o personalitate cunoscută în lumea secolului XX, o poveste de dragoste a celei mai longevive și puternice relații și accentul acesteia asupra marelui pictor care a fost suprarealistul Salvador Dalí.

Salvador Dalí, *Lebede reflecând elefanți*

VERONICA D. NICULESCU

O VARĂ CU ISIDOR

Theea Titieanu, clasa a V-a D

„Am înțeles că Isidor știa mult mai multe despre tot ce e-n jur decât despre el. Din cușca lui, observase lumea vreme de patruzeci de ani, (...) dar despre el însuși nu știa la fel de multe.”

Oricine știe că cel mai important este mesajul unei cărți, nu neapărat verosimilitatea de care dă dovadă sau nu.

Una dintre aceste cărți este intitulată *O vară cu Isidor* și este scrisă de Veronica D. Niculescu. Aceasta este atât scriitoare, cât și jurnalistă și traducătoare. De asemenea, ea este o autoare contemporană, publicând, pe lângă lucrarea de care voi vorbi și *Adeb* (Editura Limes, 2004), *Basmul Prințesei Repede-Repede* (Editura Polirom, 2009), *Simfonia animalieră* (Editura Casa de Pariuri Literare, 2014), *Spre văi de jad și sălbăție* (Editura Polirom, 2016).

Prin opera *O vară cu Isidor*, Veronica Niculescu ne spune o poveste despre prietenie, libertate și visur. În ea ni se prezintă o fată de 13 ani,

pe nume Serena, care aflând de moartea cimpanzeului, veteranul de la Zoo Băneasa, dorește să îl salveze pe condorul Isidor, care i-a luat locul acestuia. În momentul în care se ivește cea mai promițătoare ocazie, ea îi deschide ușa spre libertate, aflând, din păcate, că pasărea nu mai poate zbura. Astfel, îl găzduiește pe Isidor în camera ei, crezând că el va putea să se desprindă foarte curând de la sol.

Văzându-i eșecurile, Serena decide să fugă cu pasărea în Sinaia, sperând că odată cu amintirile din locul nașterii, îi va reveni și zborul de mult pierdut. Timpul petrecut acolo întărește legătura dintre cei doi, astfel încât atunci când Isidor era cu Serena, simțea că poate zbura spre ținutul fantastic al iubirii și prieteniei.

Într-o zi, însă, acest lucru s-a adevărit, pasărea luându-și cu adevărat zborul. Cei doi s-au bucurat de toate momentele petrecute în casa părăsită în care stăteau, până când părinții fetei au găsit-o, iar despărțirea dintre ei a trebuit să se întâmple.

Cu toate că a trecut mult timp, de fiecare dată când mergea la Sinaia, Serena știa că Isidor, condorul ei iubit se afla undeva în libertate și simțea că nu a uitat-o, păstrând-o în inima lui pentru totdeauna.

Unul dintre cele mai importante paragrafe se află în capitolul XVI, fiind întruchipat de momentul în care fata îi zice păsării părerea sa despre aceasta. În ciuda faptului că toți vizitatorii care veneau la Zoo Băneasa îi spuneau lui Isidor că este urât sau respingător, Serena vedea în el o „persoană” cu rațiune, sentimente, trecând peste defectele pe care le are, și interesându-se doar magia pe care o emana când se simțea în largul lui, respectiv inteligența de care dădea dovadă.

Un alt exemplu ar fi momentul în care Serena își revizuieste pozele făcute la vizita grădinii zoologice. Imaginea în care apare condorul este neclară, aparatul focalizând doar gardul, de parcă nu putea trece de el, așa cum nici pasărea nu putea trece peste obstacol, totul spunând povestea adevărată a locului aceluia: captivitatea.

De asemenea, în capitolul VII, când Serena vede pușcăriașii și află despre viețași, respectiv despre faptul că sunt unii care nu au făcut nimic grav, ea își amintește de Isidor, constatând că și el se

afla în aceeași situație ca aceștia, fiind nevinovat, iar în continuarea capitolului, ea vede în poze, că pe o tăbliță, lângă cușca lui scria „AJUTOR”. Astfel, toate duc la un singur gând în mintea fetei: eliberarea condorului.

În concluzie, cartea ajută cititorul și mai ales copiii să înțeleagă că o prietenie „de calitate” poate avea loc între oricine, mai ales dacă cei doi văd unul în altul o persoană cu un suflet deschis, care îl apreciază pe celălalt pentru felul lui de a fi, și care trece cu ușurință peste toate defectele fizice, păstrându-i-se minore.

Pe mine, cartea „m-a zguduit emoțional” prin faptul că prietenia dintre o pasăre și o fată poate fi atât de puternică și profundă, chiar dacă ei erau atât de diferiți. Recomand lectura acestei opere literare, deoarece va avea un impact emoțional asupra cititorului, pe care cu siguranță îl va face să privească lumea cu alți ochi.

MIHAIL SEBASTIAN

ACCIDENTUL

Sabina Cojocaru, clasa a X-a A

A început ca un vis: unul cu multe imagini colorate. Un vis accidental, cel al tramvaiului – pentru că starea de confuzie a Norei a reprezentat un simplu catalizator. Iubirea dintre Nora și Paul a început ca o greșeală, ceva incert, dar foarte intens.

În noaptea în care s-au întâlnit, Paul împlinea 30 de ani, dar uitase de propria lui zi de naștere; el suferea din cauza unei foste iubiri, Ann, o pictoriță excentrică, mai tânără decât el, care îi provoca deziluzii dureroase. La scurt timp de la accidentul Norei din care a fost salvată de către Paul, aceasta i-a propus să plece într-o vacanță la munte, la schi. Bărbatul este, la început, destul de sceptic cu privire la această escapadă, dar într-un final, își asumă riscul de a merge alături de Nora în apropiere de Brașov.

Călătoria lor nu poate fi descrisă în cuvinte și nici nu ar trebui să fie. Paul se detașează *complet* de lumea cotidiană. Dacă Paul are *ambele* picioare pe schiuri, atunci Nora are doar *unul*. Ea își păstrează un echilibru în viața ei de-a lungul acțiunii, în timp ce bărbatul este vizibil afectat de orice întâmplare, fie ea bună sau rea, stările lui sufletești alternând ca într-un roller-coaster. Călătoria celor doi subliniază nevoia de a fugi pe care fiecare dintre noi o simte uneori – tot uneori avem nevoie de un impuls din exterior pentru a îndeplini visul, *accidental*.

Nora, tu crezi că schiul poate să salveze un om? Poate să schimbe o viață?

Da, dacă aș fi Nora, aș afirma acest lucru. Viața lui Paul s-a schimbat vizibil în momentul în care a început să schieze (chiar fără a ști să facă asta), deoarece s-a eliberat de amintiri și de sentimente. Și viața Norei s-a schimbat, într-adevăr, nu radical. Faptul că ea l-a învățat pe Paul să

schieze reprezintă o nouă încercare și pentru ea – Nora este profesoară de franceză, însă acum avea oportunitatea de a preda altceva: arta schiurilor. Paul e dornic să învețe, deși uneori e leneș și își dorește doar să zboare pe pârtie, fără reguli. Femeia îl temperează mai ales prin faptul că știe cum și când să pună întrebări despre trecutul lui, ea încercând să pună accent pe prezentul lor, din munți, pe acele momente de fericire pură.

Când cineva mă va întreba de romanul *Accidental* și mă va ruga să descriu imaginea care m-a impresionat cel mai mult, voi ști ce să-i răspund. Acolo, în munți, imediat după Revelion, în prima zi a anului respectiv, a răsărit soarele. Lumina era dublată: o parte de la soare, o parte de la zăpada abundentă și albă. În acea lumină s-au regăsit Paul și Nora, iar eu odată cu ei. Un nou început, *o primăvară scurtă în care nu ar trebui să credem și totuși o facem*. Iarna a revenit totuși după câteva zile. Viața își continuă cursul firesc, dar nu înseamnă că nu ne putem bucura de revelații, de lumină, de soarele care încălzește în vârful muntelui.

Nora și Paul sunt protagoniștii iubirii care își are originile într-o mare prietenie în care nu este nevoie de explicații pentru a înțelege, în care nu e nevoie de cuvinte pentru a ști, ci pur și simplu există o legătură strânsă între cei doi care înseamnă mai mult decât orice.

Să citești despre o călătorie la munte îți poate deschide ochii. Să îți dorești să pleci și tu și să faci asta îți poate deschide inima. Un drum la munte poate salva viața unor oameni. Cei doi se salvează reciproc, ținându-se de mână. Urcând muntele pe rând, pas cu pas, frigul înghețându-le obraji. Dar niciodată inima.

Cătălina Dosoftei, clasa a IX-a A

Colivia (în franceză, *Un fil à la patte*) a avut premiera în 1894 chiar în regia autorului **Georges Feydeau**, la Palais-Royal, avându-i în distribuție pe cei mai buni actori ai trupei pariziene. Încă de la primele reprezentații, piesa a înregistrat un succes enorm, iar autorului i se conferea, a doua zi, titlul de Cavaler al Ordinului Legiunii de Onoare.

Teatrul National din Iași a prezentat în anul 2015 publicului ieșean în premiera pe țară comedia *Colivia* de Georges Feydeau, traducerea: Gabriel Avram, regia îi aparține lui Cristian Hadji-Culea, distribuția: Haruna Condurache, Petronela Grigorescu, Pușa Darie, Ada Lupu, Irina Răduțu Codreanu, Catinca Tudose, Brândușa Aciobăniței, Delu Lucaci, Ionuț Cornilă, Călin Chirilă, Daniel Busuioc, Constantin Pușcașu, Horia Veriveș, Gelu Zaharia, Emil Coșeru, Andrei Sava, Constantin Avădanei, Sorin Cimbru, Radu Homiceanu, decor: Ștefan Caragiu, costume: Rodica Arghir. Spectacolul a avut mare succes și de aceea a fost pus în scenă de multe ori de-a lungul timpului.

Colivia, de Georges Feydeau, ne demonstrează cum fiecare dintre noi percepem iubirea într-un mod diferit. Astfel, încercând să rupă o relație pe care o are de mai mult timp cu o cântăreață pentru a se căsători cu fiica unei femei înstărite, Fernand, un burghez francez descurcăreț, se lovește

de toți pereții. Atât din cauză că încearcă să mențină secretul față de toată lumea, dar și deoarece mereu apare cineva care încearcă să-l „saboteze”.

Nimic nu poate anima mai bine un apartament plictisitor al burgheziei franceze decât un amic care se întoarce acasă. Iar după ce a hoinărit prin lume, Fernand (Ionuț Cornilă) o vizitează în sfârșit pe iubita sa, Lucette, o cântăreață faimoasă, alături de care are o relație de mai multă vreme. Există totuși o problemă. Făcând ghiduş doi pași înspre public, bărbatul mărturisește că vrea să se căsătorească de fapt cu Viviane, fiica înstăritei contese Duverger, și nu e prea sigur cum să rupă povestea actuală fără să o rănească pe Lucette, care-l iubește neconținut.

De la replici haioase și scurte și bârfe inocente, în apartamentul luxos își fac apariția mai multe personaje care aduc odată cu ele și necazurile pentru tânărul franțuz. Primul bucluc este cotidianul *Le Figaro* care, într-unul dintre articole, dă de gol nunta lui Fernand. Ca să se salveze, acesta din urmă fuge prin toate părțile atacând fiecare bucățică de ziar pe care o vede, spunând naiv că ziua-i prea frumoasă pentru a fi stricată de știri furtunoase.

Printre personajele care trec pragul casei cântăreței se numără Fontanet, un domn sobru

care are o reputație nu tocmai bună. Pe scenă mai apare un tânăr, căruia îi vedem doar capul după prag, când se ridică încet și se lasă în jos. Plin de ambiție, acesta din urmă încearcă să-și promoveze cântecul, pe care doar o ureche fină și culturalizată îl poate plăcea. Văzând că nimeni nu-i apreciază geniul muzical, Bouzin (Horia Veriveș) se resemnează și pleacă, dar nu înainte de a-și lăsa o carte de vizită în interiorul unui buchet de flori uriaș și presupus anonim. E de apreciat aici jocul actorului Horia, care reușește nu doar să se adapteze la ritmul alert al piesei pline de replici tăioase, ci și la stările personajului, limbajul său nonverbal, țicnit, anunțând-ne de fiecare dată că ceva urmează să se întâmple.

Odată ce Lucette descoperă buchetul împreună cu cartea de vizită, Fernand gândește cu voce tare și cu fața spre public că acesta era ocazia perfectă de a se despărți de cântăreață și se pune pe făcut planuri. Din păcate însă, acestea se năruie treptat când adevăratul expeditor al florilor își face apariția. Împopoțonat cu un sacou verde pe care stau prinse numeroase medalii și cu o bască roșie pe cap, Generalul Irrigua dă buzna pentru a-și exprima iubirea pentru Lucette. Jucat de Călin Chirilă, generalul e un fost ministru de război din America de Sud, care se încurcă permanent în cuvintele franțuzești și apelează la Antonio de fiecare dată când nu nimerește o expresie. *Antonio! Cum se spune la «a subjugat»? (...) Domnișoară*

Lucette, m-ați subjugat cu farmecul dumneavoastră. Însă trucurile nu funcționează, căci cântăreața spune că doar moartea ar putea s-o despartă de alesul ei. Irrigua nu renunță și trece la următorul plan – *Muerte lui Bodegă*, Bodegă fiind Fernand, al cărui nume franțuzesc îl pune în dificultate pe general. Astfel, pentru personajul principal, totul devine o fugă întrucât vizitându-și mireasa află cu teroare că Lucette va urma să cânte în seara respectivă și că pe lista de invitați la petrecere se află și Irrigua. Iar ca scena să fie completă și haosul mai mare, își fac apariția atât geniul muzical neînțeles (Bouzin), cât și Fontanet. Și chiar dacă a încercat să și-i facă aliați, toți aceștia mai degrabă îi pun bețe în roate ajungând într-un final ca toate lucrurile ascunse să iasă la iveală.

M-a impresionat ritmul derulării evenimentelor care este unul foarte alert, care le învăluie și pe personaje făcându-le să traverseze trăiri contradictorii și interzicându-le orice moment de reflexie. De asemenea, intriga este construită cu minuție și reușește să declanșeze o serie de evenimente cu haz, remarcându-se un comic divers: de limbaj, de situație și chiar caracter.

Așadar, cred că piesa Colivia este o comedie savuroasă cu o țesătură de cauze și efecte care învăluie personajele de excepție, o înlănțuire de elemente ale unui microcosmos burghez fascinant în care totul se supune unei logici demente a unui destin implacabil.

sursa: www.teatrulnationaliasi.ro

IMAGINE ALL THE PEOPLE...

Diana Postolache, clasa a X-a A

Imaginați-vă că respirați un aer curat după ani de poluare cu emoții, cu frică și cu venin. Deschideți ochii, clipiți, căci uitaserăți lumina, priviți în jur și, măcar în acest vis al muzicii, vedeți ce înseamnă lumea... lumea poezilor, a celor care v-au învățat să citiți o slovă albă pe un pergament înnegrit de vreme... cosmosul violaceu al străinilor ce se iubesc în nopțe se deschide acum, într-o explozie mută de spirit nou și vechi, într-o armonie de acorduri... începe cu niște versuri pe care parcă le-ați mai auzit cândva, în vreun vis al beției filosofiei în miez de nopțe... ori ele sunt nuanțe noi și le simțiți pentru prima oară atingerea dulce. O mulțime de siluete intră din toate părțile sălii pe scena bătrână, vie și tremurătoare de fiorul teatrului, și realitatea se disipă încet, tăcut, ca o amintire... și doar la ei vă mai uitați, doar pașii lor mai răsună...

Muzica se schimbă constant... de la faimoasa arie a lui Figaro din opera lui Rossini, la folk-ul rusec, atât de profund, încât nu versurile, ci notele joase și dansul spun povestea... de la vocea Mariei Tănase la cântul de amor al balenelor înregistrat în străfundurile oceanului... Spectacolul realizat de **Gigi Căciuleanu**, atât din punct de vedere al muzicii, cât și al coregrafiei, e o oscilație splendidă, un vals printre emoții, un tango al sentimentelor ce își găsesc o formă, un sens, un ritm în fascinația baletului

modern, atât de real, de autentic, de frumos în simplitatea lui complexă. Tu, un spectator absent, impasibil la început, comentând în sine ta poate calitatea sunetului, a dansului, a decorului, intri într-o stare de amortire fizică, o paralizie a conștiinței că te afli într-o sală de la Opera Națională Română din Iași, că stai într-o lojă ori că afară plouă cu găleata; privești cum ei aruncă ziarele, le sfâșie, se leapădă de realitatea aceasta mereu insuficientă, mereu pătată, mereu cenușie și ești și tu acolo, purtând un palton pe braț, inspirând fiorul vieții. Sunt aproape imposibil de explicat formulele în care este fragmentat spectacolul, Individul, Cuplul și Grupul, căci se caută, prin frumusețea sublimă a dansului, o înțelegere mai profundă a motivului existenței umane atât în solitudine, cât și în relație cu societatea. Ego-ul devine magie, Omul singur își află liniștea în vibrațiile propriului trup, Detașarea de ceilalți devine posibilă printr-un act de hybris, toate acestea propulsând ființa efemeră, vremelnică, profană pe un drum solitar al regăsirii, al sacralității. Perechea se transformă în androgin pe un superb Drum în doi, oamenii se îndrăgostesc și se Dez-îndrăgostesc precum valurile oceanului la asfințit prin intermediul unor întâlniri haotice sau algoritmice, perene sau perisabile... Individul se transformă în comunitate, celula aparține unui

țesut, Luceafărul unei constelații... totul legat de același elan trăit la superlativ, o comună aventură dovedită a fi destin...

Deși e doar balet, cred că acest spectacol a aprins în mine acorduri de sentiment pe care le credeam... le speram a fi uitate, îngropate în adâncă tenebră a memoriei, dar presupun că acesta e adevărata sa menire: să găsească în fiecare absent spectator un fior de durere, fie prin amintirea lui John Lennon, o voce a umanității ce ar trebui să ne definească, fie prin mesajul ascuns, tănuț cumva al temelor abordate de către bale-ri-ri. Distribuția a fost una de excepție, cu figuri atât autohtone (Monica Ailiesei, Mălin Gălan, Roxana Trandaf), cât și figuri exotice (Saki Kagawa, Kotomi Hoshino, Hirohito Ikeuchi), tocmai pentru a se disipa cumva diferențele rasiale sau culturale, pierdute devenind în oceanul infinit de note oscilante al destinului implacabil. Consider această splendidă reprezentație o încercare (chiar o reușită, sper) de a ne aduce un sentiment de egalitate, de apartenență la o societate poate puțin utopică, dar care nu inhibă potențialul creator al individului și recomand oricui să îl vizioneze, sa îl trăiască practic, la Opera Națională Română din Iași. Nu pot promite infinitul, dar o regăsire, o ieșire în pași subtili din tumultul acesta cenușiu al cotidianului sunt sigură că veți căpăta urmărind această formă de artă în perpetuă expansiune.

**„Ce mi se-ntâmplă azi E doar o amintire
A ceea ce de mâine mi se va întâmpla
Ce văd Nu se petrece decât în mintea mea
Iar ce nu văd Mă duce Ca apa În neștire.”**

Gigi Căciuleanu

SPĂRGĂTORUL DE NUCI

Teodor Placinski, clasa a IX-a A

În luna februarie a stagiunii 2017-2018 (Opera Națională Română Iași), a avut loc premiera spectacolului de balet **Spărgătorul de Nuci**. Muzica a fost scrisă în anul 1892 de **Piotr Ilici Ceaikovski** (7 mai 1840 - 6 noiembrie 1893), compozitor și al *Lacului Lebedelor*, de care cu siguranță toată lumea a auzit.

Actul I

În ajunul Crăciunului, mai multe familii se îndreaptă spre casa domnului Silberhaus. Acesta, împreună cu bunicii și cei doi copii, Clara și Fritz, au terminat de împodobit bradul și își așteaptă oaspeții. Cu toții încep un dans, de bucurie la aprinderea luminilor. Când Unchiul Drosselmayer apare, copiii se adună în jurul lui, așteptând cadourile. Acesta aduce trei păpuși mecanice în mărime naturală, iar pentru Clara, un Spărgător de Nuci, de care fetița se atașează. Fritz, fiind invidios, rupe păpușa, care este apoi reparată de unchi. Petrecerea se încheie cu tradiționalul dans al părinților, bunicii și invitaților. După plecarea acestora, Clara adoarme cu Spărgătorul de Nuci în brațe, lângă brad, și începe să viseze. În scenă apare un grup de motani înfiorători. Drosselmayer îi dă viață păpușii și armatei sale de soldați, care o apară pe Clara. După ce Regele Motanilor este omorât, Spărgătorul de Nuci se transformă în prinț. Acesta și fetița asistă la un dans al Fulgilor de Nea, plecând apoi într-o călătorie spre Împărăția Dulciurilor.

Actul II

Odată ajunși în minunata lume a dulciurilor, Clara și Prințul sunt întâmpinați de Zâna și Prințul Fondantelor. Aceștia au pregătit dansuri surpriză. Sărbătoarea se încheie în ritm de vals - Valsul Florilor, ai cărui protagoniști sunt Zâna și Prințul. Apoi Clara se trezește din visul său minunat sub bradul de Crăciun, ținând în brațe Spărgătorul de Nuci.

Un spectacol ce antrenează imaginația, care îți poartă gândul spre diferite lumi și care pentru trei ore, îți amintește cum este să fii copil, în frumoasa perioadă a sărbătorilor de iarnă. Spectacolul vorbește despre bucuria cadourilor oferite în Ajunul Crăciunului, despre însemnătatea acestora și despre modul în care fiecare cadou poate stimula imaginația celui care îl primește prin povestea creată în jurul său. Un balet animat, plin de viață în care totul este în mișcare.

Ce m-a impresionat a fost călătoria culturală prin cele cinci dansuri din Împărăția Dulciurilor: spaniol, arab, chinez, rus și cel al păpușilor de porțelan. M-am putut bucura astfel de diferite părți ale lumii, doar uitându-mă la balerini și ascultând melodiile atât de renumite de Ceaikovski. Însă nu este doar o piesă a fericirii, ci și a luptei interioare dintre bine și rău, adusă la realitate prin visul Clarei.

La toată frumusețea spectacolului, se adaugă și talentul dansatorilor: Dumitru Buzincu (Spărgătorul de Nuci), Viviana Olaru (Clara), Mizuka Suzuki (Prințesa Fondantelor), Vlad Mărculescu (Prințul Fondantelor).

THE SHAPE OF WATER

Mihai Fetecău, Mihnea Radu, clasa a X-a A

Filmul ***The Shape of Water***, lansat în anul 2017, a câștigat patru premii Oscar, printre care se numără și *Cel mai bun film*. O capodoperă a regizorului mexican **Guillermo del Toro**, al cărui stil original, asemănător cu cel al filmului *Pan's Labyrinth*, se remarcă prin caracterul jucăuș, dar totuși dur, care, puse cap la cap, creează un basm pentru vremuri tulburi. Întâmplarea este bazată pe o poveste din copilăria directorului. Ca în cele mai bune lucrări ale lui del Toro, visul, coșmarul și realismul sunt într-un echilibru perfect, trăgându-te în lumi teribile, ținându-ți mâna suficient de strânsă încât să te simți în siguranță. Din aceste lumi fantastice, el privește spre lumea noastră, în toată cruzimea ei.

The Shape of Water este stabilit la începutul anilor 1960, care este exact epoca potrivită pentru un film despre frică și eliberare. Aerul este îngreunat de paranoia războiului rece. Într-un laborator secret subteran, oamenii de știință studiază o creatură (interpretată de actorul Doug Jones) capturată din America de Sud. Este amfibi umanoid, cu branhii, spini și dinți foarte ascuțiți. Un agent guvernamental înfricoșător, Strickland (Michael Shannon), un om meschin, cuprins de ură, supraveghează experimentele cu privire la creatură, insistând ca aceasta să fie disecată, astfel încât SUA să-și poată extrage toate informațiile și să fie cu un pas în fața rușilor. Creatura este descrisă ca una dintre cele mai mari descoperiri din istoria omenirii, venerată ca un

zeu în zona Amazonului, însă este folosită ca material de cercetare, studiată și torturată. Descoperind creatura din întâmplare, în timp ce curăța podelele laboratorului, Elisa se îndrăgostește de creatură și încearcă să o elibereze în ocean. Pare ridicol, dar printr-o alchimie magică funcționează atât de magnific.

Sally Hawkins oferă una dintre cele mai bune performanțe din carieră cu portretizarea ei delicată, senzuală și vulnerabilă a Elisei, o femeie mută angajată ca o curățătoare într-o instalație militară de cercetare din Baltimore. Jones este cunoscut cel mai bine pentru numeroasele momente – cel mai important fiind interpretarea atât a Faun cat și a Pale Man în *Pan's Labyrinth* – în care a realizat muncă extraordinară alături de Del Toro. Chiar și pentru acesta, *The Shape of Water* oferă o implicare fără precedent într-o singură creatură și într-un costum spectaculos (pe care Del Toro însuși a cheltuit sute de mii de dolari din banii proprii înainte ca producția filmului să înceapă). Elisa își împarte apartamentul cu Giles (Richard Jenkins), un bărbat homosexual, timid, de vârsta a doua, care lucrează ca un artist comercial eșuat, însă homofobia erei îl transformă într-un alcoolic melancolic. Zelda (o performanță exuberantă de la Octavia Spencer) este colega de lucru, respectiv cea mai bună prietenă a Elisei, personalitatea-i gălăgioasă și hotărâtă potrivindu-se perfect cu timiditatea protagonistei. Roberst Hoffsteller (interpretat de

către Michael Stuhlbarg) este un cercetător sufletist și empatic, cu dorința de a studia în detaliu creatura, care lucrează în secret pentru guvernul rus.

Modul în care Del Toro construiește această poveste extrem de improbabilă este incredibil de inteligent. Faptul că Elisa este la fel de tăcută ca și creatura le pune pe o poziție uniformă. Dacă ar putea vorbi, încercările ei de a conversa l-ar putea face să pară un animal de companie. Pentru că ambii comunică prin acțiune, prin mișcare, ei sunt egali în conversație. Ei se apropie prin limbajul semnelor și prin muzică. Însă ceea ce diferențiază filmul *The Shape of Water* de celelalte lucrări cinematografice ale deceniului sau este mesajul. Într-o lume plină de ură, de discriminare atât rasială, cât și sexuală, de violență nejustificată și de gelozie extremistă există o fărâmbă de iubire, ascunsă într-un cocon de timiditate și inocență, care poate triumfa în fața ororilor psihicului uman.

sursa: imbd.com

creație

MOLII

Raluca Cocor, clasa a VIII-a C

O să caut absurd în trăirile defuncte ale unei străine. Am găsit-o zăcând în micul lac cu nuferi ce devenise sufrageria sa. Spune că și-a pierdut bula de timp prin apă, că e disperată, că e irosită, că din păcate se caută și pe sine printre flori. M-a rugat să dau drumul la megafon și am abandonat-o.

Pe doamna aceasta o cheamă Vera, presupun și dacă nu, sper să aflu totuși la un moment dat. Din păcate, suferă de daltonism, dar refuză orice modalitate de corijare. Susține că așa e realitatea ei, universul său este clădit pe acest invers. Acest fapt a dus la obiceiul ei de a se îmbrăca mereu în roșu pentru că ea îl vede verde și iubește verdele. În schimb și-a dorit un păr cărămiziu, deci noi îl vedem ca pe un blond vernil. Este destul de tânără cred, cam treizeci de ani. Niciodată nu am fost interesată de acest mărunț detaliu. Nu e frumoasă, trăsăturile sale sunt mecanice, de o corectitudine plictisitoare, păr lung, ochi vagi, inexpressivi, cu buze poate prea subțiri și lipsite de culoare, puțin tremurânde. Primul lucru pe care îl observi la ea este nasul deosebit de lung și strâmb.

Locuiește într-un apartament destul de mic, cu sute de plante dintre care niciuna nu are flori. Ea nu suportă florile, în consecință nu are nicio vază. Dar acolo își au habitatul o diversitate surprinzătoare de specii. Are un câine hidos de talie mică și cu păr lung, alb pe tot corpul și cu

ceva maro pe urechile mari, blănoase, ce au forma asemănătoare cu cea a unui fluture. Pe animal îl cheamă Henric și este catalogat de toți vecinii de palier ca fiind o pacoste. Eu, în schimb, îl consider un mic cleptoman, pentru că, trebuie să recunosc, mi-a furat preșul din fața ușii de atâtea ori, încât nici nu am putut ține socoteala. În cinstea câinelui s-au ținut patru ședințe organizate în holul blocului, la care toți locatarii au fost obligați să participe. Țin să menționez că în cazul absenței sunt nenumărate sancțiuni. Din păcate, administratora este o fostă șefă de penitenciar, ce locuiește la trei și posedă două persane și o birmaneză. Își petrece majoritatea timpului în micuțul balcon în care încap maxim o măsuță și două scaune, ce are vedere spre intrarea în bloc. Dumneaei notează orele plecărilor fiecărui vecin, dacă a adus pe cineva sau nu, fiind fascinată de musafirii altora. De altfel, se poate spune că suntem cu toții sub atenta observație a dumneaei.

Vera se trezește în fiecare dimineață, de luni până vineri, la ora 5:42, își udă toți copăceii bonsai în zilele pare, iar ficușii în cele impare până la ora 6:13. Fierbe apa pentru ceai mereu în ibrice mate. De asemenea, toate oglinzile sunt acoperite seara, deoarece evită să se privească. Știe că în acele momente sfâșiate de răsărit, ea este captivă în oniric. Știe că trebuie să respecte poate prea exact un program ce să o reintroducă în banal. Știe că nu poate să dicteze viselor. Ea cunoaște

această graniță destul de bine și îi este prea frică de singurele clipe în care realitatea este diluată cu amintirea unui absurd. Aberantă este ființa ei ce fuge și irațională este teama sa de memorie. Și totuși doar astfel reușește să își întrețină conștiința, banalul nu poate să o mai suprime, căci ea crede în el.

Recent, acest personaj a început să militeze pentru considerarea statisticilor ca o manifestare artistică, deoarece crede că nu oricărui spirit îi este oferit acest dar al vânătorii de numere. Ba chiar a scris și o broșură și un manual în care explică cum se prind cifrele, în diferite capcane, cum pot fi legate, iar pentru cei care vor să se aventureze: cum să facă autopsia lor. A publicat și o vastă argumentare, aș putea spune exhaustivă, a emoțiilor transmise de o statistică făcută corect. De exemplu, chiar vă provoc să recunoașteți, vă face plăcere să vedeți că față de anul trecut economia a crescut cu 1,22%, vă extaziază faptul că moneda europeană euro a scăzut cu 0,86% față de ziua precedentă sau că rata infectării cu gripă este mai mică cu 9,38% comparativ cu sezonul trecut.

Vera nu a avut niciodată o slujbă stabilă; azi lucrează la situația cifrică a unor fenomene pentru un ziar local, mâine pentru o firmă de avocatură, peste câteva zile pentru un Institut de Geologie, peste câteva săptămâni pentru o revistă londoneză de modă. Este mereu foarte căutată, nici nu știe cum să își împartă timpul între aceste mici plăceri oferite de locurile de muncă, șefia la Asociația Statisticienilor, predatul acestei arte moderne și petrecutul după-amiezilor cu Henric. Acesta este un câine deosebit de sensibil și în afara pasiunii sale necurate pentru furt are un talent dedicat arhitecturii neomoderniste. Am fost cu adevărat surprinsă când am descoperit în subsolul blocului o diversitate încântătoare de construcții realizate din covorașele mele.

Curând, din câte aflasem, viața ideală închipuită de vecina mea a început să fie devorată de o realitate, care și-a întins tentaculele, a înșfăcat-o, a prins-o și continuă să o chinuie cu rostirea ambiguă a cuvântului „timp”. Din păcate, primii care au fost lipsiți de el au fost ficușii Verei. Ea s-a trezit într-o dimineață și i-a văzut pe toți de un verde șters. Acest fapt a fost destul de derutant, pentru că ea era obișnuită să îi vadă roșii.

Incidentul a dus la omiterea strictului program, fiind o zi impară, aceștia trebuiau udați până la ora 6:13, dar acest lucru nu s-a întâmplat. Desigur, consecințele nu au fost imediate, abia mai târziu faptul că a lăsat câteva vise spre amintire, a dus la alte schimbări. Instantaneu, a decis să meargă la oftalmolog, crezând că s-a vindecat de daltonism. Spre dezamăgirea ei, nu se întâmplase asta, așa că s-a întors repede în apartament și abia atunci a realizat că aceștia s-au ofilit. Absolut toți superbii săi ficuși îngrijiți cu atenție și chiar iubiți decedaseră în acea miercuri. Tot în acea zi a întârziat pentru prima dată, a rămas în urmă cu lucrul și și-a uitat umbrela. Aceste banalități pe care nu le-a programat au însemnat pentru biata ființă haos. Chiar dacă nu a dorit atunci să recunoască, a început puțin să îndrăgească neașteptatul. I-a plăcut acea ploaie seacă, obositoare, chiar a și adunat într-un borcan câteva picături să îi amintească. Dar a doua zi l-a spart.

Într-o altă zi de marți, a primit o înștiințare că a greșit la realizarea unui sondaj de opinie, dar că, din fericire, un colaborator al redacției a observat înainte de publicare. La momentul aflării acestei vești, servea un ceai pe terasa unei cafele mici de pe o străduță plină de anticariate, înconjurată în partea de nord-est de Facultatea de Matematică și Informatică, în partea de sud-vest de Facultatea de Biologie și Chimie. Îi place în mod deosebit acel colț de oraș datorită aerului puțin vetust al sutelor de cărți moarte, depozitate dezordonat. Îi amintește că numerele sale sunt vii și impulsionează ordinea. Exact acolo stând, poate observa contradicția născută de realitatea modernă, pactul uitării cuvintelor la schimbul

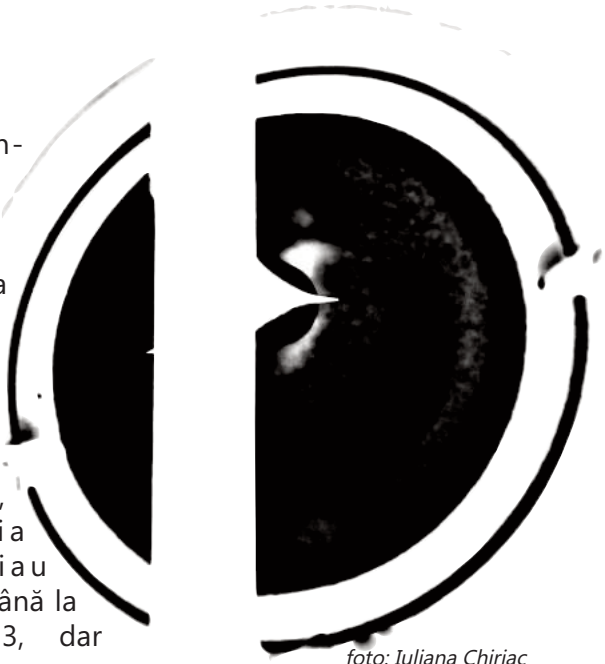

foto: Iuliana Chiriac

pentru cifre. La un moment dat, acum câțiva ani, a încercat să își înlocuiască vorbele cu numere și a ajuns la concluzia că doar acele procedee artistice, acele sensuri mereu noi îi împiedică idealul; dacă nu ar mai fi emoția, am putea discuta în cifre. Dar chiar în momentul în care se apucase să își scrie proiectul, a auzit-o pe vecina de lângă, o actriță debutantă, recitând. Și a început să plângă, și a plâns atât de tare, fără să știe de ce, fără să își poată explica... A plâns atât de tare, încât în acea zi s-a născut în ea o adorație pentru mizeria cuvintelor, a căror cea mai crudă realitate este uitarea, singura care le separă de absolut. Dar a negat-o, a exilat-o, și-a acoperit oglinzile, a scos ibricul mat și și-a făcut un ceai. Niciodată nu a mai vorbit de asta, nu s-a mai gândit la asta, dar a mers la spectacolul tinerei, prima dată când a mers la teatru, propunându-și să fie ultima.

În acea zi de marți m-aș fi așteptat să se prăbușească și ea și universul său calculat. Dar, în schimb a cerut un foc domnului și a ars înștiințarea. Fără să vrea, s-a îndreptat spre unul dintre anticariate, aproape inconștientă a intrat într-unul și a cumpărat o carte, pe care a ales-o cu ochii închiși dintr-o cutie prăfuită. Abia după ce a ieșit și s-a trezit cu ea în mână, s-a panicat, nu putea să înțeleagă de ce o avea, nu putea să o înapoieze, nu putea să o arunce. Cel mai îngrozitor, chiar terifiant gând pentru dânsa era că poseda un obiect ce poate să aducă miopia. Vera avea o frică accentuată de orice altă boală a ochilor. I-a luat mult timp să accepte că este daltonistă, că ea trebuie să admită convenția unei imperfecțiuni. Și mai greu ar fi fost să tolereze o abstractizare a formelor, o distorsionare, o schimbare. Apoi s-a întins chiar acolo în mijlocul aleii, a râs și a început să citească până i-a rămas doar ultima pagină cu sfârșitul. A

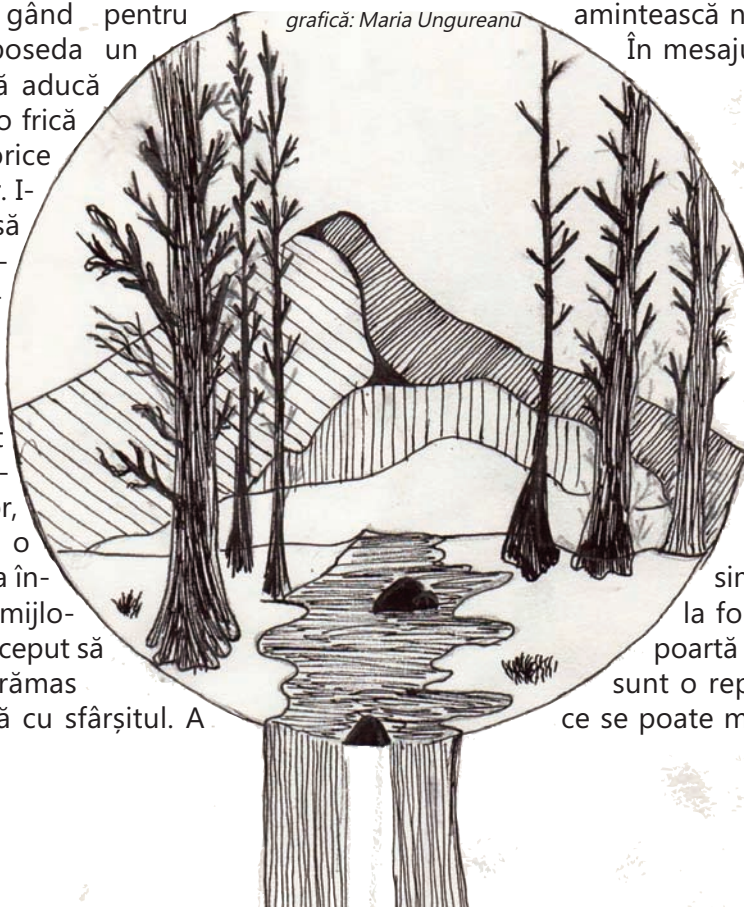
mai cumpărat o carte, și încă una pentru mai târziu. Peste câteva săptămâni, și-a comandat un corp de bibliotecă. Dar la niciuna dintre ele nu a citit ultima pagină.

Trecuse cam o lună, când într-o zi de luni a realizat că este în urmă cu programările, are de făcut statistici pentru ziarul local, are de coordonat un seminar la Asociația Internațională a Statisticienilor și, mai ales, aproape era să rateze ziua lui Henric, care împlinea frumoasa vârstă de șase ani. Cadoul pentru micuț a fost înscrierea la examenul Facultății de Arte, la secția de arhitectură. Desigur, testarea era infimă pentru geniul său și, cum era de așteptat, a luat-o cu punctaj maxim. În acel moment, am știut că o carieră promițătoare era în fața tânărului cățel. Parcă deja auzeam titlul de primă pagină: „Se deschide pe 25 august noul terminal al aeroportului”, iar sub acesta precizarea „realizat în stil neomodernist de Henric” și imediat zecile de întrebări despre identitatea misterioasă a arhitectului.

Într-o după-amiază de sâmbătă, a primit o scrisoare de la sora sa, o călugăriță. Ea a plecat de tânără pentru a se dedica bisericii. A părăsit tot, fără să știe nimeni unde pleacă, nici chiar ea. Voia să se piardă de acel oraș, de acea obișnuință, de noi, de sine. Deci nu a păstrat legătura cu nimeni, a încercat să își uite numele, să nu și le mai amintească nici pe ale cunoscuților.

În mesajul transmis spune că a stat la o mănăstire doar trei ani, spune că era fericită acolo. Dar gândurile sale aparțin romantismului și continuă afirmând că s-a plictisit de fericire. A fugit în India, s-a convertit la hinduism și a găsit Absolutul și a scris o carte „Drepte și puncte din adâncuri”. Mai menționa:

Am găsit cea mai simplă și mai pură emoție la formele primare, ce încă poartă o rezonanță divină. Ele sunt o reprezentare a eternității ce se poate manifesta în mâna mea.

grafică: Maria Ungureanu

Doresc să mă întorc în orașul în care m-am născut și de care am fugit. Cel mai probabil o să râzi și o să spui că m-am schimbat, că văd acum tot ce obișnuiam să numesc mizerie, grotesc, de o frumusețe serafică. M-am oprit, am vânat doar o clipă cu o plasă de fluturi, mă rog, mai mult m-am încălzit în diversele împletituri, dar am prins-o. Clipa aceea m-a plasat în "acum" și am văzut cu ochi antici prezentul de care fugisem. S-a schimbat faptul că nu îl mai detest, dar nici nu-l admir, nu îl neg, dar nici nu îl accept.

Scopul scrisorii nu era povestirea celor șase ani de când nu s-au văzut surorile. Dorea să o invite la nunta sa cu un artist plastic. A mai spus că a făcut o convenție, ca ea să înțeleagă cât de cât fragmentat viața lui, trebuie să se apuce de scris, să se dăruiască și ea. La început, credea că doar o să se joace fiecare cu o suferință particulară, dar acum dansează cu ea și nu pățimesc sub semnul sacrificiului. E un schimb pentru fericirea lor.

Se integrase din nou în banal, din nou același program, ba chiar pentru a nu mai exista absolut nicio variație a început să lucreze doar pentru o revistă. Nu a mai trecut de atunci nici pe la acea cafenea micuță de pe strada cu anticariate. A decis, cum a făcut și cu teatrul unde debutează vecina de vizavi, că partea aceea de oraș nici nu mai exista de acum pentru ea. Va urma același drum în fiecare zi: dimineața la 7:23 pleacă spre redacție, la ora 14:47 se duce să îl ia pe Henric de la facultate, la 17:11 merge la o plimbare cu acesta în parcul din cartierul apropiat, iar o dată la câteva săptămâni merge la poștă sau la supermarket. Timpul liber îl petrece așezată într-un hamac în spatele blocului. I se pare că acolo, în acea grădină de ciment, se află un paradis, deoarece este înconjurată de gri. În schimb, ea stă acolo și calculează, și meditează la diferite formule și desigur la sublimul procentelor. Dar această rutină a fost tulburată de acea scrisoare, a stat să se gândească dacă ar trebui să îi răspundă, dacă ar trebui să se ducă la nuntă, dacă vrea să își vadă sora. La cum vorbea, ea era acum un pericol pentru monotonia sa și nu voia să se schimbe nimic, nici măcar temporar. Îi era la fel de frică de acest lucru cum se temea de tendința ei de a apropia obiecte pentru a le vedea clar.

În ziua în care a început formularea unui răspuns afirmativ invitației primite, a decis să

meargă și la oftalmolog. În dimineața respectivă uitase oglinzile neacoperite și s-a oprit în fața celei din baie fără să știe de ce a râs. Poate că și-a amintit că se visase stăpână îmbrăcată în blănuri scumpe a tuturor pisicilor locatate din bloc. Printre acestea se numărau și cele ale vecinei de la trei, pe care nu le suporta, acelea fiind afurisite, răsfățate și pline de ifose. S-a îmbrăcat toată în roșu, ea văzându-l un verd smarald. Doctorul i-a spus că, din păcate, va trebui să poarte ochelari, se va da o comandă și va trebui să îi ridice de la sediul unui cabinet optic aflat pe strada alăturată celei cu anticariate.

La întoarcerea de la consultație, e chiar în fața ușii apartamentului său, aștepta administrația furioasă că Henric a declarat război persoanelor sale, ba chiar a avut loc și prima bătălie soldată cu o victorie a câinelui. Aceasta este datorată unei mișcări pe cât de inteligente, pe atât de periculoase, călcatul pe coadă. Mai curând, în cinstea talentului său strategic dorea să îi schimbe numele în Henric Napoleon. În schimb, când a dorit să intre să își felicite animalul, a constatat că tot apartamentul era împânzit de iederă. Era în fiecare cameră, în fiecare colț, dar nu și pe oglinzi. Inițial a crezut că visează din nou, că e ireal, dar pe masă o aștepta câinele într-o stare de amărăciune și tristețe, schelălăind la planta parazită, sperând că o să părăsească ea cumva locuința. M-aș fi așteptat ca și Vera să împărtășească starea micuțului, dar ea a fost fermecată și și-a scăpat geanta la ușa apartamentului și s-a repezit râzând și chiar fredonând. S-a învățit euforic prin încăperi, a apucat un cearșaf alb și s-a îmbrăcat cu el. S-a dus pe balcon și a spus că poate să zboare, că mereu și-a dorit să zboare, să plece departe, foarte departe. A țipat convinsă ca o nebună că de acum o să zboare. Dacă picioarele ei subțiri nu s-ar fi împleticit prin iederă, cred că ar fi reușit. A început să râdă, a râs atât de puternic, încât și actrița de lângă s-a oprit din repetat, bătând de două ori în perete sperând să înceteze. Devenise psihotică, obsesivă. Și s-a învățit, s-a învățit, s-a tot învățit până a căzut prinsă de rădăcinile din sufragerie. După aceea a adormit și pentru prima dată, mi s-a părut frumoasă. Trupul ei frânt, acoperit doar cu acel cearșaf, plantele ce începuseră să o agațe, să îi învelească brațele, se răsuciseră și pe glezne. Buzele ei nu mai tremurau, rostind continuu acele numere. Era lipsită, în sfârșit, de

sutele de convenții. Nici nu știu cui mai aparține, dar cred că în acele momente sufletul său rătăcea transcendând, în timp ce ea era legată de noi. Era prinsă într-o transă surdă a luminii.

Iedera s-a veștejit și a rămas doar ea, mizera ființă, adunând uscăciunile dintr-un apartament gol, ignorant și el cu siguranță. De exemplu, acei pereți niciodată nu au avut un tablou, au auzit doar de prin vecini cum ar trebui să arate unul. Unii se plâneau de picturile urâte cu flori aparținând locatarii, alții de imitațiile ieftine și prost făcute ce îi jignesc prin prezența lor. Dar cei ai Evei s-ar fi mulțumit cu orice. Ei nu au auzit niciodată sunetul muzicii și nici nu au văzut un film, nu știu cum sună o poezie.

Cel mai tragic a fost pentru peretele din dormitor, care a intrat în depresie, fiindcă era sătul de atâta monotonie, își dorea și el o schimbare măcar așa la împlinirea unui deceniu de îndurat. S-au gândit să protesteze, să se revolte dar erau zidiți în neputință.

Vera a ieșit la ora 7:23 fix, îndreptându-se spre magazinul de optică, de unde trebuia să își ridice ochelarii în urmă cu o săptămână. Îi era deja destul de dificil să distingă contururile, se tot zbătea în ceață, se chinuia să vadă. Era oribil, ea știa că a văzut totul perfect până acum, neluând în considerare problema cromatică. Trebuia să poată să vadă totul perfect. Totuși, la ora 7:57, mergea în josul străzii paralele celei cu anticariate. A intrat și a plecat rapid. Și-a pus ochelarii pe nas, s-a albit, s-a enervat, nu voia să recunoască că e mai bine cu ei și-a impus ideea că vede și mai prost. Nu mai distingea aproape nimic, totul era vag, abia conturat, mergea aleatoriu, haotic, se lovea de persoane alerga, cădea, uitase unde este, ce face, era prea speriată își pierduse ochelarii. Fără să-și dea

seama, a ajuns pe acea străduță, din nou fără să vrea a intrat într-un magazin ce vindea tablouri. Credea că este încă pe drum, se ferea de picturi, ochii îi fugeau disperati. S-a oprit și a cerut să fie îndrumată de o tânără blondă spre aleea „Primăverii”, numărul 4.

-Pe strada alăturată este Optica, raspunde vânzătorul. Inițial am crezut că sunteți doamna Georgeta, o bătrână drăguță cu miros de naftalină. Vine aici în fiecare zi să discute cu portretul căruia v-ați adresat, spune că este nepoata sa. Dar dumneavoastră mirosiți vag a levănțică și nu ați cerut un împrumut. Miopie, presupun? Cel mai probabil.

Puteți să încercați ochelarii mei, mai întâi. Nu știu dacă o să vi se potrivească. Nici pe ei nu știu unde i-am pus. A, da.. în buzunar. Poftiți! Vă vin bine? Da, așa se pare.

A continuat această discuție singur, răspunsurile Verei fiind

d e t e r m i n a t e printr-un studiu rapid al mimicii sale. Probabil aveți astenie de primăvară. O să vă fac un ceai de urzică dacă doriți.

Vera era puțin bulversată, a răspuns vag da, i-ar plăcea să dea curs invitației. Se uita agitată la sutele de tablouri, nu mai văzuse atâtea până acum, de fapt nici nu prea văzuse. Nu a călcat niciodată într-un muzeu sau într-o galerie de artă.

-Sunt fascinat de voi, persoanele care puteți vorbi cu picturile, de cum, pentru dumneavoastră, nu este un infinit static prins într-o pânză. Purtați, după mine, un dialog intim cu artistul. Variația luminii vibrează fără însemnătate pentru mine, iar pentru alții este o poveste. Sunt sigur că de unii ați fi considerată poate paranoică, aberantă, nebună, schizofrenică, dar nu ați pierdut contactul cu realitate. Asta este realitatea dumneavoastră. Nici măcar nu ar fi trebuit să aparțineți acestei lumi. Sunteți de undeva de

foto: Iuliana Chiriac

unde frumosul se împlinește. Arta de fapt pulsează sângele în inima dumneavoastră după alte ritmuri cosmice, străine de noi. Sunteți prinsă aici, fracturată, sfâșiată de strea josnică, mizeră a celorlalți. Vorbiți selectiv doar cu cei care pot înțelege și se pare că doar tablourile o fac.

Auzindu-l, ea a început să râdă. Îl considera pe vânzător o persoană puțin stranie, bizară.

-Trebuie să mă confesez, continuă el, eu nu sunt pasionat de pictură. În schimb colecționez persoanele care intră aici. Cele mai interesante sunt cele care nu vor să cumpere, care vor să aparțină acestui loc. Cum vă spuneam, doamna Georgeta își petrece aici majoritatea timpului vorbind cu tânăra blondă. Dacă am lăsa-o să scrie am avea spre publicare memoriile doamnei, căci știe în detaliu absolut orice despre dânsa. Persoana acestei bătrâne mi-a stârnit o curiozitate ce m-a făcut să îi răscolesc puțin trecutul. Este o fostă poetă, prozatoare, iar printre zecile de nuvele și povestiri a scris un roman. Garsoniera sa este plină cu mii de foi legate cu sfoară. Totuși nu a publicat decât o singură piesă de teatru, ce este jucată rareori, mai mult în glumă de către actorii începători. Sfârșitul acesteia este cu adevărat marcant, monologul unei colivii. Printre picturile mediocre cubiste stă de obicei un bărbat de aproximativ patruzeci de ani împreună cu fiul său. El lucrează la un magazin de plase de pescuit. Băiețelul în vârstă de noua ani îmi oferă cadou de Crăciun în fiecare an un năvod, spunând că o să mă ajute să prind vise. Eu, în schimb, sunt colecționar de sculptură. Dar, nu adun orice sculpturi, ci doar cele care reușesc să importalizeze clipa când se naște, când moare și când devine. Preferata mea dintre acestea este un șarpe orb de jad cumpărat dintr-un tren.

Înainte să iasă din magazin, a cerut să i se livreze săptămânal un tablou. Sora sa a ajuns tot în acea zi și a așteptat-o pe Vera în apartamentul ei, așezată într-un fotoliu. Ceea ce cu adevărat a surprins-o, în afara vizitei rudei sale, este că îi uitase numele.

-Am găsit cheia de rezervă în ghiveciul petuniei de la 2. M-am tot învârtit prin apartament, timp de câteva ore. Căutasem ceva să citețesc, dar tot ce am găsit au fost niște cărți plouate pe balcon. Au cerneala întinsă pe pagini iar una dintre ele avea și o drăguță colonie de mușegai. În schimb, am descoperit câteva sute de studii și

statistici. Sunt răvășită, aproape că nici nu pot să cred că tu îți negi până și adevărul tău propriu și subiectiv, că tu nu ai niciun adevăr. Ești o absență modernă, te încadrezi, cum să mă exprim, 100% în standarde. Tu nu ești nici măcar micul canar captiv ce visează la tropice. Tu esti colivia. Tu crezi că îți mai trebuie cât, 20%, până atingi perfecțiunea absolută? Te contrazici cu existența. Ești fericită, nu? Știi, văd acest lucru ca fiind dezastruos într-un mod frumos. Reușești să te întreți în repetitiv, în finit doar prin bucuria asta a ta. Nici nu ai cunoscut cât de frumos e în adânc. Dar, nu te-ai putea scufunda, Vera, cușca ta de cifre ar pluti. O să anulăm o convenție, de acum nu mai avem timp. Vino, ți-am programat sufletul la reanimare și suntem deja în întârziere.

Sora sa a sărit imediat din fotoliu, a apucat-o de mână și a tras-o afară din apartament. Încet acesta a început să fie invadat de apă. Cineva nu avusese o clipă să oprească robinetul de la cadă.

-Cred că te-ai fi așteptat la o primire mai caldă, să îți povestesc ultimii șase ani cât am fost plecată... dacă aș fi avut timp... se oprește câteva clipe din vorbit. Sincer, nu am părăsit cu adevărat niciodată acest oraș, am crezut că l-am uitat, dar, doar el m-a uitat pe mine. M-am plimbat pe străzi, am trecut pe lângă atâtea foste cunoștințe, dar niciuna nu mă recunoștea, am și renunțat să le mai salut. La cum mă privești, cred că nici numele meu nu ți-l amintești. Pe parcursul anilor, am renunțat și la această convenție, fiecare persoană mă strigă în mod diferit, personal. De exemplu, cel mai tare am fost impresionată de cum a făcut-o o fetiță indiană ce obișnuia să le vorbească florilor de lotus; mă numea *daayan*, ceea ce s-ar traduce drept „vrajitoare”, pentru că purtam un inel cu unui șarpe de jad încolăcit, și i-a întins mâna Verei pentru a-l observa și ea. Credea că am eu o putere pentru că, nu știu cum se întâmpla dar când o vizitam i se ofileau toți bobocii. Spunea că datorita aceluia șarpe orb nu mai înfloresc, sau că sunt eu blesmată ca vin dintr-o altă lume. Florile acelea mă acuzau de existență.

A dus-o pe Vera prin străduțele murdare ale suburbiei căutând unul dintre acele magazine chinezești pline de kitsch-uri. Căuta un dragon pentru a-l elibera. Se apropia echinocțiul de primăvară și dorea să lase să se înalțe acea creatura

hidoasă de plastic. A găsit până la urmă într-un magazin slab luminat ce avea mirosul acela parfumat de cameră iefină ce încearcă să aducă a Orient și din care se auzea o muzică ambientală. Ca orice astfel de loc, avea și o fântâniță de piatră din care apa se scurge pe o bilă ce încearcă să imite cuarțul. Desigur nu îi lipseau nici becuțele roșii și verzi. Tot ce se găsea acolo de cumpărat emana proastă calitate și o impresie de fabricat la duzină, dar totuși după ce îți însușești unul dintre acele obiecte capătă, în mod inexplicabil ceva unicat, personal, ca și cum doar tu poți deține ceva atât de urât. Cu toții, cred, că au cunoscut o vecină ce își cumpăra absolut toate lucrurile din apartament, de aici, de la hainele înflorate, la oale și tigăi, covoare, până la pisica aceea aurie ce stătea la geamul ei și face cu lăbuța. Cu toate acestea, e plăcut să stai la ea în casă, probabil te servește din când în când cu dropsuri mentolate cumpărate tot de acolo, mai rar dacă găsește un ceai dulceag, cu siguranță o să te lase să te joci prin apa fântâniței sale și cumva te fascinează prin modul aproape inedit cu care combină toate acele obiecte hidoase, dacă le iei separat și totuși într-o perfectă armonie împreună.

-Primii doi ani de când am plecat i-am petrecut la o mânăstire în nord-estul Portugaliei. Am aflat atunci învățând mirandeză cât de candidă este existența printr-o altă limbă. Am și scris primele eseuri utilizând-o abia după ce am plecat de acolo. Trebuie să recunosc, sunt legată într-un mod neașteptat de ea, dar mai mult de sensibilitatea sa medievală. S-a născut odată cu Portugalia și, trebuie să recunosc, este de viță nobilă. Cuvintele scrise în acest dialect au căpatat și ele puțin din farmecul original al mirandezilor.

Printre degetele Verei se unduia micul dragon ce aștepta să fie eliberat. Sora ei tot repeta că acum el călătorește prin străfunduri și are nevoie de o oglindă să reușească să se înalțe. Despre acel plastic se vorbea ca de un obiect esențial ritualurilor, ca de ceva lăsat de divin, dar pe burta lui verzuie, scria: *Made in China*. Amândouă fugeau, pentru că rămăseseră fără timp pe străzile înguste delimitate de blocuri cenușii, cu fațade decolate, murdare, cu maxim trei etaje. La fiecare geam, erau întinse câteva sârme pe care se uscau haine înflorate, spălăcite. Parterul fiecărui bloc era ocupat de zeci de magazine

mici, predominând alimentarele, a căror lumină albă, prea puternică sugera vag ideea de curat, iar din câte îmi amintesc, se adunau copii să o privească parcă mântuiți. Vera era cuprinsă de acea senzație ce o chinase în ziua în care îl cunoscuse pe vânzătorul de tablouri. Se lupta în amărăciune cu ea însăși, simțea că fuge după ceva ce nu o să prindă niciodată dar care îi este atât de aproape, ca și cum dacă s-ar zbate puțin mai tare și-ar prinde salvarea. Am experimentat de mai multe ori și eu această emoție, dar în vis, când știam că pot să sfârșesc totul doar trezindu-mă, că este doar ceva iluzoriu. Tânăra își dorea doar să găsească acel magazin de oglinzi, să cumpere afurisitul obiect, să scape de dragon, de sora, să se întoarcă la Henric și la plantele ei. Străzile deveniseră un labirint fără ieșire, o luau la stanga, a doua la dreapta, se tot învârteau, reveneau de unde pleaseră, în partea opusă. Încercau insistent și eșuau de fiecare dată, deși exista un astfel de comerciant la fiecare colț, dar ele nu îl vedeau. O luau de data asta prima la dreapta, a treia la stângă și iar de la capăt și iar de la capăt.

Era acum într-o încăpere formată din oglinzi sub forma unor plăcuțe pătrate. Vera era întinsă pe jos și s-a trezis cu mișcări bruște, convulsive din somn, leșin, transă, orice ar fi fost. Lângă ea erau cioburi, frânturi dintr-un dragon imens de marmură. Tot ce își amintea era numele său și că nu are timp, că și-a pierdut timpul pe undeva, probabil l-a uitat, dar ca să îl găsească îi trebuia timp, dar nimeni nu dorea să îi împrumute. Nu avea nici ochelarii la ea, dar în mod inexplicabil vedea. Se holba la propria sa reflexie. Probabil înainte să ajungă în cubul acela de oglinzi își pierduse miopia pe parcurs și cu siguranță nu mai era daltonistă. Acum își vedea părul lung blond-verzui, cu care era obișnuită să fie cărămiziu. Își vedea începuturile de riduri din colțul ochilor, buzele crăpate, ce băteau în cenușiu, cearcănele imense, trupul prea slab, uscățiv, acoperit doar de ceva mătase roz-pal, ce cădea neglijent. Se vedea pe sine oriunde se învârtea. Voia să poate refuza să se privească felul cum obișnuia să o facă în atâtea dimineți, dar, contrar cu ce obișnuia, reflexia sa era proiectată în fiecare pătrat de oglindă. Era obligată să vadă ce ajunsese, era obligată să vadă cum rămâne

fără timp, pentru că l-a refuzat la un moment dat. Încetul cu încetul și a dat seama că mai este și Nimicul captiv acolo, că o pânđește și că dezertează. Degetele au început să îi tremure, apoi buzele, se clătina, se privea obsesiv, nu înțelegea de ce Nimicul o trădase tocmai pe ea care îl iubea atât, a refuzat să trăiască, doar pentru a exista pentru el. A țipat și repezindu-se la una dintre oglinzi, a decis că nu mai poate să se privească, ea era vinovată, ea greșise undeva, dar ea nu poate să greșească pentru că ea mai avea, nici nu mai știa exact statistica, oricum, prea puțin până la perfecțiunea absolută. Ea greșise, ea din fiecare oglindă greșise și, sfâșiată de plâns, a început să lovească în sticlă cu pumnii mici. Un singur ciob s-a desprins. Apoi, a căzut și ea pe jos și a adormit. În acele clipe au început metamorfozele Nimicului; a devenit întâi o larvă născută de suferința ei.

Vera s-a trezit la fel ca data trecută, spasmodic. Cu degetele ei osoase începe să pipăie bucățile de dragon. Formele maiestuoase tresăreau la atingerea ei. A început să zgârâie cu ciobul marmura. Nu își amintea nimic din ce fusese, nimic din afara cubului, deci a încercat să se sculpeze pe sine. Atunci Nimicul a decis să își împletească un cocon, mânat de dorința de creație. Nici nu îi dau seama cum a depășit acel joc aberrant al artei moderne, cum a reușit să nu se mai refuze, cum a înăbușit revolta esteticii actuale, cum a încetat să sărbătorească negarea, cum a regăsit frumosul. Sculpta cu o finețe antică ca și cum ar fi simțit șoaptele ionice ale aceluși apus. Poate că s-a abolit arta în căutarea neapărată de șocant, dar sufletul ei nu s-a descompus, trăirea sa nu mai era sterilă. În momentul în care a terminat, Nimicul a devenit fluture. Primul său zbor a fost stângaci, puțin sacadat, sfârșindu-se cu momentul în care s-a așezat la picioarele statuii unde a și murit. Vera stătea în mijlocul încăperii, lângă perfecțiune și Nimic. Oglinzile au început să crape, să trosnească, să se spargă. Mii de cioburi au sărit și s-au împrăștiat.

Tânăra era acum în apartamentul său inundat. Tablourile comandate atârnav pe pereți. A început să își caute sculptura. Să caute cubul, să caute oglinzile. Încerca să alerge, dar era prea greu prin apa până la brâu. S-a învățit aleatoriu căutând, căutând. În sufrageria ei crescuseră

câțiva superbi nuferi albi. A țipat. Iar era tradată, acum de Nimic și de creația ei, era abandonată iar în mizeria anterioară. Cineva i le luase și nu putea să înțeleagă de ce. Era sfâșiată de propria ei conștiință. Era mâncată de adevăr. Îi trebuia timp. Cineva îi luase și timpul. Îi trebuia altceva, dar altceva deja a fost și s-a stins. Știa că păstrase o bulă de timp într-un borcan, l-a desfăcut, dar când a avut-o în mână ea a sărit. Acum o căuta prin apă țipând. Am auzit-o și am intrat în apartamentul ei. M-a rugat să dau drumul la megafon. Acesta a început să bâzâie ceva, apoi o muzică întreruptă s-a auzit. Vera a smuls brusc o pictură și a început să o scufunde. În timp ce se îneca, ucisă de mâinile femeii, culorile se diluau prin micul lac. Al doilea tablou a început să plângă înăbușit, nu era pregătită de moarte, mai avea ceva de spus, dar cine să-i asculte cuvintele? Sunt sigură totuși că măcar câțiva rădăcini ce dormitau pe fundul iazului s-au interesat de principiile despre libertate rostite înainte de sfârșit. Al treilea, în schimb, a acceptat cu demnitate, a recunoscut că el s-a născut mort, fără emoție și că a așteptat avid acest moment. Al patrulea a început să se confeseze, el încă iubea, era tânăr, nu putea înțelege de ce împărtășește aceeași soartă.

Toate puteau să înceapă din nou pentru Vera, dar ea doar zăcea tăcând și înghițind disperată realitatea. Purta încă rochia aceea roz, acum pe jumătate udă și pătată de vopsea rămasă. Avea palmele pline de acuarelă, fața ei albă era stropită de asemea. A realizat într-un final că era o ucigașă, că era acum acoperită de dovezi ce o incriminau. Totuși, prea puțin o mai preocupa acea crimă în acele momente în care realitatea o abandonase. A rămas singură, irosită. Era absență chinată de nebunie. Privea în gol. Trecuse orice limită, dintre acum și noi, realitate și Nimic, ce au devenit existențe, le-a obligat să se manifeste. Așa s-a sfârșit și ea, ar fi putut să fie eternă, dar a creat, ar fi putut să fie eternă în ignoranța ei, dar a preferat să cunoască. Încet, a început să se afunde și ea printre nuferi sugrumată de realitate. Și-a încolăcit tentaculele nemiloase în jurul gâtului Verei și a început să strângă. Acum și-a amintit cine i-a furat timpul, iar cine a făcut-o și-a asumat să-i fie călău. Încet, corpul ei a intrat într-o stare de asfixiere și după aceea în stop cardio-respirator. Plămâni i s-au umplut cu fluturi.

NOVEMBER RAIN

Amira Sauciuc, clasa a X-a A

Era o seară de noiembrie și mergeam pe o stradă întunecată. Mă îndreptam spre casă, dar era frig și ploua, iar eu mă grăbeam.

Pe partea cealaltă a străduței înguste și negre era o față, care mergea în direcția opusă. Era palida și încercănată. Părul negru, lung și umed era nearanjat, iar hainele largi, subțiri pentru vremea de afara și închise la culoare îi dădeau un aer neîngrijit, dar în același timp îi scoteau în evidență silueta suplă.

Mergea singură, surprinzător de lent și de armonios, parcă urmărind cadența picăturilor de poaie, croindu-și drumul printre oamenii gri ce o înconjurau cu mișcări haotice, aritmice și dezordonate și care erau prea grăbiți pentru a o observa. Eu eram una dintre ei.

A continuat să meargă până la capătul străduței, unde s-a oprit. Acolo era un parc cu copaci înalți și multe flori, pustiu la acea ora a zilei. Deși nu era nimeni, a căutat un loc mai retras și s-a așezat pe o bancă. Liniște. Câteva minute a privit în jur, la zecile de nuanțe ale frunzelor de tei, inhalând din prospețimea aerului din acea seară ploioasă și a mirosului puternic de crizanteme. După, a scos din geantă o lanternă, un stilou și un caiet gros și uzat, cu foi care deveniseră aproape galbene. A început să scrie.

Era atât de concentrată încât pierduse orice noțiune a timpului. Cuvintele apăreau din neant, i se întipăreau în minte, formând versuri noi, iar apoi stiloul le trecea pe hârtia roasă de timp, ca din reflex, fără prea multă premeditare. După, citea ce tocmai scrisese. Uneori era mulțumită, alteori nu, i se părea că ideile nu se leagă destul de bine între ele sau ca nu transmite ceea ce voia ea sau pur și simplu i se părea a fi într-o formă prea brută, prea puțin cizelată pentru

a o lăsa astfel, iar când era așa, încerca să modifice formulările, ordinea cuvintelor, ba chiar renunța la unele secvențe și scria altele. Tăia. Înloucia. Și scria în continuare. Voia să ajungă la o formă finală, la una cât mai apropiată de ceea ce își imagina ea și știa că prea puține lucruri erau mai satisfăcătoare decât acel sentiment pe care îl avea de fiecare dată când sfârșea din a scrie și era mulțumită de ceea ce citea.

După ce și-a terminat de scris poezia, s-a întins pe bancă, cu capul pe geantă în care își ținea caietul. Închisese lanterna, iar acum era un întuneric total. Încă ploua. Se uita la cerul care acum era înstelat și îi plăcea în nelumina aceea în care vedea stelele atât de aproape. Se uita atent, privea acea negreală până în adâncime.

Liniște în continuare. O altfel de liniște. Simțea picăturile de ploaie cum se prelingeau fruntea ei palidă, pe pleoapele închise ale ochilor ei verzi, umbriți de gene lungi, pe obraji, pe buzele rotunde, mari și roșii. Simțea infinitul.

Era o seară de noiembrie în care mersesem grăbită pe o stradă întunecată. Eu eram una dintre ei, eu făceam parte din acea mulțime de oameni gri și cred că deja ajunsesem acasă. Cu toții am ajuns. Am intrat în camerele noastre, ne-am așezat pe pat, am deschis televizorul sau poate am citit ceva, dar nu ceva prea consistent sau greu pentru că eram obosiți, apoi am adormit. Cu toții am făcut aceleași lucruri pe care le facem mereu.

În tot acest timp, ea se uita la stele printre frunzele ruginii ale copacilor înalți. Ea simțea picăturile de ploaie și mirosul florilor de toamnă. Ea scria. Ea putea simți eternul revărsat într-o singură clipă ireversibilă și imuabilă și vedea infinitul într-o singură imagine.

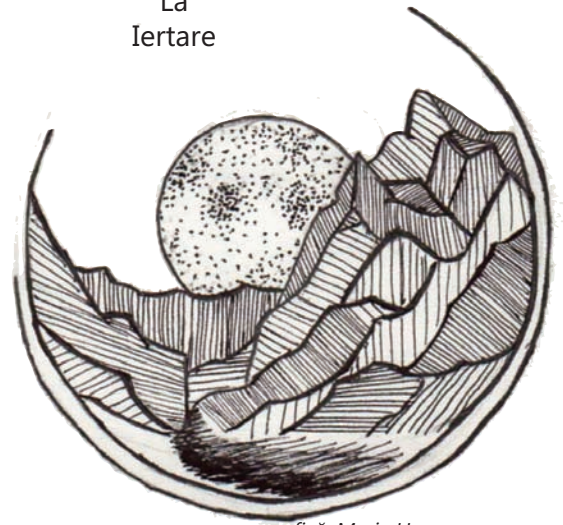
Eu eram, atunci, unul din oamenii gri. Eu nu înțelegeam magia unei ploi de noiembrie.

*

Mă sufoc de camera mea.
Mă sufoc de oamenii din tramvai
Și de cei
Cu care nu m-am întâlnit
Decât în
Mintea mea
Absurdă.
Mă sufoc de vecinii
Separați printr-un perete
De masacru.
Mă sufoc de țipătul nimănui
Contra glasului de sticlă
Ce fură
Identitatea
Unui
Necunoscut
Pe care îl vezi pe pietonală
Cum se lamentează
Asupra copiilor care îi amintesc
De tot ce era acum
7 ani.
Mă sufoc de uitare
Și de cum
Trec lunile pe lângă mine
Și pe lângă
Noi.
Mă sufoc de rănile de la picior
Pe care le faci după ce te strânge
Conștiința
Prea
Tare.
Mă sufoc de consimțământul durerii
Pe care îl faci luni seara
Înainte să plouă
În fața a tot ce înseamnă
Sfânt.
Mă sufoc de organele înghesuite
Într-un corp
Prea

Nu mă mai sufoc de mine.
Mă sufoc
De
Voi
Toți
Nenorociților.

**

Cea mai subțire încheietură
Gata să parcurgă drumul spre
Următoarea țigară.
Îmi resimt vulnerabilitatea
Prin ochii triști cu care îmi spui că iar
Suferi.
Cum stăpânirea de sine duce la atâta
Frumusețe?
Cum întruchiparea zburciunii mării
Într-o furtună de idei firești
Într-un trup conturat de
Simplitatea luminii
În concordanță cu
Infinitatea unui fragment?
Taci & taci & taci
Până la izbucnirea
Mascată de o umbră lăuntrică
Nepătrunsă.
O să ajungi la divinitate prin predica
Pe care o sticlă ți-o răzbește în sânge
Odată cu accentul de rusoaică
Ce lasă urmele rujului roz bon-bon
Pe mâneca alba.
Nu mă instigi
Decât la scrierea poemelor
Adresate nimănui
Important.
Nu mă instigi
Decât
La
Iertare

grafică: Maria Ungureanu

Sabina Nedelcu, clasa a X-a A

UMIL CÂNT

Umil, aștepți să vină ziua
În care viața-și va deschide
În fața-ți plină de sudoare
Pe rând, porțile ascunse
În adâncimi fără de margini
Și îți va da din întâmplare
Să străpungi zidul uitării,
Să îl sfărâmi cu pieptu-ți tare,
La fel cum Noe, cu-a sa arcă
A sfărmat mii de talazuri,
Ce-ncercau să îl oprească
Din cursa sa cea temerară
Spre noi ținuturi milenare,
Ce s-au ascuns tăcut sub soare;

Umil, tu crezi în nemurire
Atât în rai cât și în haos
Care-amarnic s-a pierdut
Dup-un Marte luminos.
Totul e-n zadar batrâne...
Va veni ziua în care
Te vei așeza în iarba moale
Și te vei transforma-n țărână.

foto: Iuliana Chiriac

BALADA UNUI POET

Zbor cu viteza luminii, spre înălțimi deșarte
călare pe-o roată de foc.
Eu sunt Apollo,zeu de lumini și arte.
Sus,pe culmile scăldate de soare
câte-un păstor 'și-aduce turma de nori la vale
spre alte ținuturi pline de pășuni nemuritoare.
Norii descriu în înălțimi figuri deosebit de stranii
asemănându-se cu un penel ce mânuit de un maestru
poate descrie în profunzimi romanii.

Sunete de tunet ne perturbă din gândire
pe noi ce de milenii așternem pe hârtie
arsenalul de expresii pornite uneori în taină
din locuri cât de cât ascunse de cavități nelocuite.

Stai ceasuri zece câteodată și te gândești la un poem
să te ridice din senin deasupra spumei plutitoare
dăruitoare de poeți de multe ori de primă clasă.
Visezi adânc la nemurire și speri ca totuși să existe ,
perseverezi din când în când,dar totuși...
n-ai dovezi concrete.

Ca un icar te năpustești cu aripi puse la întâmplare,
să zbori prin lumea toata,dar n-ai noroc la fel cum el
nu a avut la vremea sa.

Zbor cu viteza luminii spre înălțimi deșarte
și sper să mă realizez călare
pe-o roată de foc,dătătoare de calduri mistuitoare.

Daria Grigoraș, clasa a X-a A

NOAPTEA DINTRE ANOTIMPURI

Privesc spre infinit...
Privesc spre lună și spre stele
Mii de scipiri ce par a fi pierit
Ce cad și se transformă din stele...
în flori mărunțele.

Și-apoi... m-ating!
Nu izbutesc a mă feri...
Mii de fluturi mă-nconjoară
Și încearcă o poveste a-mi șopti
Dar se topesc, sub lumina cea de seară.

Văd crenguțe înghețate
Ce cu muguri albi par a fi înzestrate.
Pe lângă tainica lună,
Până-n negrele zări răsună
Păsări cu aripi pătate

Ce zboară peste-a zăpezii cetate
Și-n măreția iernii sunt cufundate.
Ghiocei de nea ce pleacă al lor chip
Spre razele lunii ce i-au încălzit.
Un glas necruțător din întunecatul infinit,

De Luceafăr și de lună călăuzit,
Ridică primul strop de lumină
Ce cade peste-al iernii Palat,
Peste albul de Baba Iarnă pictat,
Trezește Primăvara senină
Iar natura o alină.

grafică: Maria Ungureanu

ÎN MIJLOC DE PRIMĂVARĂ

Cerul negru-roșiatic peste lume se coboară
Și cade...cade-ncetișor
În el se cufundă păsări ce încă zboară
Si vor s-aducă Primăvara tuturor.

Picuri ce cad peste frunzele moarte
Nouri ce-acoperă stelele toate
Se văd în văzduh picuri de lună
Iar afară... tună.

Mugurii ce tremură-n al vârfului copac
Și vioarelele stingherite parca rupte din cer
Lângă ghiociei ce pe-al copacului trunchi zac
Privesc uimiți prin lumina unui fulger

Cum se despică cenușile zări.
Și tună, tună și plouă.
Ceata acopera luna cea nouă
Vântul cutreieră înfloritele cărări.

Cu razele lui calde soarele răsare
Negrul cerului pare-a fi pierit.
Păsări ce cântă s-aud în zare
De bucurie că ziua a venit...

Se văd venind în depărtare
Norii de-a cărbunelui culoare
Nori ce cară
O adevarată povară.
Ghiocelul își ridică albul clopoțel
Iar vioarea se sprijină de el
Aburii ies din pământul moale
Vântul primăverii se simte-n rafale.

Dar deodată
Norul acoperă pata de soare...toată!
O umbra învelește natura-n verde desenata
O umbra învelește natura-nspăimântată.

Se lasă seara misterioasă...
Nu văd luna, dar știu c-a răsărit
Fulgii cad peste padurea gălagioasă
Peste ghiociei ce par a fi împietrit.

Vântul bate, adierea-n crivăț se transformă...
Natura devine incoloră
Alb si negru, cât vezi cu ochii
Și-un strop de mov pe mantia zăpezii.

Da! Ninge, ninge-n primăvară,
Și e frig, e frig afară.

Copacii cu-ale lor brațe
Pline de flori roz înghețate
Se întreabă și suspină
Dacă mâine păsările or să vină.

Pe-ale lor lungi ramuri rozalii
S-așează țurțurii...
Flori de gheață pe florile-nghețate
Formează mici palate.

Timpul parcă a înghețat și el
Sau s-a dat înapoi nițel
Căci în mijloc de luna lui Mărțișor
Toamna și iarna cantă-n cor.

Radu Daniel, clasa a IX-a A

foto: Iuliana Chiriac

CHITARA ALBASTRĂ DE LÂNGĂ PAT

Chitara albastră de lângă pat
& pătura pufoasă
& florile mov de pe pereții camerei
& hai să spunem o poveste
sau să vedem un film.

Clătitele cu ciocolată și banane
& pisica ce ne privește prin sticla lucioasă a geamului.

Cred că acolo a început "noi" să existe,
pe canapeaua din bucătărie,
lângă masa plină de făină
& lângă balansoarul pe care îl vedem mereu
dar pe care nu stăm niciodată
& în "camera în care nu doarme nimeni".

Comediile romantice epuizate
& ciocolata de la 2 noaptea
& culorile cât mai stridente ale rujului
& comentariile care deveneau concluzii
atât de satisfăcătoare despre noi
și despre ceilalți.

Serile însoțite de vară
& notațiile de pe ultimele pagini ale caietelor
& păturile împărțite
& lacrimile vărsate pe perna ta.
Râsetele isterice
& zâmbetele & gelozia & minciunile
& îmbrățișarea aia strânsă
& tăcerea apăsătoare din bucătărie de la miezul
noptii
& "Pentru totdeauna?"
- "Pentru totdeauna".

Norișorul roz și pufos e deasupra mea,
dar rar aleg să plutesc
& negreala aceea atât de atrăgătoare
mi-a devenit indispensabilă.
AS

De fiecare dată când sună telefonul fix aud
AS
& tu ai fost cea care m-a făcut să iubesc Alternos-
fera.

Mi minor
& tu ești cea care m-a învățat primul acord
la chitara.

Plimbările de seară
& "noi ne spunem totul"
& "vreau sa merg cu tine, dar nu pot",
& „te voi aștepta aici
pana te întorci din vacanță”.
„Vreau, dar îmi e frică de înălțime”
Dar ție nu îți e frica de înălțime,
mie îmi e.

Tie nu îți e frică
& și nu înțelegeam de ce
cea mai puternică persoană pe care o cunosc
nu putea pleca în călătorie
cu mine.

Cărțile împrumutate
& și poeziile împărțite
& nu știu cum se face că
mereu când stai până târziu
ajungi la mine acasă
dar e unul din lucrurile care mă bucura cel mai
tare.

Mi-am făcut bagajele
& hai sa plecăm în vacanță împreună.
Te ajut eu
să mergi pe pod.
Dar până atunci

promite-mi că nu vei schimba
canapeaua din bucătărie.

Amira Sauciuc, clasa a X-a A

SACRU SAU PROFAN...

Simți iarna sufletului tău
cum îți îngheață lacrima,
suflul, viața, privirea...
și devii un edificiu al tenebrei
gândului că totul e precum valurile...
Rămâi în întunericul polar
al existenței împietrite-n timp,
în spații, în vis.

Mintea ți-e vie, caută lumina
siguranței unui spațiu al simțirilor,
gândești fără senzație,
îți amintești idei fără formă,
îți imaginezi lumi fără contur...
Decazi în descompunerea frigului...

Cauți alinare-n frânturi de viață,
speri ca tot alcoolul din tine să ia foc,
și să renaști într-o explozie de spirit,
într-o strălucire cu parfum de vin rosé.
Fredonezi acorduri ale unui tangou,
cauți amintirea primului pas,
dar numai sclipiri de vals ți-au mai rămas.

Inelul de pe degetul inimii
stă să cadă, alunecă puțin câte puțin

în fiecare clipă...
Lovește betonul, diamantul crapă-n două,
un nou fir de durere pe strada
disperării umane.

Așa rămâi pentru vecie,
blocat în propria-ți memorie vegetală,
iubind ceva ce formă n-a avut vreodată,
tânjind după tot ce răsună în tine.
Te descompui încet, fir cu fir,
iar totul arde în final,
cu parfum de vin rosé,
într-un foc fatal al dorinței.

Cenușa ta e roșie, moale și amețitoare;
și începe să plouă,
iar un nou chip răsare
din apă, spirit și alcool.
O alchimie unică, o dragoste
a esențelor te fac uman,
o reiterare a tot ce-ai încercat să uiți...

Și iarăși simți,
și iarăși vezi,
și iarăși respiri nuanțele
infinitelui de priviri răsărite din cenușă.

Diana Postolache, clasa a X-a A

foto: Sabina Cojocaru

EROS

El o privește ca pe un tablou
al expresiei dorinței absurde a trupului,
îi pictează mâinile cu o senzualitate
de francez înnebunit,
o visează împletind mătasea cu sângele,
o dansează prin negrul roșiatic al amorului.

Ea este muza, inspirația atingerii,
dumnezeiască plăcere e versul privirii ei,
căutătură a extazului, a gândului nespus.

Ei sunt un doi înghesuit pe-o pânză micuță,
contopindu-și atingerile, dorințele, visele,
tablouri obscure aievea devenind,
sub pensula nesătulei cunoașteri.

ADOLESCENTIA

Suferim de letargii retrospective,
convulsii în singurătatea amintirii,
hemoragie de spirit la fiecare două minute...
Epidemii de emoții se răspândesc
în aerul saturat cu vapori de durere.

Căutăm leacuri divine în substanțe complexe,
suferim în tăcere de-o boală a ego-ului,
singura maladie transmisibilă prin iubire,
prin speranță, prin tine;
prin trecut păstrat într-o cutie ruginită...

Arome toxice ea răspândește,
îți adoarme sufletul obosit și sec de lumina,
iar tu te-ndrăgostești de tenebra
propriei conștiințe...
și-o lași să te consume
ca o flacără de eros cenușiu.

Diana Postolache, clasa a X-a A